

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-01/4
URBROJ: 613-01-03-2-24-11
Zagreb, 11. ožujka 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Klinički bolnički
centar Zagreb
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU	8
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	8
	Sustav unutarnjih kontrola	11
	Planiranje i izvršenje plana	13
	Financijski izvještaji	15
	Javna nabava	28
III.	REVIZIJA ZA 2022.	30
	Ciljevi i područja revizije	30
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	30
	Metode i postupci revizije	32
	Nalaz za 2022.	33
	Provedba naloga i preporuka	72

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Kliničkog bolničkog centra Zagreb (dalje u tekstu: Klinički bolnički centar) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Kliničkog bolničkog centra sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, primici, rashodi, izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Kliničkog bolničkog centra za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U glavnoj knjizi, prihodi i primici te rashodi i izdaci evidentirani su prema ekonomskoj klasifikaciji, ali nisu evidentirani prema izvorima financiranja i programskoj klasifikaciji, odnosno aktivnostima i projektima navedenim u Financijskom planu te je otežano praćenje ostvarenja planiranih aktivnosti i projekata u skladu s ciljevima i zadaćama proračunskog korisnika.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Potraživanja od kartičnih kuća u iznosu od 155.105,00 kn u poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računu vrijednosnih papira umjesto na računu ostalih potraživanja. U okviru imovine (aktivna vremenska razgraničenja) evidentirana je nedospjela naplata prihoda u iznosu od 334.860,00 kn. Na temelju ugovora zaključenog s drugom zdravstvenom ustanovom u svibnju 2017., Klinički bolnički centar obvezao se podmiriti obvezu prema drugoj zdravstvenoj ustanovi za naknadu troškova specijalizacije u iznosu od 334.860,00 kn. Nakon zaključenja ugovora, u glavnoj knjizi evidentirana je nedospjela naplata prihoda umjesto rashoda za naknadu troškova specijalizacije, uz evidentiranje obveze prema drugoj zdravstvenoj ustanovi. Obveza prema drugoj zdravstvenoj ustanovi u cijelosti je podmirena od listopada 2017. do siječnja 2020. Zbog pogrešnog evidentiranja nedospjele naplate prihoda u okviru imovine, vrijednost imovine te vlastitih izvora evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima veća je za 334.860,00 kn.

Za pojedinu imovinu, za koju je u poslovnim knjigama za 2022. evidentirano stanje preneseno iz prethodnih godina Klinički bolnički centar ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo na što se odnosi, što onemogućuje upravljanje navedenom imovinom. Tako je na računu depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama evidentirano stanje u iznosu od 40.000,00 kn, na računu nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu od 34.282,00 kn te u okviru izvanbilančnih zapisa na računu 9922 pod nazivom Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova stanje u iznosu od 5.843.469,00 kn.

Podaci o stanovima u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra evidentirani u poslovnim knjigama, pomoćnim evidencijama i zemljišnim knjigama nisu usklađeni. U poslovnim knjigama evidentirano je 13 stanova u Zagrebu ukupne vrijednosti od 692.241,00 kn. Prema popisu nekretnina, koji je sastavila služba za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan površine od 13,62 m² do 84,29 m² (18 u Zagrebu i tri na otoku Rabu), od čega za devet stanova Klinički bolnički centar nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik (sedam u Zagrebu i dva na otoku Rabu). U poslovnim knjigama nije evidentirano osam stanova, od čega je za tri stana Klinički bolnički centar upisan u zemljišne knjige kao vlasnik, a za pet stanova upis vlasništva je u tijeku.

Koncem 2022. vrijednost zaliha lijekova, medicinskog potrošnog materijala te krvi i krvnih pripravaka u bolničkoj ljekarni iznosila je 58.327.913,00 kn. Vrijednost zaliha lijekova unutar bolničkih odjela iznosi 16.757.585,00 kn. Rashodi za lijekove, medicinski potrošni materijal, krv i krvne pripravke ostvareni su u iznosu od 2.180.238.090,00 kn, od čega se na rashode za lijekove odnosi 1.628.223.670,00 kn, a na rashode za medicinski potrošni materijal 451.776.188,00 kn. Klinički bolnički centar ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju za medicinski potrošni materijal na bolničkim odjelima. Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele, a ne u trenutku stvarnog utroška. U trenutku izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničke odjele oni nisu utrošeni nego samo mijenjaju mjesto skladištenja.

Za vrijednost zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala, koje nisu utrošene do konca 2022., a nalazile su se na bolničkim odjelima nisu umanjene rashodi te nije povećana vrijednost zaliha zbog čega su rashodi iskazani više za 16.757.585,00 kn, a višak prihoda i primitaka manje za navedeni iznos. Vrijednost medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima koncem 2022. nije utvrđena s obzirom na to da Klinički bolnički centar koncem 2022. nije popisao zalihe medicinskog potrošnog materijala.

U 2022. u poslovnim knjigama nisu evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani, u okviru izvanbilančnih zapisa, primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (garancije/zadužnice) koje su gospodarski subjekti dostavili Kliničkom bolničkom centru kao osiguranje za uredno izvršenje ugovornih obveza. Uvidom u pojedine ugovore o nabavi roba, radova i usluga utvrđeno je da je Klinički bolnički centar ugovorio primanje instrumenata osiguranja plaćanja. Za primljene instrumente osiguranja plaćanja nisu ustrojene pomoćne knjigovodstvene evidencije po vrsti, subjektima, ugovorima i rokovima važenja te Klinički bolnički centar nema evidentirane podatke o njihovoj vrijednosti.

Popis imovine i obveza nije cjelovit jer stvaran popis stanova, potraživanja i obveza nije obavljen, nego su u popisne liste uneseni podaci o imovini i obvezama iz glavne knjige te popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi. Prema popisnim listama u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 13 stanova ukupne vrijednosti od 692.241,00 kn, koliko je i evidentirano u poslovnim knjigama, a prema popisu nekretnina koje je sastavila služba za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan. Koncem 2022. u glavnoj knjizi evidentirana su ukupna potraživanja u iznosu od 819.299.895,00 kn te obveze u iznosu od 2.028.165.527,00 kn. U Izvješću o obavljenom popisu povjerenstvo za popis nije dalo mišljenje o sumnjivim, spornim, nenaplativim i zastarjelim potraživanjima, razloge zašto naplata nije na vrijeme obavljena te je li pokrenut i kada postupak za naplatu. Popisom nije utvrđeno na što se odnosi stanje evidentirano u okviru izvanbilančnih zapisa na računu 9922 pod nazivom Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova. Povjerenstvo za popis predložilo je rashodovanje uništene i neupotreblijive opreme i namještaja čija je vrijednost u cijelosti otpisana. Nakon što je sastavljeno Izvješće o obavljenom popisu nije dostavljeno ravnatelju radi donošenja odluke o rashodovanju uništene i neupotreblijive opreme i namještaja, a elaborat o izvršenom popisu nije dostavljen Upravnom vijeću na usvajanje. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno te stanje evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima nije usklađeno sa stvarnim stanjem zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa imovine i obveza. (točka 3. Nalaza)

- Potraživanja od HZZO-a evidentirana u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra nisu usklađena s podacima u knjigovodstvenim evidencijama HZZO-a, odnosno sa Zapisnikom o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja s bolničkim zdravstvenim ustanovama sastavljenim za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. te izvodu otvorenih stavki sa stanjem na 31. prosinca 2022. Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja na temelju ugovornih obveza evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima Kliničkog bolničkog centra u iznosu od 644.500.745,00 kn, a prema navedenom Zapisniku potraživanja od HZZO-a za navedene usluge iznose 219.290.371,00 kn, odnosno manja su za 425.210.374,00 kn.

Razlika potraživanja između stanja u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i zapisnika HZZO-a sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. u iznosu od 425.210.374,00 kn odnosi se na račune ispostavljene u prošlim godinama i 2022. u iznosima većim od maksimalno ugovorenog iznosa za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 347.535.189,00 kn te račune vraćene zbog određenih nedostataka, nepravilnosti i neusuglašenosti s odredbama ugovora i općih akata HZZO-a u iznosu od 77.675.185,00 kn, koje HZZO ne priznaje i vraćeni su Kliničkom bolničkom centru na ispravak. Potraživanja za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja evidentirana su u iznosu od 11.383.853,00 kn i nisu usklađena s podacima HZZO-a na temelju kojih potraživanja od HZZO-a za navedene usluge iznose 10.076.491,00 kn, odnosno manja su za 1.307.362,00 kn. (točka 5. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Kliničkog bolničkog centra za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja. (točka 1. Nalaza)
- Pojedini poslovni procesi nisu definirani aktima, odlukama, procedurama i uputama. Ne postoje pisane procedure kojima bi se detaljno utvrdili poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te procedure kojima bi se detaljno utvrdilo ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda. (točka 2. Nalaza)
- Za dospjela potraživanja od zdravstvenih ustanova u iznosu od 4.251.052,00 kn, potraživanja od stranih registara dobrovoljnih darivatelja krvotvornih matičnih stanica koja su u cijelosti dospjela u iznosu od 1.412.589,00 kn te za dospjela potraživanja od naručitelja kliničkih ispitivanja u iznosu od 791.383,00 kn, što ukupno iznosi 6.455.024,00 kn, mjere za naplatu potraživanja nisu poduzimane. (točka 5. Nalaza)
- Prihodi od kliničkih ispitivanja u iznosu od 20.206.466,00 kn ostvareni su na temelju više ugovora zaključenih između naručitelja kliničkog ispitivanja, Kliničkog bolničkog centra i glavnog ispitivača. Prihod u iznosu od 20.206.466,00 kn raspoređen je na način da Klinički bolnički centar ostvaruje 3.436.677,00 kn, a prihod koji ostaje na raspolaganju glavnom ispitivaču i ispitivačkom timu iznosi 16.769.789,00 kn.

Rashodi za klinička ispitivanja u 2022. ostvareni su u iznosu od 13.606.817,00 kn, od čega se na isplate naknada ispitivačima i članovima ispitivačkih timova putem ugovora o djelu odnosi 13.056.276,00 kn. Na temelju odredaba Zakona o zdravstvenoj zaštiti, propisano je da Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove, između ostalog, prati ispitivanje lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi te dostavlja upravnom vijeću i ravnatelju zdravstvene ustanove godišnje financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih proizvoda koja se provode u zdravstvenoj ustanovi. Povjerenstvo za lijekove Kliničkog bolničkog centra nije sastavilo i dostavilo Upravnom vijeću i ravnatelju Kliničkog bolničkog centra godišnje financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima za 2022. (točka 6. Nalaza)

- U pojedinim slučajevima pri obračunu plaća kod nemedicinskog osoblja nisu primjenjivani koeficijenti složenosti poslova u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama. (točka 7. Nalaza)
- Ukupne obveze (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja) na koncu 2022. iznosile su 2.022.907.037,00 kn, što je 19.646.269,00 kn ili 1,0 % više u odnosu na početak godine. Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.723.366.645,00 kn čine 85,2 % ukupnih obveza. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 684.323.394,00 kn, primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 638.788.484,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 194.926.660,00 kn. Prema podacima HZZO-a, Kliničkom bolničkom centru su u 2020. i 2021. posredno putem HZZO-a doznačena dodatna sredstva državnog proračuna za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 642.914.793,00 kn. Dodatna sredstva Klinički bolnički centar obvezan je, kao i primljene predujmove za manje izvršeni rad, pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Zbog navedenog smanjene su obveze prema dobavljačima, a povećane obveze prema HZZO-u. Dodatna sredstva opravdana su izvršenim radom odnosno ispostavljenim računima za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 4.126.309,00 kn te su koncem 2022. obveze za dodatna sredstva državnog proračuna doznačena posredno putem HZZO-a iskazana u iznosu od 638.788.484,00 kn. Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 2.872.172.096,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode ostvarene u okviru maksimalnog godišnjeg iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) u iznosu od 1.549.447.387,00 kn i prihode za aktivnosti i programe izvan limita u iznosu od 1.112.087.791,00 kn. U 2022. je u odnosu na 2021. povećan broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici, broj slučajeva i broj usluga u polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti. Klinički bolnički centar je poslovao sa smanjenim brojem kreveta u odnosu na ugovorene s HZZO-om zbog posebne organizacije tijekom pandemije te reorganizacije zbog započetih građevinskih radova. Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza čine 74,6 % ukupnih prihoda i primitaka, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 379.926.793,00 kn ili 15,2 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom utjecalo je povećanje prihoda za posebno skupe lijekove (za koje se utvrđuje maksimalni mjesečni iznos sredstava) u iznosu od 242.570.959,00 kn i povećanje maksimalnog ugovorenog iznosa sredstava za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (limit) u iznosu od 114.249.690,00 kn.

Nadalje, u 2022. putem Ministarstva zdravstva na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske doznačena su sredstva u iznosu od 483.214.856,00 kn, kojima su podmirene dospjele obveze prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala. Nakon što je navedenim dodatnim sredstvima podmiren dio dospjelih obveza prema dobavljačima, dospjele obveze su i nadalje značajne. Koncem 2022. dospjele su obveze u iznosu od 571.214.882,00 kn, od čega se na obveze s rokom dospelja do 60 dana odnosi 315.753.066,00 kn, s rokom dospelja od 61 do 180 dana 220.356.044,00 kn, a na obveze s rokom dospelja dužim od 181 dan 35.105.772,00 kn. Analizom kretanja obveza u razdoblju od konca 2018. do konca 2022. utvrđeno je da su ukupne obveze povećane za 654.309.221,00 kn ili 47,8 %, a dospjele obveze su manje za 149.234.026,00 kn ili 20,7 %. U 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 72.653.213,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 1.678.973.531,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 114.207.447,00 kn i manjak prihoda iz prethodnih godina do 2021. u iznosu od 1.564.766.084,00 kn), tijekom godine izvršena je korekcija u iznosu od 822.545,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.605.497.773,00 kn. U prosincu 2021. Upravno vijeće donijelo je Analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka negativnog poslovanja i stabilno održivo poslovanje. Prema navedenoj Analizi utvrđeno je 12 mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja te za postizanje stabilnog i održivog poslovanja. Klinički bolnički centar nije donio akcijski plan provedbe navedenih mjera koji sadrži opis pojedine mjere, način i rok provedbe, osobe odgovorne za provedbu te očekivani financijski i ekonomski učinak. S obzirom na to da su unatoč poduzetim mjerama obveze te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju i nadalje značajni, potrebno je u dogovoru s HZZO-om i Ministarstvom zdravstva izraditi analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, utvrditi uzroke povećanja obveza i nepravodobnog plaćanja dospjelih obveza te je potrebno donijeti mjere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje donesenih mjera koje će doprinijeti ostvarenju pozitivnog financijskog rezultata kojim će se pokriti preneseni manjak prihoda i primitaka. (točka 8. Nalaza)

- Planom nabave koji je donesen u siječnju 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.320.745.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je 12 izmjena i dopuna Plana nabave. Prema zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.466.618.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 4.387.578.086,00 kn, na jednostavnu nabavu 66.540.110,00 kn, a na izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi 12.500.000,00 kn. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava iznosila je 1.656.423.031,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.629.744.707,00 kn. Ugovorena vrijednost nabave značajno odstupa od Plana nabave odnosno manja je za 2.810.195.165,00 kn ili 62,9 % od procijenjene vrijednosti planirane Planom nabave. Iako je tijekom 2022. doneseno 12 izmjena i dopuna Plana nabave, za postupke nabave za koje je bilo izvjesno da se neće provesti u 2022., Klinički bolnički centar nije ažurirao Plan nabave.

U okviru ukupno planirane nabave, Planom nabave za 2022. planirana je nabava lijekova u iznosu od 1.772.000.000,00 kn i nabava medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 809.629.000,00 kn.

Tijekom 2022. nabavljeni su lijekovi u iznosu od 1.663.598.873,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 455.760.692,00 kn. Bez provedenih propisanih postupaka javne nabave, na temelju narudžbenica i prema uvjetima iz ugovora kojima je istekao rok na koji su bili zaključeni u prijašnjim godinama s odabranim gospodarskim subjektima, nabavljeni su lijekovi u iznosu od 385.649.092,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 25.315.653,00 kn, odnosno u ukupnom iznosu od 410.964.745,00 kn. (točka 9. Nalaza)

Obveze Kliničkog bolničkog centra

Klinički bolnički centar je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Klinički bolnički centar javna je zdravstvena ustanova upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 12. studenoga 1997. Vlasnik je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Sjedište je Kišpatićeva 12, Zagreb, a djelatnost, osim na navedenoj lokaciji, obavlja na sljedećim lokacijama: Šalata 7, Petrova 13, Božidarevićeva 11, Jordanovac 104 i Gundulićeva 5.

Klinički bolnički centar obavlja bolničku zdravstvenu zaštitu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (iz djelatnosti abdominalne kirurgije, alergologije i kliničke imunologije, dermatologije i venerologije, dječje i adolescentne psihijatrije, dječje kirurgije, endokrinologije i dijabetologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, gastroenterologije, ginekologije i opstetricije, hematologije, internističke onkologije, kardiologije, kardiotorakalne kirurgije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke mikrobiologije, kliničke radiologije, laboratorijske imunologije, maksilofacijalne kirurgije, nefrologije, neurokirurgije, neurologije, nuklearne medicine, oftalmologije i optometrije, onkologije i radioterapije, opće interne medicine, opće kirurgije, ortopedije i traumatologije, otorinolaringologije, patologije i citologije, pedijatrije, plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije, psihijatrije, pulmologije, reumatologije, urologije, vaskularne kirurgije i djelatnosti dentalne medicine), hitnu medicinu u objedinjenom hitnom bolničkom prijemu, anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivnu medicinu, transfuzijsku medicinu, djelatnost medicinsko-biokemijskog laboratorija, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu bolesnika, znanstveni i nastavni rad, bolničke ljekarne, djelatnost pribavljanja i presađivanja ljudskih organa, djelatnost uzimanja, pohranjivanja i presađivanja ljudskih tkiva i stanica, djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, djelatnost sterilnog zbrinjavanja zaraznog i potencijalno zaraznog medicinskog otpada te djelatnost palijativne skrbi.

Ustrojstvene jedinice su: klinike i klinički zavodi, medicinske i nemedicinske ustrojstvene jedinice te medicinske organizacijske i funkcionalne jedinice. Klinički bolnički centar na lokaciji Kišpatićeva 12, odnosno lokaciji Rebro ima 15 klinika (za unutarnje bolesti; kirurgiju; kardijalnu kirurgiju; bolesti srca i krvnih žila; pedijatriju; neurologiju; urologiju; neurokirurgiju; očne bolesti; psihijatriju i psihološku medicinu; onkologiju; anesteziologiju, reanimatologiju, intenzivnu medicinu i terapiju boli; reumatske bolesti i rehabilitaciju; bolesti uha, nosa i grla, kirurgiju glave i vrata te za dermatovenerologiju). Klinički bolnički centar na navedenoj lokaciji ima sedam kliničkih zavoda (za nuklearnu medicinu i zaštitu od zračenja; dijagnostičku i intervencijsku radiologiju; dijagnostičku i intervencijsku neuroradiologiju; kliničku mikrobiologiju, prevenciju i kontrolu infekcija; laboratorijsku dijagnostiku; patologiju i citologiju te za transfuzijsku medicinu i transplantacijsku biologiju) i objedinjeni hitni bolnički prijam.

Zbog potresa, djelatnost zavoda i Klinike za ortopediju premještena je s lokacije Šalata 7 na lokaciju Kišpatićeva 12. Na lokaciji Petrova 13 nalazi se Klinika za ženske bolesti i porode. Na lokaciji Božidarevićeva 11 nalazi se Klinički zavod za rehabilitaciju i ortopedsku pomagala, a na Jordanovcu se nalazi Klinika za plućne bolesti i Klinika za torakalnu kirurgiju. Na lokaciji Gundulićeva 5 nalazi se Klinika za stomatologiju.

Kao medicinske i nemedicinske jedinice ustrojeni su: ured ravnatelja, odjel za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite, odjel medicinske fizike i odjel za opće poslove, bolnička ljekarna te jedanaest službi: služba za unutarnju reviziju, služba zajedničkih medicinskih i nemedicinskih poslova, služba računovodstva i financija, služba nabave i opskrbe, služba prodaje ugovaranja i obračuna, služba za pravne poslove, služba za upravljanje ljudskim resursima, služba informatičkih usluga, služba integralne sigurnosti, služba za prehranu i dijetetiku te služba tehničke potpore.

Nadalje, kao medicinske organizacijske i funkcionalne jedinice, ustrojena su 32 centra (za klinička istraživanja poremećaja živčanog sustava; gastroenterologiju; neuroendokrinologiju; plućne bolesti; prevenciju i liječenje venske insuficijencije; psihosocijalnu onkologiju i palijativnu medicinu; akutno nadomjesno bubrežno liječenje; arterijsku hipertenziju; liječenje moždanog udara; TIA centar; prirođene bolesti srca djece i odraslih; cističnu fibrozu; transplantaciju krvotvornih matičnih stanica; otkrivanje i liječenje metaboličkih bolesti djece i odraslih; antenatalnu i postnatalnu dijagnostiku i liječenje; dijagnostiku hemato-onkoloških bolesti djece i odraslih; translacijska i klinička istraživanja; prostatu; reprodukciju medicinu i andrologiju; sinkope i druge prolazne gubitke svijesti; podršku dojenju; transplantaciju pluća; robotsku medicinu; bolesti mokraćnog mjehura; poremećaje spavanja; tumore glave i vrata; transplantaciju jetre; transplantaciju jetre kod djece; transplantaciju srca; transplantaciju bubrega; kardioopstetričku skrb te za prenatalnu dijagnostiku i liječenje).

Statutom je uređena organizacija, način odlučivanja, prava i obveze Upravnog vijeća i ravnatelja, način izbora, sastav i rad stručnih kolegija, druga tijela te njihove ovlasti i način odlučivanja, opći akti, javnost rada i profesionalna tajna. Prema Statutu iz ožujka 2020., tijela Kliničkog bolničkog centra su: Upravno vijeće, ravnatelj, Ravnateljstvo, Stručno vijeće, Znanstveno vijeće, stručni kolegiji klinika, kliničkih zavoda, odnosno objedinjenog hitnog bolničkog prijama i druga stalna povjerenstva imenovana za lijekove, kvalitetu, bolničke infekcije, zaštitu ionizirajućih zračenja, medicinski potpomognutu oplodnju i Etičko povjerenstvo.

Upravno vijeće ima pet članova. Predsjednika i dva člana imenuje osnivač. Jednog člana imenuje Stručno vijeće iz redova radnika Kliničkog bolničkog centra, a jednog člana imenuje Radničko vijeće.

Upravno vijeće uz prethodnu suglasnost osnivača donosi Statut i druge opće akte, donosi program rada i razvoja, nadzire izvršenje programa rada i razvoja, donosi financijski plan i završni račun, analizira financijsko poslovanje, u slučaju gubitka izvještava osnivača, predlaže osnivaču promjenu ili proširenje djelatnosti, donosi odluke u drugom stupnju u predmetima u kojima se odlučuje o pojedinim pravima radnika, raspravlja i odlučuje o izvješćima ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca, odlučuje o stjecanju, opterećenju i otuđivanju imovine (osim nekretnina), odlučuje o izvođenju investicijskih radova i investicijskog održavanja čija pojedinačna vrijednost prelazi 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U slučajevima kada vrijednost imovine prelazi 2.000.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, za zaključivanje ugovora o stjecanju raspolaganju i otuđivanju imovine treba pribaviti suglasnost osnivača. Nadalje, uz suglasnost osnivača odlučuje o stjecanju, raspolaganju i otuđivanju nekretnina, odlučuje o zaključenju ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) i zaključenju ugovora s dobrovoljnim osigurateljima, odlučuje o korištenju zajmova i kredita za investicijsko ulaganje, utvrđuje cijene zdravstvenih usluga koje se pružaju neosiguranim osobama i za ugovorene posebne zdravstvene programe te obavlja druge poslove utvrđene zakonom i Statutom te drugim općim aktima Kliničkog bolničkog centra.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Klinički bolnički centar, donosi sve odluke u vezi s poslovanjem, osim odluka koje donosi Upravno vijeće i odgovoran je za zakonitost rada. Odluke o stjecanju, raspolaganju i otuđivanju pokretne imovine, izvođenju investicijskih radova i investicijskog održavanja, čija je pojedinačna vrijednost do 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, donosi ravnatelj.

Ravnateljstvo čine: ravnatelj, zamjenik ravnatelja, pomoćnik ravnatelja za medicinske poslove, pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo, pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor, pomoćnik ravnatelja za financijsko poslovanje i pomoćnik ravnatelja za pravne poslove. Radom Ravnateljstva rukovodi ravnatelj. Ravnatelja imenuje i razrješuje Upravno vijeće uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo. Imenuje se na temelju javnog natječaja na mandatno razdoblje od četiri godine.

Po isteku mandata ista osoba može, na temelju natječaja, ponovno biti imenovana za ravnatelja. Od 13. lipnja 2016. ravnatelj Kliničkog bolničkog centra je prof. dr. sc. Ante Čorušić.

Početakom 2022. Klinički bolnički centar imao je 6 139 zaposlenika, a koncem 2022. imao je 6 035 zaposlenika (4 944 zdravstvena i 1 091 nezdravstveni).

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru, prema podacima iz izvješća dostavljenih HZZO-u.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru

Redni broj	Naziv pokazatelja	2021.	2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	6 139	6 035	98,3
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	4 729	4 774	101,0
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	4 462	4 503	100,9
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	267	271	101,5
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	310	170	54,8
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	1 100	1 091	99,2
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Broj postelja			
1.1.	Ukupan broj postelja (instalirani)	1 510	1 629	107,9
1.2.	Ugovoreni broj postelja	1 795	1 795	100,0
1.3.	Popunjeni broj postelja	1 086	1 103	101,6
2.	Popunjenost-iskorištenost bolničkih postelja (%)			
2.1.	Na ukupan (instalirani) broj postelja	71,9	67,7	-
2.2.	Na ugovoreni broj postelja	60,5	61,4	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva	58 757	59 943	102,0
4.	Broj dana bolničkog liječenja	396 227	402 584	101,6
5.	Prosjek bolničkih dana liječenja	6,7	6,7	100,0
III.	Dnevna bolnica			
1.	Broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici			
1.1.	Ukupan broj	385	382	99,2
1.2.	Ugovoreni broj	435	435	100,0
1.3.	Popunjeni broj	655	651	99,4
2.	Popunjenost-iskorištenost kreveta/stolica u dnevnoj bolnici (%)			
2.1.	Na ukupan broj	170,1	170,4	-
2.2.	Na ugovoreni broj	150,6	149,7	-
3.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	133 396	141 844	106,3
IV.	Polikliničko-konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva	1 375 181	1 435 327	104,4
2.	Broj usluga	4 882 849	5 313 322	108,8
3.	Prosjek usluga po slučaju (bolesniku)	3,5	3,7	105,7

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Izvještavanje na godišnjoj razini provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

U skladu s odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru doneseno je niz uputa, procedura i unutarnjih akata kao što su: Pravilnik o radu, Pravilnik o plaćama i drugom dohotku, Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o kliničkim ispitivanjima, Pravilnik o profesionalnoj tajni, Pravilnik o osiguranju i poboljšanju kvalitete, Pravilnik o unutarnjoj reviziji, Pravilnik o medicinskoj dokumentaciji, Pravilnik o uredskom poslovanju, Pravilnik o zaštiti uredskog i registraturnog gradiva, Pravilnik o zaštiti na radu, Postupnik jednostavne nabave, Procedure naplate prihoda u Kliničkom bolničkom centru te druge radne upute i procedure na razini Kliničkog bolničkog centra i pojedine ustrojstvene jedinice kojima je uređen način na koji se provodi i evidentira pojedini proces, operacija ili aktivnost.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom čelnik institucije, za razdoblje prethodne proračunske godine u kojem je obnašao dužnost, izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (Obrazac 1b), u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. U skladu s odredbom članka 35. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2022. dostavljena je nadležnom ministarstvu u propisanom roku. Utvrđene nepravilnosti navedene su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u području izvršavanja proračuna/financijskog plana, računovodstva te upravljanja imovinom. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti, utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti i imenovane su osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. Sastavljeno je Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2021., u kojem su navedene potrebne aktivnosti, očekivani rokovi i osobe odgovorne za otklanjanje nepravilnosti, realizacija, obrazloženje za nerealizirane/djelomično realizirane aktivnosti te novi očekivani rok otklanjanja nepravilnosti. Prilog Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2022. je i Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2022. Na osnovi obavljenih revizija u 2022. i preporuka unutarnje revizije provedenih u 2022., unutarnja revizija je izrazila mišljenje da sustav unutarnjih kontrola u revidiranim područjima funkcionira na zadovoljavajući način uz određene nedostatke. Donesen je Strateški plan Ureda za unutarnju reviziju za razdoblje od 2022. do 2024. i Godišnji plan za 2022. te Izvještaj o poslovima koje je obavila unutarnja revizija.

Zbog nedostatnog broja unutarnjih revizora, unutarnjom revizijom obuhvaćen je manji broj poslovnih procesa. Tijekom 2022. obavljene su tri revizije, a odnose se na upravljanje zalihama lijekova na klinikama/kliničkim zavodima te naplatu potraživanja od pravnih osoba i naplatu potraživanja od suradnih zdravstvenih ustanova. Kao glavno ograničenje za učinkovito upravljanje zalihama istaknuta je činjenica da praćenje zaliha prestaje u trenutku kada se lijek izda iz bolničke ljekarne, a njegova primjena na klinici/kliničkom zavodu iskazuje se s vremenskim odmakom u odnosu na datum izdavanja iz bolničke ljekarne. Za naplatu potraživanja od pravnih osoba i suradnih zdravstvenih ustanova navedeno je da su uspostavljeni osnovni preduvjeti za praćenje i provođenje naplate. Dano je 12 preporuka za unaprjeđenje koje su u postupku provedbe.

U prosincu 2020. Ministarstvo zdravstva donijelo je Uputu o suradnji Ministarstva zdravstva i proračunskih korisnika, izvanproračunskog korisnika i druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska. U skladu s navedenom Uputom, ravnatelj Kliničkog bolničkog centra donio je Odluku o ustrojavanju registra rizika u siječnju 2022. Registar rizika izrađen je u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija iz javnog sektora. Sastavljeno je Izvješće o upravljanju rizicima koje je dostavljeno Ministarstvu zdravstva u propisanom roku (prosinac 2022.).

Na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, financijski plan, financijski izvještaji, plan nabave, registri ugovora, natječaji za zapošljavanje, informacije o projektima i javnim uslugama koje pruža Klinički bolnički centar te dokumenti o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22).

Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, donesen je Etički kodeks Kliničkog bolničkog centra i objavljen je na mrežnim stranicama, imenovan je predsjednik, zamjenik, članovi i zamjenici članova Etičkog povjerenstva. Nadalje, imenovana je povjerljiva osoba i zamjenik povjerljive osobe za unutarnje prijavljene nepravilnosti.

Klinički bolnički centar koristi dva međusobno povezana sustava Bolnički informatički sustav (dalje u tekstu: BIS) i Poslovni informacijski sustav (dalje u tekstu: PIS). BIS podržava sve bolničke funkcije i komunikaciju sa suradnim zdravstvenim ustanovama te omogućuje unos informacija o obavljenim dijagnostičkim pretragama, postupcima liječenja i njege, utrošenim lijekovima i medicinskom potrošnom materijalu te ispostavljanje računa za pružene usluge. PIS obuhvaća sljedeće module: financijsko i materijalno knjigovodstvo, saldakonti kupaca i dobavljača, nabavu, putne naloge, blagajnu te bolničku ljekarnu. Zalihe lijekova, medicinskog potrošnog i ugradbenog materijala prate se u analitičkoj evidenciji PIS-a. Osim skladišta lijekova (bolnička ljekarna), Klinički bolnički centar raspolaže i skladištem prehrambenih namirnica, uredskog materijala, informatičke opreme i tehničkog potrošnog materijala. Također, koristi se izvještajni sustav koji služi za vizualizaciju i raščlanjivanje podataka i čini ih vizualno razumljivijima te je povezan s bazama PIS-a i BIS-a. Odjel javne nabave putem navedenog programa može pratiti promet artikala i realizaciju zaključenih ugovora. U cilju automatizacije poslovnih procesa koriste se sljedeće aplikacije: e-račun, e-urudžbeni, e-lista čekanja, e-naručivanje, e-karton, e-uputnica i druge aplikacije.

Planiranje i izvršenje plana

Klinički bolnički centar proračunski je korisnik u razdjelu Ministarstva zdravstva. Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu (Narodne novine 140/21), donesenim u prosincu 2021., planirani su prihodi te rashodi i izdaci u iznosu od 3.013.340.592,00 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22), iz lipnja i studenoga 2022., te preraspodjelama po odlukama ministra financija iz lipnja, kolovoza, rujna i prosinca 2022., Financijski plan Kliničkog bolničkog centra povećan je za 417.010.109,00 kn ili 13,8 % te je koncem 2022. iznosio 3.430.350.701,00 kn.

U odnosu na prvotni plan povećana su planirana sredstva za provedbu aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu od 766.836.809,00 kn ili 30,2 % i kapitalnog projekta Klinički bolnički centar – Izravna kapitalna ulaganja u iznosu od 2.032.480,00 kn ili 2,5 %, a smanjena su sredstva za kapitalni projekt Sanacija šteta od potresa u iznosu od 351.859.180,00 kn ili 89,6 %.

Na povećanje sredstava u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje u iznosu od 766.836.809,00 kn najvećim dijelom utjecale su Odluke Vlade Republike Hrvatske o isplati sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala te za isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Na povećanje sredstava za realizaciju kapitalnog projekta Klinički bolnički centar – Izravna kapitalna ulaganja u iznosu od 2.032.480,00 kn najvećim dijelom utjecali su postupci javne nabave provedeni radi završetka stare medicinske i laboratorijske opreme u cilju podizanja funkcionalnosti i kvalitete pružanja zdravstvenih usluga. Na smanjenje sredstava u okviru kapitalnog projekta Sanacija šteta od potresa u iznosu od 351.859.180,00 kn najvećim dijelom utjecali su problemi kod ishođenja suglasnosti na projekte te dugotrajnost postupaka javne nabave. Za Glavnu zgradu i Žutu zgradu u okviru kompleksa Kliničkog bolničkog centra na lokaciji Kišpatićeva 12 te Kliniku za plućne bolesti na lokaciji Jordanovac ugovorena je izrada projektno-tehničke dokumentacije i radovi cjelovite obnove, što je utjecalo na produženje rokova i kašnjenje s planiranim radovima na obnovi konstrukcije, odnosno dinamiku izvođenja radova.

Planirani izvori financiranja su: prihodi za posebne namjene (prihodi od HZZO-a na temelju ugovorenih obveza) u iznosu od 2.720.040.592,00 kn, opći prihodi državnog proračuna u iznosu od 566.369.609,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 77.820.000,00 kn, pomoći Fonda solidarnosti Europske unije (dalje u tekstu: EU) u iznosu od 40.585.694,00 kn, ostale pomoći (tekuće pomoći od subjekata unutar općeg proračuna i kapitalne pomoći iz proračuna koji im nije nadležan) u iznosu od 17.465.000,00 kn, prihodi od donacija u iznosu od 6.600.000,00 kn, pomoći Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u iznosu od 744.175,00 kn, prihodi iz mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 414.306,00 kn, prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja u iznosu od 180.000,00 kn te sredstva učešća za pomoći u iznosu od 131.325,00 kn.

Sredstva su planirana za provedbu dva programa: Sigurnost građana i prava na zdravstvene usluge u iznosu od 3.304.792.721,00 kn i Investicije u zdravstvenu infrastrukturu u iznosu od 125.557.980,00 kn.

U okviru programa Sigurnost građana i prava na zdravstvene usluge planirane su tri aktivnosti: Administracija i upravljanje u iznosu od 3.303.042.721,00 kn, Obrada uzoraka tkiva za zakladu Ana Rukavina u iznosu od 1.500.000,00 kn i Provedba preventivnih programa – Klinički bolnički centar u iznosu od 250.000,00 kn. U okviru programa Investicije u zdravstvenu infrastrukturu planirana su tri kapitalna projekta: Klinički bolnički centar – Izravna kapitalna ulaganja u iznosu od 83.682.480,00 kn, Sanacija šteta od potresa u iznosu od 41.000.000,00 kn i Operativni program Konkurentnost i kohezija u iznosu od 875.500,00 kn.

Prema vrsti rashoda, vrijednosno značajniji rashodi planirani su za materijal i energiju u iznosu od 1.851.335.045,00 kn ili 54,0 % ukupnih rashoda i izdataka, rashodi za zaposlene u iznosu od 1.232.901.676,00 kn ili 35,9 % ukupnih rashoda i izdataka te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 132.685.536,00 kn ili 3,9 % ukupnih rashoda i izdataka.

Prema ugovoru i dodacima ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, HZZO se obvezao u 2022. financirati usluge zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 2.718.252.795,00 kn, od čega se na maksimalni mogući godišnji iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih bolesti (proračuni bolnica) odnosi 1.516.133.793,00 kn, a na aktivnosti izvan ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava 1.202.119.002,00 kn. Klinički bolnički centar nije potpisao navedeni ugovor i dodatke ugovoru uz obrazloženje da iznos sredstava utvrđen ugovorom nije dostatan za financiranje aktivnosti koje Klinički bolnički centar provodi.

U okviru maksimalnog mogućeg iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih bolesti u iznosu od 1.516.133.793,00 kn, ugovoren je maksimalni godišnji iznos sredstava za zdravstvenu zaštitu (limit) u iznosu od 1.457.132.632,00 kn i maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje posebno ugovorenih dijagnostičko-terapijskih postupaka (MR, CT, holter EKG, UZV srca, ergometrija, operacija katarakte, UZV dojke, UZV štitnjače i gastroskopija) u iznosu od 59.001.161,00 kn.

Osim limita, ugovorom i dodacima ugovora ugovorena su sredstva u godišnjem iznosu od 1.202.119.002,00 kn, za sljedeće aktivnosti i programe izvan limita: posebno skupe lijekove (bez lijekova kojima se liječi hepatitis C i spinalna mišićna atrofija (Zolgensma) te za gensku terapiju za akutnu limfnoblastičnu leukemiju (Kaymirah) za koje HZZO ne utvrđuje mjesečne/godišnje limite sredstava) u iznosu od 1.068.651.967,00 kn, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju u iznosu od 21.529.763,00 kn, troškove provođenja sveobuhvatnog genskog profiliranja (SGP) u iznosu od 75.000.000,00 kn, posebne materijale (umjetni aortni zalizak TAVI, katetere za kompleksne aritmije, materijale za ugradnju tumorskih endoproteza) u iznosu od 13.798.771,00 kn, intervencijsku kardiologiju u iznosu od 11.288.166,00 kn, medicinsku potpomognutu oplodnju u iznosu od 7.149.568,00 kn, zdravstvenu zaštitu hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini u iznosu od 4.251.099,00 kn te intervencijske gastro pretrage (ERCP) u iznosu od 449.668,00 kn.

Prema podacima Državne riznice, u 2022. izvršeni su rashodi i izdaci prema novčanom načelu u iznosu od 3.549.084.366,00 kn, što je 118.733.665,00 kn ili 3,5 % više od planiranoga iznosa.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2023. u iznosu od 2.963.838.898,00 kn te za 2024. u iznosu od 2.837.833.971,00 kn.

Financijski izvještaji

Klinički bolnički centar obavezan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2022. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 3.850.577.418,00 kn, što je 516.470.547,00 kn ili 15,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	16.131.021,00	21.997.519,00	136,4
2.	Prihodi od imovine	603.669,00	2.648.091,00	438,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	121.275.890,00	126.471.180,00	104,3
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povratni po protestiranim jamstvima	261.704.021,00	160.545.539,00	61,3
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	2.920.378.173,00	3.437.081.770,00	117,7
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	13.923.566,00	23.394.036,00	168,0
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	90.531,00	64.261,00	71,0
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	78.375.022,00	-
	Ukupni prihodi i primici	3.334.106.871,00	3.850.577.418,00	115,5

Prihodi i primici iznose 3.850.577.418,00 kn, od čega se na prihode odnosi 3.772.202.396,00 kn, a na primitke 78.375.022,00 kn. Prihodi se odnose na prihode poslovanja u iznosu od 3.772.138.135,00 kn i prihode od prodaje nefinancijske imovine, odnosno stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu od 64.261,00 kn. Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 3.437.081.770,00 kn čine 91,1 % ukupno ostvarenih prihoda poslovanja.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 21.997.519,00 kn.

Odnose se na tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 17.498.317,00 kn, kapitalne pomoći od institucija i tijela EU, odnosno sredstva Fonda solidarnosti EU doznačena za Projekt obnove dimnjaka oštećenih u potresu u iznosu od 3.049.013,00 kn, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 1.259.295,00 kn (od čega je s pozicije Ministarstva zdravstva K 618218 – Hitne intervencije na zgradi i opremi zdravstvenih ustanova doznačeno 1.125.938,00 kn), tekuće pomoći od institucija i tijela EU u okviru provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 125.285,00 kn i tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan u iznosu od 65.609,00 kn (od čega je od Nastavnog zavoda za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar za cijepljenje protiv bolesti COVID-19 doznačeno 47.306,00 kn, a od Grada Zagreba kao potpora za tiskanje Liječničkog vjesnika doznačeno je 15.000,00 kn).

Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 17.498.317,00 kn odnose se na sredstva HZZO-a doznačena za isplatu posebne nagrade zaposlenicima koji pružaju skrb pacijentima oboljelim od bolesti COVID-19 u iznosu od 15.654.609,00 kn i sredstva Hrvatskog zavoda za zapošljavanje doznačena za sufinanciranje zapošljavanja, odnosno stjecanja prvog radnog iskustva/pripravništva u iznosu od 1.843.708,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna veći su za 5.866.498,00 kn ili 36,4 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom utjecala su sredstva Fonda solidarnosti EU koja u prethodnoj godini nisu bila ostvarena te prihodi od tekuće pomoći izvanproračunskih korisnika koji su više ostvareni za 1.996.230,00 kn ili 12,9 %.

Prihodi od imovine ostvareni su od financijske imovine u iznosu od 2.648.091,00 kn. Odnose se na prijenos dionica u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra na račun glavnog dioničara u iznosu od 2.512.660,00 kn (razlika između prodajne vrijednosti dionica u iznosu od 2.856.860,00 kn i nabavne vrijednosti dionica u iznosu od 344.200,00 kn), prihode od zateznih kamata u iznosu od 106.713,00 kn te prihode od pozitivnih tečajnih razlika i kamata na depozite po viđenju u iznosu od 28.718,00 kn.

Klinički bolnički centar u vlasništvu je imao 3 442 dionice Privredne banke Zagreb d.d. nominalne vrijednosti 100,00 kn u vrijednosti od 344.200,00 kn koje se vode u računalnom sustavu središnjeg depozitorija kojim upravlja Središnje klirinško depozitarno društvo (dalje u tekstu: SKDD). Početkom travnja 2022. SKDD je proveo korporativnu akciju prijenosa dionica manjinskih dioničara društva Privredne banke Zagreb d.d. preknjižbom redovnih dionica oznake PBZ-R-A s računa manjinskih dioničara na račun glavnog dioničara uz isplatu otpremnine u iznosu od 830,00 kn po dionici. Na ime prijenosa 3 442 dionice isplaćena je otpremnina u iznosu od 2.856.860,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 126.471.180,00 kn i veći su za 5.195.290,00 kn ili 4,3 % u odnosu na prethodnu godinu zbog više ostvarenih prihoda od dopunskog zdravstvenog osiguranja. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode ostvarene od HZZO-a od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 99.120.052,00 kn, prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja drugih osiguravatelja u iznosu od 23.859.385,00 kn te prihode od participacija za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 3.039.669,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 160.545.539,00 kn i manji su za 101.158.482,00 kn ili 38,7 % zbog manje ostvarenih prihoda od donacija u 2022. Odnose se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 85.113.763,00 kn i prihode od donacija u iznosu od 75.431.776,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga odnose se na prihode od zdravstvenih usluga, bolničkih, ambulantnih, laboratorijskih i stomatoloških u iznosu od 41.031.743,00 kn (pruženih pravnim osobama u iznosu od 15.294.203,00 kn, bolničkim ustanovama u iznosu od 13.380.823,00 kn i fizičkim osobama u iznosu od 12.356.717,00 kn), prihode od projekata u iznosu od 20.989.557,00 kn (od čega se na prihode od kliničkih ispitivanja odnosi 20.206.466,00 kn), prihode od zdravstvenih ustanova za obavljene usluge novorođenačkog probira, odnosno organiziranog traganja za određenim prirođenim bolestima (*screening*) u iznosu od 5.458.400,00 kn, prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 2.912.827,00 kn, prihode od zakupaca za refundaciju režijskih troškova u iznosu od 1.926.990,00 kn, prihode ostvarene od Ministarstva hrvatskih branitelja za refundaciju brutoplaća šest zaposlenika Kliničkog bolničkog centra izabranih za rad u Nacionalnom centru za psihotraumu u iznosu od 1.702.547,00 kn, prihode od prehrane zaposlenika u bolničkom restoranu u iznosu od 1.699.256,00 kn, prihode od pravnih osoba za nemedicinske usluge u iznosu od 1.645.069,00 kn (od čega se na usluge pripravnosti zaposlenika Kliničkog bolničkog centra za slučaj nezgode i održavanje hladnog pogona u Nuklearnoj elektrani Krško odnosi 1.486.992,00 kn), prihode od zakupa garaže u iznosu od 1.588.109,00 kn te prihode od specijalističkog usavršavanja doktora medicine (zaposlenika drugih zdravstvenih ustanova) u iznosu od 1.453.755,00 kn.

Prihodi od donacija u iznosu od 75.431.776,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu od 70.630.214,00 kn i kapitalne donacije u iznosu od 4.801.562,00 kn, od čega se na donacije nefinancijske imovine (medicinskih uređaja, uredske, računalne i druge opreme) odnosi 4.259.709,00 kn, a na novčane donacije namijenjene za nabavu nefinancijske imovine 541.853,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne donacije nefinancijske imovine odnose se na donaciju uređaja za sekvencioniranje u iznosu od 1.100.571,00 kn, UZV uređaja u iznosu od 359.375,00 kn, navigacijskog sustava za endoskopiju u iznosu od 243.750,00 kn te mamografskog 3D uređaja u iznosu od 238.887,00 kn.

Tekuće donacije odnose se na donacije lijekova (iskazane u trenutku evidentiranja rashoda, odnosno izdavanja lijekova na odjele) u iznosu od 69.079.488,00 kn, novčane donacije u iznosu od 1.535.474,00 kn te donacije u naravi (uredski materijal i baloni za oživljavanje) u iznosu od 15.252,00 kn. Cijene doniranih lijekova utvrđuju se po osnovnoj listi lijekova HZZO-a. Vrijednosno značajnije donacije lijekova odnose se na donacije lijekova Opadivo i Yervoy uključenih u Program milosrdne primjene lijeka u iznosu od 15.037.281,00 kn. Za donacije lijekova bez obzira na vrijednost donacije te za donacije medicinske opreme/uređaja iznad 750.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost dobivena je prethodna suglasnost Ministarstva zdravstva za prihvatanje donacije.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 3.437.081.770,00 kn odnose se na prihode ostvarene od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 2.872.172.096,00 kn i prihode iz državnog proračuna u iznosu od 564.909.674,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu prihodi ostvareni od HZZO-a na temelju ugovornih obveza veći su za 379.926.793,00 kn ili 15,2 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom utjecalo je povećanje prihoda za posebno skupe lijekove (za koje se utvrđuje maksimalni mjesečni iznos sredstava) u iznosu od 242.570.959,00 kn i povećanje maksimalnog osnovnog iznosa sredstava za zdravstvenu zaštitu (limit) u iznosu od 114.249.690,00 kn (bez posebno ugovorenih dijagnostičko-terapijskih postupaka).

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 2.872.172.096,00 kn odnose se na prihode ostvarene u okviru maksimalnog godišnjeg iznosa sredstava za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a, odnosno bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (limit) u iznosu od 1.549.447.387,00 kn, prihode za aktivnosti i programe izvan limita u iznosu od 1.112.087.791,00 kn, prihode za koje se ne utvrđuju mjesečni/godišnji iznosi sredstava u iznosu od 163.228.747,00 kn te prihode za provođenje posebno ugovorenih postupaka u iznosu od 47.408.171,00 kn. Maksimalni godišnji iznos za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a (limit) ugovoren je u iznosu od 1.457.132.632,00 kn, a prihodi su ostvareni u iznosu od 1.549.447.387,00 kn, što je 92.314.755,00 kn više od ugovorenog iznosa. Računi preko limita u odnosu na maksimalni godišnji iznos novčanih sredstava u iznosu od 92.314.755,00 kn odnose se na više zaprimljene i likvidirane račune u 2022. koje je HZZO priznao za pokriće avansa u iznosu od 91.714.330,00 kn i dodatna novčana sredstva odobrena po Odlukama Upravnog vijeća HZZO-a iz prosinca 2022. u iznosu od 637.823,00 kn, umanjena za račune koje je HZZO vratio Kliničkom bolničkom centru, odnosno nije priznao u iznosu od 37.398,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna namijenjeni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 520.505.292,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 40.533.445,00 kn te za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 3.870.937,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja ostvareni su na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske o isplati sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u iznosu od 483.214.856,00 kn, što je 98.795.615,00 kn ili 25,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. U skladu s Odlukom o isplati razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 101/21 i 147/21), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, izvršena je preraspodjela sredstava u okviru razdjela 096 Ministarstva zdravstva na temelju koje su ostvareni prihodi u iznosu od 35.776.498,00 kn, što je 8.897.230,00 kn ili 24,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Navedenom Odlukom propisano je, između ostalog, da je iznos sredstava koja su zdravstvene ustanove isplatile po pravomoćnim sudskim odlukama, a koja će se refundirati zdravstvenim ustanovama, namjenska pomoć i zdravstvene ustanove mogu ih koristiti za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala.

Navedeni prihodi u iznosu od 35.776.498,00 kn utrošeni su za podmirenje obveza za razliku uvećanja plaće za prekovremeni rad na temelju zaključenih sporazuma s radnicima koji nisu pokrenuli sudske postupke u iznosu od 26.121.984,00 kn i podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u iznosu od 9.654.514,00 kn.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda ostvareni su u iznosu od 23.394.036,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 9.470.470,00 kn ili 68,0 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom su utjecale uštede kod izrade magistralnih pripravaka, maksimalnom iskoristivosti sadržaja pojedinog lijeka koji Odjel centralne pripreme citostatika koristi pri izradi novih magistralnih pripravaka, odnosno dodatni volumen koji se iskazuje kao višak lijeka.

Vrijednosno značajniji prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda odnose se na prihode od viškova lijekova u iznosu od 21.200.954,00 kn, naknadno primljena financijska odobrenja i odobrene popuste u različitim razdobljima i postocima za pojedine lijekove te ugradbeni i medicinski potrošni materijal u iznosu od 652.769,00 kn (od čega se na račune odobrene zbog neučinkovitosti lijeka namijenjenog za liječenje kroničnog hepatitisa C odnosi 208.478,00 kn) te prihode od ugovornih kazni, odnosno obračunanih penala zbog kašnjenja u isporuci roba, radova i usluga u iznosu od 365.958,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 78.375.022,00 kn, a odnose se na primitke od zaduživanja u iznosu od 78.030.822,00 kn i primitke od prodaje dionica u iznosu od 344.200,00 kn. U okviru primitaka od zaduživanja iskazane su nabave putem robnog zajma u iznosu od 78.030.822,00 kn, od čega se na nabavu posebno skupog lijeka namijenjenog za gensku terapiju za liječenje spinalne mišićne atrofije zaštićenog naziva Zolgensma odnosi 47.187.000,00 kn, a na nabavu nefinancijske imovine (medicinske opreme i uređaja) 30.843.822,00 kn. Za navedene nabave ugovoreno je obročno plaćanje bez obračuna kamata, putem šest, 24 i 48 obroka. U prethodnoj godini primici od financijske imovine i zaduživanja nisu bili ostvareni.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 3.777.924.205,00 kn, što je 329.609.887,00 kn ili 9,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.093.515.510,00	1.170.977.900,00	107,1
2.	Materijalni rashodi	2.282.380.309,00	2.479.803.918,00	108,6
3.	Financijski rashodi	4.558.368,00	1.925.195,00	42,2
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	971.466,00	1.088.923,00	112,1
5.	Ostali rashodi	6.473.869,00	533.283,00	8,2
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	54.697.192,00	106.659.754,00	195,0
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	5.717.604,00	16.935.232,00	296,2
	Ukupni rashodi i izdaci	3.448.314.318,00	3.777.924.205,00	109,6
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 2)	3.334.106.871,00	3.850.577.418,00	115,5
	Višak prihoda i primitaka	0,00	72.653.213,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	114.207.447,00	0,00	-

Rashodi i izdaci u iznosu od 3.777.924.205,00 kn odnose se na rashode poslovanja u iznosu od 3.654.329.219,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 106.659.754,00 kn i izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 16.935.232,00 kn.

Rashodi za zaposlene u iznosu od 1.170.977.900,00 kn čine 31,0 % ukupnih rashoda i izdataka. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 1.005.986.088,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 134.420.119,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 30.571.693,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za zaposlene povećani su za 77.462.390,00 kn ili 7,1 % zbog povećanja osnovice za obračun plaća za 4,0 % u svibnju 2022. u skladu s Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22) i za 6,0 % u listopadu 2022. u skladu s Dodatkom I Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 127/22) te zaključenim sporazumima o isplati razlike uvećanja plaće za prekovremeni rad u iznosu od 33.009.123,00 kn (isplaćena razlika plaće na temelju sudskih i izvansudskih presuda). Plaća se isplaćuje u okviru Centralnog obračuna plaća (COP).

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremeni rad za 2022. u iznosu od 57.962.070,00 kn (od čega prekovremeni rad iznosi 56.697.424,00 kn, a rad po pozivu 1.264.646,00 kn).

U okviru plaća za redovan rad evidentirane su plaće po sudskim i izvansudskim presudama za isplatu razlike manje isplaćene plaće na ime dodataka za otežane uvjete rada i za iznimnu odgovornost za život i zdravlje pacijenata za sve odrađene sate u okviru mjesečne redovne satnice, kao i za odrađene prekovremene sate te dodatak za znanstveni stupanj u iznosu od 28.508.101,00 kn. Odnose se na plaće po izvansudskim presudama isplaćene za 3 884 zaposlenika u iznosu od 22.623.341,00 kn i plaće po sudskim presudama isplaćene za 300 zaposlenika u iznosu od 5.884.760,00 kn.

Od studenoga 2020. u primjeni je Odluka o posebnoj nagradi radnicima u sustavu zdravstva koji obavljaju poslove vezane uz pružanje zdravstvene skrbi pacijentima oboljelima od bolesti COVID-19 (Narodne novine 136/20). Posebna nagrada za COVID-19 u tijekom 2022. isplaćena je u iznosu od 12.352.647,00 kn, a odnosi se na isplatu dodatka za 2 015 zaposlenika. Posebna nagrada propisana je u visini 10,0 % osnovne plaće zaposlenika, a isplaćuje se za vrijeme koje je u skladu s rasporedom radnog vremena zaposlenik proveo na obavljanju poslova u ustrojstvenoj jedinici koja pruža skrb oboljelima od navedene bolesti.

Koncem 2022. u kumulativnom radnom odnosu bila su 273 zaposlenika koja su obavljala posao za Klinički bolnički centar i za visokoškolske ustanove s kojima su zaključeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama. Sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu zaključeni su ugovori o radu te donesena rješenja o plaći prema kojima im pripada plaća u visini od 80,0 % do 100,0 % plaće (ovisno o položaju), ne navodeći broj sati koji je zaposlenik obvezan odraditi u Kliničkom bolničkom centru, odnosno visokoškolskoj ustanovi.

Ostali rashodi za zaposlene odnose se na rashode za regres za godišnji odmor, božićnicu i dar djeci te ostale naknade i nagrade utvrđene Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23).

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.479.803.918,00 kn i čine 65,6 % ukupnih rashoda i izdataka. Odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 2.267.394.345,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 169.725.095,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 33.312.821,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 8.764.214,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 607.443,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi su veći za 197.423.609,00 kn ili 8,6 % najvećim dijelom zbog povećanja cijena lijekova, medicinskog potrošnog materijala, krvi i krvnih pripravaka (kao rezultat globalnog poremećaja u prikupljanju plazme i nestašice imunoglobulina na hrvatskom tržištu) te električne energije i plina.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za lijekove u iznosu od 1.628.223.670,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 451.776.188,00 kn, krv i krvne pripravke u iznosu od 100.238.232,00 kn te energiju u iznosu od 60.301.142,00 kn, od čega se na električnu energiju odnosi 32.226.705,00 kn, tehnološku paru 18.053.606,00 kn, plin 9.757.426,00 kn i druge energente 263.405,00 kn. Rashodi za lijekove, medicinski potrošni materijal te krv i krvne pripravke čine 87,9 % materijalnih rashoda. Od ukupno ostvarenih rashoda za lijekove u iznosu od 1.628.223.670,00 kn na posebno skupe lijekove odnosi se 1.184.925.872,00 kn ili 72,8 %. Popis posebno skupih lijekova utvrđen je Odlukom o utvrđivanju Popisa posebno skupih lijekova (Narodne novine 6/22, 16/22, 39/22, 65/22, 68/22, 77/22, 90/22, 112/22, 132/22, 143/22 i 14/23). Obračun i plaćanje troškova za lijekove bolničkim zdravstvenim ustanovama utvrđen je Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 135/21, 6/22, 39/22, 52/22 – ispravak, 65/22 i 68/22), koja je bila na snazi do 16. srpnja 2022., te Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 77/22, 82/22 – ispravak, 90/22, 112/22, 115/22 – ispravak i 132/22). U prosincu 2022. na snagu je stupila nova odluka – Odluka o utvrđivanju Osnovne liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 143/22, 153/22 i 14/23). Stupanjem navedene Odluke na snagu (23. prosinca 2022.) prestala je važiti Odluka o utvrđivanju Osnovne liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 77/22, 82/22 – ispravak, 90/22, 112/22, 115/22 – ispravak i 132/22).

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 169.725.095,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 63.839.230,00 kn, ostale usluge u iznosu od 28.627.654,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 23.905.165,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 19.456.644,00 kn, računalne usluge u iznosu od 10.717.602,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 9.698.770,00 kn te rashode za druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 8.764.214,00 kn, od čega se na rashode za premije osiguranja odnosi 4.865.108,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na usluge održavanja medicinske opreme u iznosu od 48.763.499,00 kn, usluge vođenja, nadzora i održavanja primarnog i sekundarnog termo-energetskog kruga Kliničkog bolničkog centra u iznosu od 4.003.140,00 kn te usluge održavanja građevinskih objekata u iznosu od 2.335.963,00 kn.

U okviru rashoda za ostale usluge, vrijednosno najznačajnije usluge u iznosu od 26.802.108,00 kn odnose se na usluge najma, pranja i glačanja rublja u iznosu od 14.363.144,00 kn i usluge čišćenja prostora u iznosu od 12.438.964,00 kn.

U okviru rashoda za intelektualne usluge, vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na naknade isplaćene putem ugovora o djelu u iznosu od 17.828.768,00 kn, od čega se na naknade isplaćene zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra odnosi 16.862.256,00 kn, a na naknade isplaćene vanjskim suradnicima 966.512,00 kn. U okviru naknada isplaćenih zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra, vrijednosno značajnije su naknade za klinička ispitivanja i EU projekte u brutoiznosu od 13.579.480,00 kn te naknade mentorima za rad po mentorstvu u okviru programa specijalističkog usavršavanja doktora medicine u iznosu od 1.414.730,00 kn. Drugi rashodi isplaćeni putem ugovora o djelu odnose se na naknade za rad u programima kao što je Gamma Knife i Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice, debelog crijeva te prevencije raka dojke.

Rashodi za komunalne usluge ostvareni su u ukupnom iznosu od 19.456.644,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na rashode za ekološke usluge u iznosu od 8.731.950,00 kn (od čega se na usluge zbrinjavanja infektivnog i neinfektivnog otpada odnosi 7.465.440,00 kn), usluge opskrbe vodom u iznosu od 7.513.369,00 kn, usluge upravljanja i održavanja zgrada u iznosu od 1.536.693,00 kn (pričuva te komunalna naknada za stanove u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra), druge usluge u iznosu od 768.171,00 kn te usluge čišćenja, iznošenja i odvoz smeća u iznosu od 596.775,00 kn.

U okviru rashoda za računalne usluge vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na usluge ažuriranja računalnih baza u iznosu od 5.093.684,00 kn i usluge održavanja integriranog bolničkog i poslovnog informacijskog sustava (IBIS) u iznosu od 4.374.780,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu od 9.698.770,00 kn, od čega se na rashode za najam opreme i jednogodišnje licence odnosi 9.337.678,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.925.195,00 kn, što je 2.633.173,00 kn ili 57,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog manje isplaćenih sudskih presuda koje su pokrenute zbog isplate razlike uvećanja plaća za prekovremeni rad, dok su u nekim sporovima zaključivane sudske nagodbe.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 1.088.923,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na rashode za školarine u iznosu od 933.625,00 kn i troškove polaganja specijalističkog ispita u iznosu od 104.000,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 533.283,00 kn, što je 5.940.586,00 kn ili 91,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog ispravka pogrešnog evidentiranja troškova parničnih postupaka. Vrijednosno značajniji ostali rashodi odnose se na uplatu mjesečne odštetne rente za četiri osobe u iznosu od 210.595,00 kn i naknade troškova na temelju nagodbe o preuzimanju duga s osnova troškova specijalističkog usavršavanja u iznosu od 200.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 106.659.754,00 kn, što je 51.962.562,00 kn ili 95,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na rashode za nabavu postrojenja i opreme u iznosu od 78.290.970,00 kn, rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 20.323.173,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 8.038.375,00 kn te rashode za nabavu knjiga u iznosu od 7.236,00 kn. Navedeno povećanje najvećim je dijelom rezultat povećanja rashoda za nabavu medicinske i laboratorijske opreme. Vrijednosno značajnija ulaganja u medicinsku i laboratorijsku opremu odnose se na nabavu UZV uređaja u iznosu od 10.775.249,00 kn, CT uređaja za potrebe hitne radiologije u iznosu od 4.968.750,00 kn, nadogradnju MR uređaja za potrebe Kliničkog zavoda za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju u iznosu od 4.620.000,00 kn te nabavu bolničkih postelja za standardnu njegu za COVID i post-COVID pacijente u iznosu od 3.246.431,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova ostvareni su u iznosu od 16.935.232,00 kn. Vrijednosno značajniji izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova odnose se na obročnu otplatu glavnice primljenih robnih zajmova u iznosu od 14.521.603,00 kn (od čega se na obročnu otplatu robnih zajmova za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine odnosi 8.623.228,00 kn, a na obročnu otplatu posebno skupog lijeka zaštićenog naziva Zolgensma 5.898.375,00 kn) te otplatu dijela glavnice (iz vlastitih sredstava ostvarenih od zakupa hotela Rebro) za primljeni dugoročni kredit za projekt Dogradnja Rebra (2007.) u iznosu od 1.841.714,00 kn.

U 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 72.653.213,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prijašnjeg razdoblja iznosio je 1.678.150.986,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.605.497.773,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.678.087.332,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.190.257.418,00	1.250.432.324,00	105,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	70.572.778,00	70.572.778,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	860.857.542,00	870.355.916,00	101,1
1.3.	Postrojenja i oprema	148.969.657,00	164.186.077,00	110,2
1.4.	Prijevozna sredstva	2.165.211,00	1.701.892,00	78,6
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	71.513.212,00	70.430.386,00	98,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	36.179.018,00	73.185.275,00	202,3
2.	Financijska imovina	389.090.607,00	427.655.008,00	109,9
2.1.	Novčana sredstva	609.581,00	579.195,00	95,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	18.414.190,00	16.689.856,00	90,6
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	452.384,00	155.105,00	34,3
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	369.004.859,00	409.454.308,00	111,0
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	240.451,00	407.402,00	169,4
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	369.142,00	369.142,00	100,0
	Ukupno imovina	1.579.348.025,00	1.678.087.332,00	106,3
3.	Obveze	2.010.077.124,00	2.028.165.527,00	100,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.734.731.916,00	1.723.366.645,00	99,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	49.005.986,00	54.038.708,00	110,3
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	219.522.866,00	245.501.684,00	111,8
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	6.816.356,00	5.258.490,00	77,1
4.	Vlastiti izvori	-430.729.099,00	-350.078.195,00	81,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.579.348.025,00	1.678.087.332,00	106,3
	Izvanbilančni zapisi	406.316.190,00	263.170.614,00	64,8

Imovina u iznosu od 1.678.087.332,00 kn odnosi se na nefinancijsku imovinu u iznosu od 1.250.432.324,00 kn i financijsku imovinu u iznosu od 427.655.008,00 kn.

Povećanje imovine, najvećim dijelom rezultat je povećanja potraživanja za prihode poslovanja odnosno potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun i potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza.

Vrijednost zemljišta, iskazana koncem 2022. u iznosu od 70.572.778,00 kn, odnosi se na zemljišta u Zagrebu na lokacijama Jordanovac u iznosu od 35.273.545,00 kn, Rebro u iznosu od 17.740.737,00 kn, Kozjak u iznosu od 11.776.163,00 kn, Petrova u iznosu od 4.417.240,00 kn, Božidarevićeva u iznosu od 783.668,00 kn, Voćarska u iznosu od 310.110,00 kn te zemljište na lokaciji Plešivica u iznosu od 271.315,00 kn.

U okviru građevinskih objekata u iznosu od 870.355.916,00 kn iskazana je vrijednost poslovnih objekata (najvećim dijelom za obavljanje djelatnosti Kliničkog bolničkog centra) u iznosu od 1.135.696.034,00 kn i drugih građevinskih objekata (plinovod, vodovod, energetski i komunikacijski vodovi) u iznosu od 7.560.131,00 kn, cesta i drugih sličnih prometnih objekata u iznosu od 7.305.125,00 kn te stambenih objekata u iznosu od 2.244.619,00 kn umanjena za ispravak vrijednosti u iznosu od 282.449.993,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost poslovnih objekata veća je za 22.934.490,00 kn ili 2,1 % najvećim dijelom zbog završetka radova na uređenju stacionara Kliničkog zavoda za nuklearnu medicinu i zaštitu od zračenja u iznosu od 6.753.263,00 kn, cjelovite rekonstrukcijske obnove dimnjaka Rebro na adresi Kišpatićeva 12 u iznosu od 3.105.263,00 kn te preuređenja dijela prostora za potrebe hrvatskih ratnih vojnih invalida na lokaciji Božidarovića 11 u iznosu od 3.098.714,00 kn.

Postrojenja i oprema u iznosu od 164.186.077,00 kn odnosi se na medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 1.156.141.000,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 61.124.395,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 30.313.729,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 10.997.034,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 10.306.909,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 515.663,00 kn te sportsku i glazbenu opremu u iznosu od 29.685,00 kn. Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme iznosi 1.105.242.338,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost postrojenja i oprema povećana je za 15.216.420,00 kn ili 10,2 %. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme najvećim dijelom je rezultat ulaganja u medicinsku i laboratorijsku opremu, od čega se najznačajnija ulaganja odnose na ulaganja u CT uređaj za potrebe hitne radiologije u iznosu od 4.968.750,00 kn, nadogradnju MR uređaja za potrebe Kliničkog zavoda za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju u iznosu od 4.620.000,00 kn te ulaganja u bolničke postelje za standardnu njegu za COVID i post-COVID pacijente u iznosu od 3.246.431,00 kn.

Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 70.430.386,00 kn odnosi se na opremu za održavanje i zaštitu u pripremi u iznosu od 65.782.135,00 kn i građevinske objekte u pripremi u iznosu od 4.648.251,00 kn. Vrijednosno najznačajnija oprema za održavanje i zaštitu u pripremi u iznosu od 65.721.130,00 kn odnosi se na izgradnju i proširenje elektroenergetskog sustava u okviru proširenja i dogradnje građevinskih objekata na lokaciji Rebro, a na temelju Okvirnog ugovora iz prosinca 2006. koji je Klinički bolnički centar zaključio s društvima Hrvatska elektroprivreda d.d. i HEP Toplinarstvo d.o.o., čija svrha je bila ugovaranje opskrbe električnom i toplinskom energijom Kliničkog bolničkog centra pod najpovoljnijim uvjetima. S obzirom na to da zapisnički nije utvrđen datum okončanja projekta izgradnje i proširenja elektroenergetskog sustava i datum od kada počinje otplata ulaganja odnosno zapisnički nije utvrđen iznos ulaganja, imovina je predmet sudskog spora koji je pokrenuo Klinički bolnički centar u rujnu 2020.

Druga nefinancijska imovina u iznosu od 73.185.275,00 kn odnosi se na zalihe za obavljanje djelatnosti u iznosu od 58.712.506,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 13.958.241,00 kn (od čega nabavna vrijednost iznosi 43.322.498,00 kn, a ispravak vrijednosti iznosi 29.364.257,00 kn) te knjige i umjetnička djela u iznosu od 514.528,00 kn.

Vrijednosno značajnije zalihe za obavljanje djelatnosti odnose se na zalihe lijekova u iznosu od 51.678.496,00 kn i zalihe medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 4.361.055,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu zalihe za obavljanje djelatnosti veće su za 35.131.709,00 kn ili 149,0 %. Povećanje vrijednosti zaliha najvećim dijelom rezultat je povećane narudžbe bolničke ljekarne u prosincu 2022., za dio siječnja 2023. kako bi se uslijed procesa uvođenja eura kao službene valute od 1. siječnja 2023. i prilagodbe postojećeg poslovnog informacijskog sustava osigurala zaliha potrebna za pravovremeno liječenje pacijenata te isporuka lijekova i materijala na klinike.

Financijska imovina iznosi 427.655.008,00 kn, a odnosi se na potraživanja u iznosu od 426.551.566,00 kn, novčana sredstva u iznosu od 579.195,00 kn (novac u banci u iznosu od 556.304,00 kn i blagajni u iznosu od 22.891,00 kn), rashode budućih razdoblja u iznosu od 369.142,00 kn i vrijednosne papire u iznosu od 155.105,00 kn.

Na koncu 2022. u Bilanci su iskazana ukupna potraživanja u iznosu od 819.299.895,00 kn bez ispravka vrijednosti. U odnosu na stanje ukupnih potraživanja iskazanih početkom godine u iznosu od 753.883.456,00 kn bez ispravka vrijednosti, veća su za 65.416.439,00 kn ili 8,7 % zbog povećanja potraživanja za prihode poslovanja.

Potraživanja u iznosu od 819.299.895,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 802.202.637,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 16.689.856,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 407.402,00 kn. Obavljen je ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 392.748.329,00 kn koji se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 391.469.424,00 kn te potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 1.278.905,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja proveden je za potraživanja za koja se kasni u naplati između jedne i tri godine po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine po stopi od 100,0 %. Na koncu 2022. knjigovodstvena vrijednost ukupnih potraživanja iznosi 426.551.566,00 kn.

Prema obveznim analitičkim podacima Bilance na dan 31. prosinca 2022., dospjela potraživanja iznose 429.332.334,00 kn. Do svibnja 2023. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 12.796.488,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja prije ispravka vrijednosti u ukupnom iznosu od 802.202.637,00 kn odnose se na potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja na temelju ugovornih obveza u iznosu od 644.500.745,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna u iznosu od 93.331.210,00 kn, potraživanja za prihode od pruženih usluga u iznosu od 45.912.438,00 kn te potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu od 18.394.370,00 kn i druge prihode u iznosu od 63.874,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja na temelju ugovornih obveza su u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 644.500.745,00 kn.

Prema Zapisniku o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja između HZZO-a i Kliničkog bolničkog centra za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. te izvodu otvorenih stavki HZZO-a sa stanjem na 31. prosinca 2022., potraživanja Kliničkog bolničkog centra od HZZO-a trebala bi iznositi 219.290.371,00 kn, od čega se na potraživanja za koja se utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi odnosi 184.358.452,00 kn, a na potraživanja za koja se ne utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi 34.931.919,00 kn. Klinički bolnički centar je potraživanja od HZZO-a evidentirao u poslovnim knjigama i iskazao u financijskim izvještajima prema podacima iz svojih analitičkih evidencija koja nije uskladio s HZZO-om. Klinički bolnički centar ne potpisuje ugovore i dodatke ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, potraživanja od HZZO-a evidentirana su u visini obavljenih usluga, odnosno izdanih računa.

Potraživanja koje je HZZO naveo u Zapisniku o usklađenju za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022., za koja se utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi, iskazana u iznosu od 184.358.452,00 kn, odnose se na potraživanja za posebno skupe lijekove u iznosu od 171.195.606,00 kn, potraživanja za dodatne dijagnostičko-terapijske postupke u iznosu od 4.116.276,00 kn, gensko profiliranje u iznosu od 3.067.052,00 kn, intervencijsku kardiologiju u iznosu od 2.107.779,00 kn, trošak posebnih materijala u iznosu od 1.693.894,00 kn, medicinski pomognutu oplodnju u iznosu od 1.151.841,00 kn, usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite pružene hrvatskim državljanima s prebivalištem u Bosni i Hercegovini u iznosu od 859.608,00 kn, intervencijsku neurologiju u iznosu od 157.942,00 kn te interventnu gastroenterologiju u iznosu od 8.454,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a za usluge za koje se ne utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi iskazana su u iznosu od 34.931.919,00 kn, od čega se na transplantacije odnosi 20.719.209,00 kn, a na liječenje inozemnih osiguranika u Republici Hrvatskoj 11.713.469,00 kn.

Razlika potraživanja između stanja u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Kliničkog bolničkog centra i zapisnika HZZO-a iznosi 425.210.374,00 kn. Odnosi se na račune ispostavljene u prijašnjim godinama i 2022. u iznosima većim od iznosa utvrđenog ugovorom koje HZZO ne priznaje u iznosu od 347.535.189,00 kn (osnovni maksimalni iznos sredstava/limit s uključenim dodatnim dijagnostičko-terapijskim postupcima 300.730.958,00 kn, posebno skupi lijekovi 35.698.403,00 kn, intervencijska neurologija i neuroradiologija 7.654.325,00 kn, intervencijska kardiologija 2.402.729,00 kn, medicinska oplodnja 727.866,00 kn, posebno skupi materijali 264.985,00 kn i zdravstvena zaštita hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini u iznosu od 55.923,00 kn) te račune vraćene Kliničkom bolničkom centru na ispravak zbog određenih nedostataka, nepravilnosti i neusuglašenosti s odredbama ugovora i općih akata HZZO-a u iznosu od 77.675.185,00 kn.

U okviru potraživanja od državnog proračuna iskazana su potraživanja za sredstva Kliničkog bolničkog centra na jedinstvenom računu državne riznice koja nisu utrošena u 2022. te su prenesena u 2023. u iznosu od 93.331.210,00 kn. Odnose se na vlastite prihode, odnosno prihode od pruženih usluga u iznosu od 67.980.030,00 kn, prihode od donacija u iznosu od 14.373.572,00 kn, prihode za posebne namjene u iznosu od 6.433.237,00 kn, od čega se na prihode od HZZO-a za dopunsko zdravstveno osiguranje odnosi 3.576.377,00 kn, pomoći u iznosu od 2.289.813,00 kn, jamčevine u iznosu od 1.471.125,00 kn, predujmove u iznosu od 588.673,00 kn i prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 194.760,00 kn.

Potraživanja za prihode od pruženih usluga iskazana su u iznosu od 45.912.438,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja od pruženih usluga odnose se na potraživanja od fizičkih osoba (koje nisu osiguranici obveznog zdravstvenog osiguranja HZZO-a ili kao osiguranici kod obavljanja zdravstvene usluge nisu imali važeću uputnicu liječnika obiteljske medicine) za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 15.919.162,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za bolničke, ambulantne i stomatološke usluge u iznosu od 13.876.803,00 kn, potraživanja od zdravstvenih ustanova za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 7.004.658,00 kn, potraživanja od zdravstvenih ustanova za obavljene laboratorijske usluge novorođenačkog probira (*screening*) u iznosu od 1.617.080,00 kn, potraživanja od stranih registara krvotvornih matičnih stanica za usluge uzimanja i izdavanja transplantata krvotvornih matičnih stanica iz periferne krvi u iznosu od 1.412.589,00 kn, potraživanja od naručitelja kliničkih ispitivanja u iznosu od 1.174.607,00 kn i potraživanja od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 739.108,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode po posebnim propisima odnose se na potraživanja za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 12.342.729,00 kn, od čega se na potraživanja od HZZO-a odnosi 11.383.853,00 kn, a na potraživanja od drugih osiguravatelja 958.876,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za participacije u iznosu od 4.722.611,00 kn te potraživanja od liječnika zaposlenika Kliničkog bolničkog centra s kojima je raskinut ugovor o radu, a nisu odradili ugovoreni staž te su dužni vratiti troškove specijalizacije u iznosu od 1.323.486,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja na koncu 2022. iskazani su u iznosu od 16.689.856,00 kn. Odnose se na potraživanja od HZZO-a za bolovanja duža od 42 dana i ozljede na radu u iznosu od 14.685.581,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 1.313.323,00 kn, od čega se na utužena potraživanja odnosi 1.300.526,00 kn (potraživanja od zaposlenice druge zdravstvene ustanove za naknadu štete po sudskoj presudi u iznosu od 663.200,00 kn i potraživanja od zakupaca poslovnog prostora u iznosu od 637.326,00 kn), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 243.194,00 kn, potraživanja od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 190.079,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu od 157.465,00 kn te potraživanja za dane predujmove u iznosu od 60.214,00 kn i uplaćene depozite u iznosu od 40.000,00 kn.

Ukupne obveze, iskazane koncem 2022. u iznosu od 2.028.165.527,00 kn, veće su za 18.088.403,00 kn ili 0,9 % od iskazanih početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.723.366.645,00 kn, obveze za kredite od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 166.508.716,00 kn, obveze za zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora u iznosu od 78.992.968,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 54.038.708,00 kn te naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu od 5.258.490,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 684.323.394,00 kn, obveze za predujmove primljene od HZZO-a u iznosu od 638.788.484,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 194.926.660,00 kn te lijekove i potrošni materijal u transfuziji u iznosu od 46.554.252,00 kn. Obveze za predujmove primljene od HZZO-a u iznosu od 638.788.484,00 kn usklađene su sa Zapisnikom o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja s bolničkim zdravstvenim ustanovama sastavljenim za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.

Koncem 2022. dospjele su obveze u iznosu od 571.214.882,00 kn, od čega se na obveze s rokom dospjeća do 60 dana odnosi 315.753.066,00 kn, s rokom dospjeća od 61 do 180 dana 220.356.044,00 kn, a na obveze s rokom dospjeća dužim od 181 dan 35.105.772,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 350.078.195,00 kn, a odnose se na vlastite izvore iz proračuna i ostale vlastite izvore u iznosu od 928.730.889,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 326.546.098,00 kn, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 61.439.790,00 kn i obračunane prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 142.591,00 kn te stavke koje umanjuju vlastite izvore, a odnose se na manjak prihoda poslovanja u iznosu od 1.614.011.580,00 kn i manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 52.925.983,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 263.170.614,00 kn. Vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 128.746.634,00 kn te tuđu imovinu dobivenu na korištenje u iznosu od 106.622.837,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave za 2022., koji je donesen u siječnju 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.320.745.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je 12 izmjena i dopuna Plana nabave (u veljači, ožujku, travnju, svibnju, lipnju, dvaput u srpnju, listopadu, rujnu, studenome i prosincu 2022.). Posljednje, 12. Izmjene i dopune Plana nabave donesene su u prosincu 2022. te je procijenjena vrijednost nabave nakon svih izmjena i dopuna iznosila 4.466.618.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 4.387.578.086,00 kn, na jednostavnu nabavu 66.540.110,00 kn, a na izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi 12.500.000,00 kn.

Plan nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) u skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te je poveznica na navedenu stranicu objavljena na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava iznosila je 1.656.423.031,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.629.744.707,00 kn. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 479 ugovora o nabavi roba u vrijednosti od 649.235.781,00 kn, devet ugovora za izvođenje radova u vrijednosti od 432.990.150,00 kn, 40 ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 55.802.249,00 kn, 318 okvirnih sporazuma o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 437.485.944,00 kn (314 za nabavu roba u vrijednosti od 272.609.533,00 kn i četiri za nabavu usluga u vrijednosti od 164.876.411,00 kn), 71 dodatak ugovora za robu, radove i usluge u vrijednosti od 20.525.583,00 kn te jedan ugovor zaključen u pregovaračkom postupku bez prethodne objave za nabavu roba u vrijednosti od 33.705.000,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, zaključeno je jedanaest ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 77.254.412,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 26.614.868,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn u vezi s provedbom Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 102/20, 10/20 i 117/21) iznosila je 63.455,00 kn.

Tijekom 2022. Klinički bolnički centar donio je 290 odluka o poništenju postupka nabave, a u 88 predmeta nabave poništene su pojedine grupe nabave (od čega 65 otvorenih postupaka velike vrijednosti, dok su 23 postupka male vrijednosti). Od 88 poništenih predmeta nabave, 81 postupak odnosi se na nabavu roba, pet postupaka na nabavu usluga, a preostala dva postupka odnose se na nabavu radova. Odluke o poništenju najvećim dijelom su donesene jer je cijena najpovoljnije ponude bile veća od osiguranih sredstava za cjelokupni predmet nabave, odnosno za pojedinu grupu predmeta nabave. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (dalje u tekstu: DKOM) poništila je pet odluka o odabiru ponuditelja.

Klinički bolnički centar je u siječnju 2017. donio Postupnik jednostavne nabave, a u prosincu 2017. donesene su izmjene i dopune Postupnika jednostavne nabave. Navedenim Postupnikom uređen je postupak koji prethodi nabavi roba i usluga te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i nabave radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn. Prema navedenom Postupniku, nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice jednom gospodarskom subjektu. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn i manje od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te radova do 500.000,00 kn provode se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponude od najmanje tri gospodarska subjekta putem pošte, telefaksa odnosno elektroničke pošte ili objavom na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, poziv na dostavu ponuda može se uputiti jednom gospodarskom subjektu. Kriterij za odabir ponuda može biti najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Kriterij za odabir ponuda određuje Klinički bolnički centar u svakom pojedinom predmetu jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače 2023. do 11. ožujka 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na financijsko poslovanje
- provjeriti mogućnost podmirivanja obveza
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 140/21)
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine 62/22 i 131/22)
4. Statut Kliničkog bolničkog centra Zagreb (ožujak 2020.)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
6. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
7. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
8. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
10. Pravilnik o unutarnjoj reviziji Kliničkog bolničkog centra (prosinac 2022.)

11. Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19)
12. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22)
13. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22 i 156/22)
14. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19)
15. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20 i 120/21)
16. Zakon o lijekovima (Narodne novine 76/13, 90/14 i 100/18)
17. Pravilnik o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 25/15, 124/15 i 32/21)
18. Pravilnik o kliničkim ispitivanjima u Kliničkom bolničkom centru Zagreb te njegove izmjene i dopune (prosinac 2015. i svibanj 2016.)
19. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22 i 133/22)
20. Opći uvjeti ugovora o provođenju bolničke zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
21. Opći uvjeti ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 160/13, 17/15, 129/17 i 42/18)
22. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
23. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
24. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22)
25. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
26. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22)
27. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja
28. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta (ožujak, srpanj i prosinac 2022.)
29. Pravilnik o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti (Narodne novine 52/20)
30. Pravilnik o plaćama i drugom dohotku te njegove izmjene i dopune (prosinac 2018. i prosinac 2022.)
31. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21)
32. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
33. Zakon o pravu na pristup informacijama
34. Zakon o javnoj nabavi
35. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi

36. Pravilnik o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove (Narodne novine 126/21, 19/22 i 132/22)
37. Postupnik jednostavne nabave te njegove izmjene i dopune (siječanj 2017. i prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničkog bolničkog centra. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima i kapitalnim projektima Kliničkog bolničkog centra. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima i primicima, rashodima i izdacima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, imovinu, potraživanja, prihode, rashode, obveze i manjak prihoda te javnu nabavu.

1. Planiranje

1.1. Financijskim planom Kliničkog bolničkog centra za 2022., nakon izmjena i dopuna državnog proračuna te preraspodjela, planirani su prihodi te rashodi i izdaci u iznosu od 3.430.350.701,00 kn.

– Program rada i razvoja

Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja. Zakonom o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08, 127/19 i 151/22) uređen je način osnivanja ustanova, ovlasti upravnih vijeća ili drugih kolegijalnih tijela, način raspolaganja s ostvarenom dobiti i nadzor nad radom javnih ustanova. Odredbom članka 36. navedenog Zakona propisano je da Upravno vijeće donosi programe rada i razvoja ustanove, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže osnivaču promjenu djelatnosti, daje osnivaču i ravnatelju ustanove prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima te donosi odluke i obavlja druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove. Nadalje, odredbom članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23) i Statutom Kliničkog bolničkog centra, propisano je da Upravno vijeće zdravstvene ustanove donosi program rada i razvoja te nadzire njegovo izvršenje.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program rada i razvoja te nadzirati njegovo izvršenje u skladu s odredbama Zakona o ustanovama, Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.

– Plan tekućeg i investicijskog održavanja

Tijekom 2022. rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme te građevinskih objekata ostvareni su u iznosu od 63.839.230,00 kn, a ulaganja u objekte i opremu u iznosu od 98.614.143,00 kn. Klinički bolnički centar nije donio plan tekućeg i investicijskog održavanja i plan ulaganja u objekte i opremu prema vrsti i lokaciji radova i usluga, izvorima financiranja te određivanju prioriteta sa svrhom jednakog razvijanja pojedinih odjela uzimajući u obzir postojeće stanje po odjelima, opremljenost odjela te ulaganja u prethodnim godinama. Prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, operativni ciljevi sadržani su u operativnim planovima (godišnji plan rada, plan nabave, plan zapošljavanja, plan investicija, plan tekućeg i investicijskog održavanja, plan provedbe projekata i slično) u kojima su utvrđeni resursi za njihovu realizaciju.

Državni ured za reviziju preporučuje izraditi plan tekućeg i investicijskog održavanja te plan ulaganja u objekte i opremu koji treba uskladiti s financijskim planom.

1.2. *Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da je Upravno vijeće na 125. sjednici održanoj 28. prosinca 2023. donijelo Program rada i razvoja Kliničkog bolničkog centra za 2024. U vezi s planom tekućeg i investicijskog održavanja i planom ulaganja navodi da je u tijeku izrada Plana investicija i Plana tekućeg i investicijskog održavanja prema odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Financijskim planom Kliničkog bolničkog centra za 2024. godinu s projekcijama financijskog plana za 2025. i 2026. godinu.*

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Sustav unutarnjih kontrola uređen je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakonom o fiskalnoj odgovornosti, Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji Kliničkog bolničkog centra iz prosinca 2022.

Prema odredbama članaka 4., 6. i 9. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a posebice one koje su vezane uz prihode i primitke, rashode i izdatke, natječajne procedure i ugovaranje te imovinu i obveze. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije, odnosno korisnika proračuna koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Rukovoditelji ustrojstvenih jedinica odgovorni su za razvoj sustava unutarnjih kontrola u svom djelokrugu rada.

Putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti sastavljenog za 2022., izvršena je samoprocjena sustava unutarnjih kontrola u području planiranja i izvršavanja financijskog plana/proračuna, javne nabave, računovodstva, izvještavanja, transparentnosti i upravljanja imovinom. Na temelju Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2022., ravnatelj Kliničkog bolničkog centra sastavio je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (Prilog 1.b), u kojoj su navedene slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna/financijskog plana, računovodstva te upravljanja imovinom. Utvrđene nepravilnosti u poslovanju Kliničkog bolničkog centra posljedica su, između ostalog, poslovnih aktivnosti u prošlom razdoblju te nezadovoljavajućih unutarnjih kontrola.

Pojedini poslovni procesi nisu definirani aktima, odlukama, procedurama i uputama. Ne postoje pisane procedure kojima bi se detaljno utvrdili poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama. Također, nije donesen unutarnji akt kojim bi se detaljno utvrdilo ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda.

Zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala, prehrambenih artikala i drugih materijala prate se u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji PIS-a. Račun za izvršenu zdravstvenu uslugu izdaje se nakon što se usluga obavi te unosi u BIS. Račun se kroz sustav na dnevnoj bazi prenosi u poslovni informacijski sustav PIS te dostavlja HZZO-u na naplatu. U okviru BIS-a zadana su pravila načina obračuna u skladu s cjenikom HZZO-a koja na unaprijed zadani način formiraju račun prihvatljiv za plaćanje. Za pojedine dijagnostičko-terapijske postupke, lijekove i medicinski potrošni materijal računi se ne ispostavljaju u skladu s tim pravilima zbog čega HZZO vraća račune Kliničkom bolničkom centru na ispravak. Nedostatak donošenja određenih procedura i postupaka u cilju otkrivanja možebitnih pogrešaka, odstupanja i nepravilnosti utjecali su na činjenicu da je tijekom 2022. HZZO vratio račune Kliničkom bolničkom centru na ispravak u iznosu od 10.445.212,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 9.757.547,00 kn ili 93,4 %. Vraćeni računi jednim dijelom su rezultat neispravnog unosa određenih dijagnostičko-terapijskih postupaka i pogrešnog šifriranja usluga, neispravnog popunjavanja određenih polja te slanja istih računa više puta bez obzira na to što su već ranije bili vraćeni na ispravak. Na pojavu nepravilnosti i propusta također je utjecao nedostatan broj zaposlenika osobito u službi računovodstva i financija te službi prodaje, ugovaranja i obračuna (raskid ugovora o radu i dugotrajna bolovanja). U cilju uspostavljanja uspješne komunikacije između zaposlenika uključenih u liječenje (zdravstvenih djelatnika) i zaposlenika koji rade na obračunu i izradi računa te unosu matičnih podataka u PIS i BIS nužno je uspostaviti odgovarajući sustav kontrola radi smanjenja rizika pogrešnog unosa podataka i vraćanja računa od HZZO-a na ispravak. Odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Kontrole se uspostavljaju kao prethodne i naknadne kontrole, a o njihovim oblicima odlučuje odgovorna osoba institucije uvažavajući posebnosti poslovanja institucije i poštivanje načela razdvajanja dužnosti. Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru utvrđen je okvir za provođenje unutarnjih kontrola u kojem je, između ostalog, utvrđen kao ključni zahtjev za kontrolne aktivnosti, u okviru priloga 1 točka 3. Interni akti i procedure, da su usvojena pisana pravila, odnosno interni akti i procedure (upute i smjernice) kojima se na temelju zakona i drugih propisa, detaljnije uređuju pravila postupanja, definiraju sudionici, njihove ovlasti i odgovornosti, kontrolne aktivnosti, uključujući prethodne i naknadne kontrole, propisuju obrasci i slično, što se smatra potrebnim urediti.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti za donošenje unutarnjih akata za upravljanje i raspolaganje nekretninama, kao i o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda u cilju uspostavljanja učinkovitog sustava unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, zaštite sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti odgovarajući sustav kontrola radi smanjenja rizika pogrešnog unosa podataka i vraćanja računa za zdravstvenu zaštitu od HZZO-a na ispravak.

- 2.2. U Očitovanju Klinički bolnički centar navodi da je samoprocjena sustava unutarnjih kontrola izvršena putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2022. na temelju kojeg su utvrđene slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna/financijskog plana vezano za nepostojanje pisane procedure kojom je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda.

Nadalje, navodi da je navedena slabost otklonjena tijekom 2023., a što je navedeno u Izvješću o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za proračunsku godinu 2022. u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2023. Na temelju članka 56., stavka 3. Zakona o proračunu i članka 20. Statuta Kliničkog bolničkog centra Zagreb, Upravno vijeće je na 107. sjednici održanoj 29. lipnja 2023. donijelo Pravilnik kojim se uređuje ostvarivanje i korištenje nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda. Također, navodi da je u tijeku donošenje Pravilnika kojim će se detaljno utvrditi poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova.

U vezi s preporukom da se uspostavi odgovarajući sustav kontrola radi smanjenja rizika pogrešnog unosa podataka i vraćanja računa za zdravstvenu zaštitu od HZZO-a na ispravak, obrazlaže da namjerava navedeni rizik smanjiti kontinuiranom edukacijom, ukazivanjem na mogućnosti pogreške te donošenjem upute o ispravnom načinu evidencije izvršenih usluga zdravstvene zaštite, pripadajućih lijekova i materijala.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Klinički bolnički centar vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige

U glavnoj knjizi su prihodi i primici te rashodi i izdaci evidentirani prema ekonomskoj klasifikaciji, ali nisu evidentirani prema izvorima financiranja i prema programskoj klasifikaciji odnosno aktivnostima i projektima navedenim u Financijskom planu te je otežano praćenje ostvarenja planiranih aktivnosti i projekata u skladu s ciljevima i zadaćama proračunskog korisnika. Odredbom članka 2., stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (dalje u tekstu: Pravilnik) propisano je, između ostalog, da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika. Nadalje, odredbom članka 3. Pravilnika, propisano je da proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja. Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva. Odredbom članka 17., stavaka 1., 2. i 3. Pravilnika propisano je da izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene. Prihodi i primici planiraju se, raspoređuju i iskazuju prema izvorima iz kojih potječu. Rashodi i izdaci planiraju se, izvršavaju i računovodstveno prate prema izvorima financiranja. Izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama iskazati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

U poslovnim knjigama pojedini poslovni događaji nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Potraživanja od kartičnih kuća u iznosu od 155.105,00 kn pogrešno su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računu vrijednosnih papira, umjesto na računu ostalih potraživanja. Nadalje, u okviru imovine (aktivna vremenska razgraničenja) evidentirana je nedospjela naplata prihoda u iznosu od 334.860,00 kn. Na temelju ugovora zaključenog s drugom zdravstvenom ustanovom u svibnju 2017., Klinički bolnički centar obvezao se podmiriti obvezu prema drugoj zdravstvenoj ustanovi za naknadu troškova specijalizacije u iznosu od 334.860,00 kn. Nakon zaključenja ugovora, u glavnoj knjizi evidentirana je nedospjela naplata prihoda umjesto rashoda za naknadu troškova specijalizacije, uz evidentiranje obveze prema drugoj zdravstvenoj ustanovi. Obveza prema drugoj zdravstvenoj ustanovi u cijelosti je podmirena u razdoblju od listopada 2017. do siječnja 2020. Zbog pogrešnog evidentiranja nedospjele naplate prihoda u okviru imovine, vrijednost imovine te vlastitih izvora evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima veća je za 334.860,00 kn. Odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Nadalje, u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa dio brojčanih oznaka i naziva računa razlikuje se od propisanih u Računskom planu, što nije u skladu s odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Tako je korišten račun u okviru podskupine 994 pod nazivom Tuđa osnovna sredstva na korištenju (stanje u iznosu od 21.935.062,00 kn) te račun u okviru podskupine 992 pod nazivom Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova (stanje u iznosu od 5.843.469,00 kn) iako u Računskom planu ne postoje podskupine navedenih brojčanih oznaka ni naziva. Odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Računskim planom za podskupinu računa 991 Izvanbilančni zapisi – aktiva utvrđeni su odjeljci 9911 – Tuđa imovina dobivena na korištenje, 9912 – Dana jamstva, 9913 – Dana kreditna pisma, 9914 – Instrumenti osiguranja plaćanja, 9915 – Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku te 9919 – Ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne promjene na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za pojedinu imovinu prenesena su stanja iz prethodnih godina te s obzirom na to da tijekom 2022. nije bilo poslovnih promjena, stanje koncem tekuće godine ostalo je nepromijenjeno. Tako je u okviru imovine na računu depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama evidentirano stanje u iznosu od 40.000,00 kn i na računu nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu od 34.282,00 kn te u okviru izvanbilančnih zapisa na računu 9922 pod nazivom Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova u iznosu od 5.843.469,00 kn. Klinički bolnički centar ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom (ispravama) iz koje bi bilo vidljivo na što se odnosi što onemogućuje upravljanje navedenom imovinom. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je, između ostalog, propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Nadalje, odredbom članka 137., stavka 2. Zakona o proračunu propisano je da se unos podatka u poslovne knjige temelji na vjerodostojnim, istinitim i urednim knjigovodstvenim ispravama.

U vezi sa stanjem imovine evidentirane na računu depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama te u okviru izvanbilančnih zapisa na računu Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova, Državni ured za reviziju nalaže pribaviti dokumentaciju kako bi se potvrdila opravdanost evidentiranja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Podaci o stanovima u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra evidentirani u poslovnim knjigama nisu usklađeni s pomoćnim evidencijama i zemljišnim knjigama. U poslovnim knjigama evidentirano je 13 stanova ukupne vrijednosti od 692.241,00 kn. Prema popisu nekretnina, koji je sastavila služba za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan površine od 13,62 m² do 84,29 m² (18 u Zagrebu i tri na otoku Rabu), od čega za devet stanova Klinički bolnički centar nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik (sedam u Zagrebu i dva na otoku Rabu). U poslovnim knjigama nije evidentirano osam stanova, od čega je za tri stana Klinički bolnički centar upisan u zemljišne knjige kao vlasnik, a za pet stanova upis vlasništva je u tijeku. Odredbom članka 4., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati vrijednost stanova u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi za lijekove, medicinski potrošni materijal, krv i krvne pripravke ostvareni su u iznosu od 2.180.238.090,00 kn i čine 87,9 % materijalnih rashoda. Odnose se na lijekove u iznosu od 1.628.223.670,00 kn, medicinski potrošni materijal u iznosu od 451.776.188,00 kn te krv i krvne pripravke u iznosu od 100.238.232,00 kn. Koncem 2022. obavljen je popis zaliha lijekova unutar klinika, kliničkih zavoda i centara (dalje u tekstu: bolnički odjeli) te bolničkoj ljekarni. Zalihe u bolničkoj ljekarni odgovaraju zalihama evidentiranim u glavnoj knjizi u vrijednosti od 58.327.913,00 kn (lijekovi u vrijednosti od 51.678.496,00 kn, medicinski potrošni materijal u vrijednosti od 4.361.055,00 kn te krv i krvni pripravci u vrijednosti od 2.288.362,00 kn). Zalihe lijekova na bolničkim odjelima iznose 16.757.585,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije odnose na kliniku za unutarnje bolesti u iznosu od 6.476.534,00 kn, kliniku za neurologiju u iznosu od 2.092.580,00 kn i kliniku za pedijatriju u iznosu od 2.020.646,00 kn. Internim aktom u vezi s upravljanjem zalihama lijekova utvrđeno je da se lijekovi naručuju na dvotjednoj bazi nakon postupka provjere skladišnog stanja u bolničkoj ljekarni, a zahtjev za narudžbu sastavlja se u trenutku kada su zalihe na minimalnim vrijednostima, a najčešće dva tjedna od zadnjeg zaprimanja zahtjeva. Internim aktom vezanim za upravljanje ostalim zalihama utvrđeno je da osoba zadužena za narudžbu lijekova i medicinskog potrošnog materijala iz asortimana bolničke ljekarne izrađuje tjedne/desetodnevne zahtjeve prema prosječnoj potrebi i potrošnji Kliničkog bolničkog centra u zadnjih šest mjeseci.

Prema obrazloženju odgovorne osobe iz službe prodaje, ugovaranja i obračuna program omogućuje da se za svaki pojedinačni artikl na zalihi postavi maksimalna i minimalna dozvoljena zaliha. U slučaju kada program sam predlaže narudžbu, prethodno kreirane narudžbe ne mogu se mijenjati.

Klinički bolnički centar ne vodi analitičku evidenciju za medicinski potrošni materijal na bolničkim odjelima te se rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju u trenutku izdavanja iz bolničke ljekarne na bolničke odjele, a ne u trenutku stvarnog utroška. U trenutku izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničke odjele oni nisu utrošeni, nego samo mijenjaju mjesto skladištenja. Odredbom članka 20., stavka 2., točke 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se u djelatnosti zdravstva rashodi za kratkotrajnu nefinancijsku imovinu iskazuju u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje.

Koncem 2022. u glavnoj knjizi evidentirane su zalihe lijekova u iznosu od 51.678.496,00 kn i zalihe medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 4.361.055,00 kn. Utrošak lijekova i medicinskog potrošnog materijala evidentira se dnevno u ukupnom iznosu na temelju izdatnica za izdanu robu iz bolničke ljekarne na bolničke odjele. Zalihe lijekova na bolničkim odjelima koncem godine utvrđuju se na temelju provedenog popisa imovine i obveza. Vrijednost medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima koncem 2022. nije utvrđena s obzirom na to da Klinički bolnički centar koncem 2022. nije popisao zalihe medicinskog potrošnog materijala. Za vrijednost neutrošenih zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima, koncem godine nije napravljena korekcija rashoda i zaliha, odnosno nisu umanjeni rashodi te nije povećana vrijednost zaliha.

Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti sustav praćenja potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima. Nadalje, nalaže rashode za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentirati u trenutku stvarne potrošnje u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U 2022. u poslovnim knjigama nisu evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani, u okviru izvanbilančnih zapisa, primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (garancije/zadužnice) koje su gospodarski subjekti dostavili Kliničkom bolničkom centru kao osiguranje za uredno izvršenje ugovornih obveza. Uvidom u pojedine ugovore o nabavi roba, radova i usluga utvrđeno je da je Klinički bolnički centar ugovorio primanje instrumenata osiguranja plaćanja. Za primljene instrumente osiguranja plaćanja nisu ustrojene pomoćne knjigovodstvene evidencije po vrsti, subjektima, ugovorima i rokovima važenja te Klinički bolnički centar nema evidentirane podatke o njihovoj vrijednosti. Odredbom članka 7., stavka 2., točke 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva: primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima). Nadalje, odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da skupina računa 99 izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti pomoćnu evidenciju za primljene instrumente osiguranja plaćanja te ih evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Obveze za kredite od tuzemnih kreditnih institucija odnose se na obveze po dugoročnom klupskom kreditu odobrenom za projekt Dogradnja Rebra u iznosu od 166.508.716,00 kn. Ugovor o dugoročnom klupskom kreditu zaključen je 2007. između Kliničkog bolničkog centra (korisnika), Ministarstva financija (jamca), te tri poslovne banke (suaranžera), od kojih je jedna i agent u iznosu od 572.859.629,00 kn. Navedeni kredit ugovoren je uz promjenjivu kamatnu stopu u visini šestomjesečnog prinosa na trezorske zapise Ministarstva financija, koja se utvrđuje temeljem zadnje aukcije uvećano za maržu u visini od 2,45 %. Rok otplate kredita je 20 godina (do lipnja 2027.). Otplaćen je u iznosu od 406.350.913,00 kn te stanje obveza po kreditu koncem 2022. iznosi 166.508.716,00 kn. Sredstva za otplatu navedenog kredita, najvećim dijelom, planiraju se i izvršavaju s pozicija Ministarstva financija. Kredit se otplaćuje u polugodišnjim ratama u iznosu od 18.479.343,00 kn. Tijekom 2022. s pozicija Ministarstva financija otplaćena je glavnica u iznosu od 35.116.971,00 kn, a iz vlastitih sredstava Kliničkog bolničkog centra isplaćeno je 1.841.714,00 kn. Navedena kreditna sredstva korištena su za projekt Dogradnja Rebra u kojem je obuhvaćena i gradnja hotela Rebro koji je dan u zakup. Sporazumom o reguliranju obveza plaćanja po navedenom ugovoru iz lipnja 2016., zaključenom između Kliničkog bolničkog centra, Ministarstva zdravstva i Ministarstva financija, utvrđeno je da se obveze po navedenom ugovoru planiraju i izvršavaju iz sredstava državnog proračuna, planiranih u okviru razdjela Ministarstva financija u iznosu umanjenom za prihode ostvarene od zakupa hotela. Navedenim Sporazumom utvrđeno je, između ostalog, da prihode ostvarene od zakupa hotela Klinički bolnički centar usmjerava na otplatu kredita i planira na svojim pozicijama u državnom proračunu iz izvora financiranja vlastiti prihodi. U glavnoj knjizi državnog proračuna također su evidentirane obveze po navedenom kreditu te se u konsolidiranim izvještajima državnog proračuna navedene obveze dvostruko iskazuju.

Državni ured za reviziju preporučuje s Ministarstvom financija dogovoriti način evidentiranja kreditnih obveza, s obzirom na to da se kreditne obveze, koje je sporazumom preuzelo Ministarstvo financija, evidentiraju u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i glavnoj knjizi državnog proračuna te se u konsolidiranim financijskim izvještajima iskazuju dvostruko.

– Popis imovine i obveza

U studenome 2022. ravnatelj Kliničkog bolničkog centra donio je Naputak za provođenje redovitog godišnjeg popisa sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine (dalje u tekstu: Naputak). Naputkom je, između ostalog, određeno da su zadaci povjerenstava za popis obaviti popis sredstava i njihovih izvora koja su predmetom popisa, utvrditi količinu, vrstu i vrijednost po organizacijskim jedinicama (odjelima), u popisne liste unijeti podatke o stvarnom stanju (stanje utvrđeno popisom) i knjigovodstvenom stanju (za medicinske uređaje u popisne liste potrebno je upisati lokaciju, broj i oznaku prostorije u kojoj se uređaj nalazi te serijski broj), sastaviti izvješće o obavljenom popisu i dostaviti ga Središnjem povjerenstvu za godišnji popis.

Nadalje, u izvješću o obavljenom popisu Povjerenstvo treba iscrpno izvijestiti o svojem radu i nalazu, a osobito dati mišljenje o utvrđenim manjkovima odnosno viškovima, utvrditi uzroke zbog kojih je došlo do manjkova odnosno viškova, za utvrđeni manjak imenovati odgovornu osobu, obaviti procjenu vrijednosti viškova na osnovu tržišne vrijednosti, predložiti način knjiženja utvrđenih manjkova odnosno viškova, dati mišljenje o sumnjivim, spornim, nenaplativim i zastarjelim potraživanjima, razloge zašto naplata nije na vrijeme obavljena te je li i kada pokrenut postupak za naplatu. Naputkom je utvrđeno da po primitku izvješća o obavljenom popisu Središnje povjerenstvo sastavlja elaborat o izvršenom popisu i podnosi ga tijelu upravljanja na usvajanje.

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem koncem 2022. te popis stavki evidentiranih u okviru izvanbilančnih zapisa. Sastavljeno je Izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza na dan 31. prosinca 2022. godine. Popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi, odnosno prema popisnim listama, stanje utvrđeno popisom jednako je knjigovodstvenom stanju. Predloženo je rashodovanje uništene i neupotreblijive opreme i namještaja čija je vrijednost u cijelosti otpisana.

Klinički bolnički centar je koncem 2022. provodio međusobna usklađivanja potraživanja s kupcima, odnosno obveza s dobavljačima upućivanjem izvoda otvorenih stavaka, što je preduvjet vjerodostojnog popisa. Popis potraživanja i obveza obavljen je formalno. Revizijom je utvrđeno da stvaran popis stanova, potraživanja i obveza nije obavljen, nego su u popisne liste uneseni podaci iz glavne knjige. U poslovnim knjigama evidentirano je 13 stanova ukupne vrijednosti od 692.241,00 kn. Prema popisu nekretnina, koji je sastavila služba za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan, od čega za devet stanova Klinički bolnički centar nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik (sedam stanova u Zagrebu i dva stana na otoku Rabu). Popisana su deponirana financijska sredstva u iznosu od 40.000,00 kn za koja ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na što se odnose. Nadalje, nije obavljen popis izvanbilančnih zapisa u djelu koji se odnosi na stanje evidentirano na analitičkom računu pod nazivom Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova u iznosu od 5.843.469,00 kn. Povjerenstvo za popis nije dalo mišljenje o sumnjivim, spornim, nenaplativim i zastarjelim potraživanjima, razloge zašto naplata nije na vrijeme obavljena te je li i kada pokrenut postupak za naplatu. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno te stanje iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Nakon što je sastavljeno Izvješće o obavljenom popisu nije dostavljeno ravnatelju radi donošenja odluke o rashodovanju uništene i neupotreblijive opreme i namještaja, a elaborat o izvršenom popisu nije dostavljen Upravnom vijeću na usvajanje kako je utvrđeno Naputkom.

Obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz prosinca 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci te procedure svih faza provedbe popisa. Između ostalog, utvrđeno je da se u posebne popisne liste popišu potraživanja i obveze, utvrdi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima. Nadalje odredbom članka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostalog, propisano da se popis imovine i obveza mora sastaviti na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Podaci o popisu se unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja te ga predati čelniku, koji na temelju izvještaja i popisnih lista odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 3.2. *U vezi s nalogom da se u poslovnim knjigama iskažu prihodi i primitci te rashodi i izdaci prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da su u glavnoj knjizi prihodi i primitci te rashodi i izdaci evidentirani prema ekonomskoj klasifikaciji, ali nisu evidentirani prema izvorima financiranja i prema programskoj klasifikaciji odnosno aktivnostima i projektima navedenim u Financijskom planu. Obrazlaže da je u tijeku proces nadogradnje PIS-a kojim će se dodatno omogućiti praćenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka prema izvorima financiranja. U postojećem PIS-u u tijeku su aktivnosti na računalnoj prilagodbi aplikacije radi izrade izvještaja Bilanca po izvorima financiranja i Izvršenje financijskog plana.*

U vezi s nalogom da se poslovne promjene evidentiraju na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu navodi da u poslovnim knjigama pojedini poslovni događaji nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Tako su potraživanja od kartičnih kuća pogrešno u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana na računu vrijednosnih papira, umjesto na računu ostalih potraživanja. Obrazlaže da je u tijeku poduzimanje svih potrebnih aktivnosti kako bi se u što skorijem vremenu ispravio način evidentiranja. Kako su knjiženja naplate kartičnim poslovanjem u velikoj mjeri automatizirana, potrebno je prilagoditi PIS novim knjiženjima, a prilagodbu obavlja vanjski izvršitelj usluga. Nadalje, navodi da je u okviru imovine evidentirana nedospjela naplata prihoda umjesto rashoda za naknadu troškova specijalizacije na temelju Ugovora zaključenog s drugom zdravstvenom ustanovom u svibnju 2017. Pogrešno evidentiranje ispravljeno je tijekom obavljanja revizije (svibanj 2023.) s računa 19211 Nedospjela naplata prihoda na račun rezultata poslovanja 92221, na temelju Odluke ravnatelja Kliničkog bolničkog centra. Nadalje, navodi da se u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa dio brojčanih oznaka i naziva računa razlikuje od propisanih u Računskom planu te da je u tijeku postupak evidentiranja na odgovarajuće račune Računskog plana.

U vezi s nalogom, koji se odnosi na stanje imovine evidentirane na računu depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama te u okviru izvanbilančnih zapisa na računu Obveznice, krediti i konvertibila za otkup stanova, da se pribavi dokumentacija kako bi se potvrdila opravdanost evidentiranja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu navodi da je Klinički bolnički centar u razdoblju od 1992. do 1996. provodio prodaju svojih stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Obrazlaže da se plaćanje cijene stana moglo ugovoriti odjednom ili obročno, s rokom otplate najduže do 30 godina.

Danom zaključenja ugovora o kupoprodaji, vlasnicima stana postali su kupci kao nositelji stanarskog prava pa su stanovi isknjiženi iz evidencije dugotrajne nefinancijske imovine Kliničkog bolničkog centra. Za obročnu otplatu Klinički bolnički centar zaključio je ugovor s jednom poslovnom bankom koja vodi analitičku evidenciju o stanju kredita bivšim i sadašnjim zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra. Od ukupnog iznosa od 5.843.469,00 kn, iznos od 2.217.223,00 kn odnosi se na prodaju stanova putem obročne otplate odnosno kredita jedne poslovne banke. Tijekom 2022. usklađivalo se stanje kredita te su se davali i podaci za brisovnice za skidanje hipoteka kada je zaposlenik u potpunosti otplatio stan. Klinički bolnički centar napominje da se cjelokupna evidencija o prodaji stanova vodi u jednoj poslovnoj banci koja uredno vodi stanja temeljem vjerodostojne dokumentacije u vezi prodaje, obročne otplate i obračuna kamata u slučaju zakašnjenja. Za otplatu ukupne cijene stana mogla se koristiti i stara devizna štednja koja je bila blokirana u poslovnim bankama, ali i uplaćene konvertibilne devize. Konvertibilne devize su s deviznih računa kupaca prenesene na devizne račune Kliničkog bolničkog centra kao prodavatelja stanova, što je evidentirano u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra. Knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama provedeno je prije 30 i više godina, temeljem vjerodostojnih i istinitih knjigovodstvenih isprava kada je Klinički bolnički centar vodio knjige poduzetničkog, a kasnije i neprofitnog računovodstva. Prijenos početnog stanja u proračunsko računovodstvo obavljen je 2002., s dosta nepoznanica oko evidentiranja takve vrste financijske imovine. Devizna sredstva ostvarena prodajom stanova bila su prihod proračuna Republike Hrvatske, a prodavatelji su za cjelokupna uplaćena sredstva trebali dobiti obveznice s kamatnom stopom od 5,0 % i s rokom otplate od pet godina putem deset anuitetskih kupona. Dospijeće prvog kupona bilo je 1. siječnja 1995., a trebao je sadržavati glavnici i obračunanu kamatu od 1. srpnja 1992. ili dana uplate do 31. prosinca 1994.

Odlukom o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo iz 1995., prodavateljima stana smanjeno je pravo na obveznice na način da općini, gradu ili Gradu Zagrebu pripadaju obveznice u visini 45,0 % uplaćenih konvertibilnih deviza, a poduzeću ili drugoj pravnoj osobi kao i Kliničkom bolničkom centru u visini 35,0 % uplaćenih sredstava u konvertibilnim devizama. Prema izmijenjenom Zakonu, obveznice za konvertibilne devize trebale su se izdavati i nadalje s rokom otplate od pet godina, amortizirati putem deset polugodišnjih anuitetskih kupona, a prvi kupon dospijevao je na naplatu 1. siječnja 1997. Smanjene su i kamate na obveznice koje su pripisivane glavnici s 5,0 % na 1,0 % godišnje. Republika Hrvatska nikada nije donijela odluku o emisiji obveznica niti su prodavateljima stanova isplaćeni anuiteti prema njihovom dospijeću. Dugi niz godina nije postojala nikakva informacija o obveznicama stare devizne štednje. Tijekom 2021. i 2022. pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sporazumno su s Ministarstvom financija dogovarale provođenje obračunskog plaćanja kojim su zatvorile svoja potraživanja za obveznice s obvezom prema Republici Hrvatskoj za 55,0 % od uplaćenih sredstava od stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. U veljači 2023. Klinički bolnički centar je na postavljeni upit dobio odgovor od Ministarstva financija u kojem je navedeno da obveza Ministarstva financija prema Kliničkom bolničkom centru iznosi 187.721,88 eura odnosno 1.414.391,00 kn primjenom fiksnog tečaja konverzije, 1 euro = 7,53450 kn. Klinički bolnički centar navodi da je od 1992. do 1996. ukupno uplaćeno konvertibilnih sredstava u iznosu od 2.337.053,00 kn, a obračunane kamate na obveznice evidentirane su u iznosu od 796.561,00 kn (bez podataka za koje su godine obračunane), što ukupno iznosi 3.133.614,00 kn.

Do stupanja na snagu odredaba izmijenjenog Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, prodavateljima su pripadala cjelokupna sredstva, a od izmijenjenog Zakona 35,0 % uplaćenih sredstava. Klinički bolnički centar navodi, ako se primijeni navedeni postotak na ukupno potraživanje u iznosu od 3.133.614,00 kn, dobije se iznos od 1.096.765,00 kn, odnosno 145.565,73 eura. Ministarstvo financija navodi veći iznos eura u iznosu od 187.721,88 eura, a razlika u iznosu od 42.156,15 eura, odnosno 317.626,00 kn se prema mišljenju Kliničkog bolničkog centra vjerojatno odnosi na uplaćena sredstva prije izmjena Zakona. Slijedom navedenog, Klinički bolnički centar smatra da je prodaja stanova na kojima postoji stanarsko pravo evidentirana na temelju vjerodostojne, istinite i uredne dokumentacije jer se radi o financijskoj imovini koja je evidentirana prije 30 i više godina, a za koju do sada nisu postojale nikakve službene informacije oko dobivanja obveznica, a posebice njihove isplate. Nadalje, navodi da ulaže velike napore da s Ministarstvom financija uskladi stanja obveznica, s obzirom na to da su pojedine poslovne banke otišle u stečaj ili prestale postojati. Klinički bolnički navodi da je dopis Ministarstva financija iz veljače 2023. vjerodostojan dokument o stanju obveza Ministarstva financija prema Kliničkom bolničkom centru na temelju kojeg će se provesti knjigovodstveno evidentiranje potraživanja od Ministarstva financija u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra. Nakon toga Klinički bolnički centar namjerava zatražiti od Ministarstva financija da se provede međusobna kompenzacija s obvezom Kliničkog bolničkog centra za 65,0 % uplaćenih sredstava dobivenih od prodaje stanova.

U vezi sa stanjem iskazanim na računu depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama u iznosu od 40.000,00 kn, Klinički bolnički centar navodi da se odnosi na osnivački ulog uplaćen kod osnivanja Zaklade kirurškog centra Kliničkog bolničkog centra Zagreb. Navedena Zaklada upisana je u Registar zaklada Republike Hrvatske 29. srpnja 2002., a status joj je aktivan.

Za određivanje tržišne vrijednosti stanova čija vrijednost nije upisana u poslovne knjige navodi da će zatražiti stručni nalaz i mišljenje sudskog vještaka građevinske struke ili druge ovlaštene osobe za neovisnu i stručnu procjenu, kako bi se stanovi realno evidentirali u poslovnim knjigama i iskazali u financijskim izvještajima Kliničkog bolničkog centra.

U vezi s preporukom da se uspostavi sustav praćenja potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima, Klinički bolnički centar navodi da je u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., a vezano za reformu u podkomponenti C5.1. R4 – Osiguranje financijske održivosti zdravstvenog sustava, planirano uspostaviti novi poslovni softver (ERP) koji integrira aktivnosti različitih odjela jer postojeći sadrži slabosti koje utječu na potpuno praćenje potrošnje lijekova i medicinskog potrošnog materijala. Nadalje, navodi da Klinički bolnički centar ne posjeduje izvorne kodove sadašnjih programskih rješenja te ih može održavati i nadograđivati isključivo onaj poslovni subjekt koji ima autorsko pravo nad izvornim kodom. Također, navodi da su u procesu pripreme aktivnosti za uvođenje sustava raspodjele jedinične terapije koji će značajno utjecati na poboljšanje kvalitete i svrsishodnosti zdravstvenog sustava te na sve važnije farmako-ekonomske parametre koji omogućavaju održavanje i daljnje unaprjeđenje postignute kvalitete. Osim značajne financijske uštede i mogućnosti preraspodjele ušteđenih sredstava, povećanjem sigurnosti pacijenata, prevencijom medikacijskih pogrešaka te povećanjem adherencije pacijenata postiže se poboljšanje ukupnih ishoda liječenja. Važan učinak je i smanjenje vremenskog opterećenja rada medicinskih sestara na odjelu te ciljano usmjeravanje na skrb o pacijentima.

Klinički bolnički centar obrazlaže da za vrijednost neutrošenih zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na bolničkim odjelima koncem godine nije napravljena korekcija rashoda i zaliha, odnosno nisu umanjeni rashodi te se nije povećala vrijednost zaliha s obzirom na to da se radi samo o popisivanju stanja, a ne postoji funkcionalnost usklađenja s knjigovodstvenim stanjem jer postojeći PIS ne omogućava praćenja stanja zaliha po odjelima. Također, navodi da ima obvezu mjesečno izvještavati Ministarstvo zdravstva, HZZO i Upravno vijeće o financijskom poslovanju Kliničkog bolničkog centra, a evidentiranje umanjenja rashoda na ime potrošnje lijekova temeljem provedenog popisa koncem godine ukazalo bi na iznimno malu (a možda čak i negativnu) potrošnju u prosincu u odnosu na kontinuirano praćenje mjesečne potrošnje tijekom godine, što nije podatak dobiven u realnom vremenu.

U vezi s nalogom da se ustroje pomoćne evidencije za primljene instrumente osiguranja plaćanja, Klinički bolnički centar navodi da su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima izvanbilančno sa stanjem na 31. prosinca 2023.

U vezi s preporukom da se s Ministarstvom financija dogovori način evidentiranja kreditnih obveza, s obzirom na to da se kreditne obveze, koje je sporazumom preuzelo Ministarstvo financija, evidentiraju u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i glavnoj knjizi državnog proračuna te se u konsolidiranim financijskim izvještajima iskazuju dvostruko, navodi da su s Ministarstvom financija uskladili knjigovodstvene evidencije po dugoročnom klupskom kreditu namijenjenom za financiranje II. faze projekta razvoja Kliničkog bolničkog centra (76.031.538,79 eura, što čini protuvrijednost od 572.859.629,00 kn). Prema Uputi Ministarstva financija od 13. studenoga 2023., Klinički bolnički centar je isknjižio evidentirano stanje obveza na 1. siječnja 2023. te evidentirao samo dio obveze za otplatu kredita u visini ostvarenih prihoda od zakupa poslovnog prostora. Stanje obveza za glavicu dugoročnog klupskog kredita evidentirano je poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra izvanbilančno.

U vezi s nalogom da se popis imovine i obveza obavlja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, Klinički bolnički centar navodi da je ravnatelj donio Odluku i dopunu Odluke o imenovanju Povjerenstava za obavljanje godišnjeg popisa imovine i obveza Kliničkog bolničkog centra sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. Navedenom Odlukom utvrđeni su zadaci, obveze i odgovornosti Središnjeg povjerenstva za popis i pojedinačnih povjerenstava, predmet i obuhvat popisa, datum i razdoblje provođenja popisa te predaje popisnih listi, plan popisa po ustrojstvenim jedinicama, zaduženja ustrojstvenih jedinica i rok izrade izvješća o rezultatima obavljenog popisa s popisnim listama. Na temelju navedene Odluke, a u skladu s Uputom Ministarstva financija o obavljanju popisa imovine i obveza iz prosinca 2015., Središnje povjerenstvo je uputilo pisanu Obavijest imenovanim predsjednicima i članovima Povjerenstva za obavljanje godišnjeg popisa imovine i obveza s opisom zaduženja vezano za pripremne radnje i rokovima do kada se trebaju obaviti, provedbu popisa imovine i obveza s dodatnim pojašnjenjima te sastavljanje izvješća i nalaza s mišljenjem. U navedenoj Obavijesti naveden je redoslijed obavljanja popisa, kako materijalne, tako i nematerijalne imovine, vremenski okvir (datum i razdoblje provođenja popisa te predaje popisnih listi), uključujući postupanje nakon obavljenog popisa i po potrebi izvršenoj procjeni vrijednosti neevidentirane dugotrajne nefinancijske imovine te preporučeni sadržaj popisnih lista, posebice kod medicinskih uređaja.

Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da je Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. proveden prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Uputi o obavljanju popisa imovine i obveza, Odluci ravnatelja i Obavijesti Središnjeg povjerenstva za popis imovine i obveza u skladu s funkcionalnošću postojećeg PIS-a.

4. Imovina

- 4.1. U poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost zemljišta u iznosu od 70.572.778,00 kn, a odnosi se na zemljište u Zagrebu na lokacijama Jordanovac u iznosu od 35.273.545,00 kn, Rebro u iznosu od 17.740.737,00 kn, Kozjak u iznosu od 11.776.163,00 kn, Petrova u iznosu od 4.417.240,00 kn, Božidarevićeva u iznosu od 783.668,00 kn te Voćarska u iznosu od 310.110,00 kn i zemljište na lokaciji Plešivica u iznosu od 271.315,00 kn.

Nadalje, u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazana je vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 870.355.916,00 kn. U okviru građevinskih objekata evidentirane su nekretnine na otoku Rabu sadašnje vrijednosti u iznosu od 197.713,00 kn koje su, prema izvatku iz zemljišnih knjiga, vlasništvo Kliničkog bolničkog centra, a obuhvaćaju zemljište i građevinske objekte ukupne površine 3 338 m². Navedene nekretnine Klinički bolnički centar ne koristi. Također, ne koristi zemljište na lokaciji Plešivica (pored Jastrebarskog) površine 3 700 čhv, za koje je u zemljišnim knjigama upisano vlasništvo Kliničkog bolničkog centra. U poslovnim knjigama evidentirano je 13 stanova (u Zagrebu) ukupne vrijednosti od 692.241,00 kn, od kojih je za devet stanova upisano vlasništvo Kliničkog bolničkog centra u zemljišne knjige, a za preostala četiri stana upis vlasništva je u tijeku (predan je prijedlog za upis uknjižbe vlasništva u zemljišne knjige).

Prema popisu nekretnina, koji je sastavila služba za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan, od čega za devet stanova Klinički bolnički centar nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik (sedam stanova u Zagrebu i dva stana na otoku Rabu). U poslovnim knjigama nije evidentirano osam stanova, od toga je za tri stana Klinički bolnički centar upisan u zemljišne knjige kao vlasnik (dva u Zagrebu i jedan na otoku Rabu), a za pet stanova upis vlasništva je u tijeku (tri u Zagrebu te dva na otoku Rabu).

Od ukupno 21 stana u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra u Zagrebu i na otoku Rabu (površine od 13,62 m² do 84,29 m²), jedanaest stanova dano je u najam, a preostalih deset stanova se, prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra, ne koriste ili su protupravno useljeni.

Odredbom članka 20. Statuta iz ožujka 2020. koji je bio na snazi do listopada 2023. propisano je, između ostalog, da Upravno vijeće odlučuje, uz suglasnost osnivača, o stjecanju, raspolaganju i otuđivanju nekretnina. Prema odredbi članka 9., stavka 2. Statuta iz listopada 2023. za sklapanje ugovora o stjecanju, opterećenju i otuđivanju nekretnina, Klinički bolnički centar je obavezan ishoditi suglasnost osnivača, odnosno tijela kojeg je on odredio bez obzira na vrijednost nekretnine.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi namjene nekretnina (zemljišta, građevinskih objekata i stanova) na otoku Rabu, Plešivici i u Zagrebu, izraditi analizu kojom bi se utvrdila ekonomska opravdanost predloženog, odnosno izabranog oblika raspolaganja i upravljanja imovinom (davanjem u najam, zakup, prodajom ili na drugi način) te utvrditi aktivnosti i rokove za njihovo stavljanje u uporabu prema utvrđenoj namjeni, u skladu s odredbama Statuta.

4.2. *Klinički bolnički centar nije se očitovao na točku 4. Nalaza.*

5. Potraživanja

5.1. Ukupna potraživanja koncem 2022., iskazana su u iznosu od 819.299.895,00 kn (bez ispravka vrijednosti). Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 802.202.637,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 16.689.856,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 407.402,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja od HZZO-a u iznosu od 655.884.598,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna (za prihode uplaćene u proračun koji nisu utrošeni u 2022. te su preneseni u 2023.) u iznosu od 93.331.210,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 15.919.162,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za bolničke, ambulantne i stomatološke usluge u iznosu od 13.876.803,00 kn, potraživanja od zdravstvenih ustanova za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 7.004.658,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za participacije u iznosu od 4.722.611,00 kn, potraživanja od zdravstvenih ustanova za obavljene laboratorijske usluge novorođenačkog probira (screening) u iznosu od 1.617.080,00 kn, potraživanja od stranih registara dobrovoljnih darivatelja krvotvornih matičnih stanica u iznosu od 1.412.589,00 kn i potraživanja od naručitelja kliničkih ispitivanja u iznosu od 1.174.607,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a u iznosu od 655.884.598,00 kn odnose se na potraživanja za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja na temelju ugovornih obveza u iznosu od 644.500.745,00 kn i potraživanja za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 11.383.853,00 kn.

– Potraživanja od HZZO-a

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja na temelju ugovornih obveza su u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 644.500.745,00 kn. Prema Zapisniku o konačnom obračunu izvršenja rada i usklađenja između HZZO-a i Kliničkog bolničkog centra za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. te izvodu otvorenih stavki HZZO-a sa stanjem na 31. prosinca 2022., potraživanja Kliničkog bolničkog centra od HZZO-a trebala bi iznositi 219.290.371,00 kn, od čega se na potraživanja za koja se utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi odnosi 184.358.452,00 kn, a na potraživanja za koja se ne utvrđuju maksimalni mjesečni/godišnji iznosi 34.931.919,00 kn. Klinički bolnički centar je potraživanja od HZZO-a evidentirao u poslovnim knjigama i iskazao u financijskim izvještajima prema podacima iz svojih analitičkih evidencija koja nije uskladio s HZZO-om.

Razlika potraživanja između stanja u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i zapisnika HZZO-a sa stanjem na 31. prosinca 2022. u iznosu od 425.210.374,00 kn odnosi se na račune ispostavljene u prošlim godinama i 2022. u iznosima većim od maksimalno ugovorenog iznosa za pružene usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 347.535.189,00 kn te račune vraćene zbog određenih nedostataka, nepravilnosti i neusuglašenosti s odredbama ugovora i općih akata HZZO-a u iznosu od 77.675.185,00 kn, koje HZZO ne priznaje i vraćeni su Kliničkom bolničkom centru na ispravak.

U okviru računa koji su Kliničkom bolničkom centru vraćeni na ispravak zbog određenih nedostataka, nepravilnosti i neusuglašenosti s odredbama ugovora i općih akata HZZO-a u iznosu od 77.675.185,00 kn, vrijednosno najznačajniji iznos od 47.187.000,00 kn odnosi se na račune ispostavljene za naknadu troška četiri doze posebno skupog lijeka zaštićenog naziva Zolgensma namijenjenog za liječenje djece oboljele od spinalne mišićne atrofije. Tri doze navedenog lijeka nabavljene su od dobavljača te utrošene jednokratno u listopadu 2021., nakon čega su ispostavljena tri računa u pojedinačnom iznosu od 11.796.750,00 kn po utrošenoj dozi, što ukupno iznosi 35.390.250,00 kn. U prosincu 2022. utrošena je još jedna doza lijeka za koju je ispostavljen račun u iznosu od 11.796.750,00 kn. Navedene račune HZZO je više puta vraćao Kliničkom bolničkom centru na ispravak kako bi se ispostavili prema rokovima dospijeca plaćanja koje je HZZO ugovorio s nositeljem odobrenja (obročno plaćanje tijekom šest godina po utrošenoj dozi lijeka ili jedan obrok godišnje u iznosu od 1.966.125,00 kn po utrošenoj dozi lijeka). S obzirom na to da Klinički bolnički centar nije bio u mogućnosti ispostaviti račune u iznosu jedne šestine troška lijeka po utrošenoj dozi, početkom 2023. održan je sastanak s HZZO-om na kojem je dogovoren način obračuna računa za naknadu troška lijeka po utrošenoj dozi. U ožujku i travnju 2023. HZZO je zaprimio i likvidirao ispravljene račune ispostavljene u pojedinačnom iznosu od 11.796.750,00 kn po utrošenoj dozi lijeka te uplatio 1.565.697,69 eura, što čini protuvrijednost od 11.796.750,00 kn za prva dva obroka koja su bila u dospijecu po utrošenim dozama lijeka i ispostavljenim računima iz listopada 2021. Račun ispostavljen u prosincu 2022. nije bio u dospijecu jer se prvi obrok plaća s odgodom od 180 dana od dana primjene lijeka.

Prema odredbi članka 18. Ugovora o provođenju bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite HZZO račune koji prekoračuju ugovoreni iznos vraća ustanovi bez plaćanja ako zdravstvena ustanova prekorači ugovoreni maksimalni godišnji iznos sredstava za zdravstvenu zaštitu. S obzirom na to da HZZO ne priznaje račune iz prethodnih godina po ispostavljenim računima iznad ugovorenog maksimalnog iznosa za pruženu bolničku i specijalističko konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih potrebno je evidentirati na posebnom analitičkom računu u okviru računa potraživanja.

Državni ured za reviziju preporučuje potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih evidentirati na posebnom analitičkom računu u okviru računa potraživanja kako bi u poslovnim knjigama potraživanja bila realno iskazana.

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja evidentirana su u poslovnim knjigama u iznosu od 11.383.853,00 kn i nisu usklađena s podacima HZZO-a prema kojima potraživanja Kliničkog bolničkog centra od HZZO-a iznose 10.076.491,00 kn. Razlika u iznosu od 1.307.362,00 kn odnosi se na račune ispostavljene u 2022. u iznosu od 850.359,00 kn i račune ispostavljene od 2014. do 2021. u iznosu od 457.003,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti potraživanja s HZZO-om koja se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja i ostalih potraživanja koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka.

– Mjere za naplatu potraživanja

Potraživanja od fizičkih osoba iskazana su u iznosu od 20.641.773,00 kn, a odnose se na potraživanja od fizičkih osoba za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 15.919.162,00 kn (od čega dospjela potraživanja iznose 15.730.507,00 kn) te za participacije u iznosu od 4.722.611,00 kn (od čega dospjela potraživanja iznose 4.633.682,00 kn).

Za dospjela potraživanja od fizičkih osoba (računi s dospijecem od 2014. do rujna 2021.) u iznosu od 14.976.974,00 kn, naplata je povjerena odvjetničkom društvu (za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge 11.561.611,00 kn i participacije u iznosu od 3.415.363,00 kn), radi vođenja postupka prisilne naplate.

Do 20. rujna 2022. dužnicima su na kućnu adresu dostavljane opomene te putem sustava za slanje SMS poruka kao podsjetnik o nepodmirenom dugu (za neplaćene račune s rokom dospijeca utvrđenim od rujna 2021. do početka travnja 2022.). Po primitku opomene, dužnici su bili dužni podmiriti dug u roku od osam dana. U opomeni je navedeno da se nakon protoka navedenog roka pokreće postupak prisilne naplate. Za potraživanja od fizičkih osoba koja nisu naplaćena u rokovima dospijeca utvrđenim nakon travnja 2022. dužnicima nisu slane opomene niti su poduzimane druge raspoložive mjere naplate. Stoga pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Odredbom članka 51. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti.

U okviru potraživanja od pravnih osoba za bolničke, ambulantne i stomatološke usluge u iznosu od 13.876.803,00 kn, vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja od osiguravatelja iz Bosne i Hercegovine u iznosu od 11.212.899,00 kn, od čega se na utužena potraživanja od tri osiguravatelja odnosi 9.761.424,00 kn. Rok dospijeca za najveći dio utuženih potraživanja odnosi se na razdoblje od 2001. do 2018. zbog čega je povećan rizik da neće biti naplaćena zbog zastare.

Potraživanja od zdravstvenih ustanova iskazana su u iznosu od 8.621.738,00 kn, a odnose se na potraživanja za bolničke, ambulantne, laboratorijske i stomatološke usluge u iznosu od 7.004.658,00 kn (od čega dospjela iznose 5.640.522,00 kn) te za obavljene laboratorijske usluge novorođenačkog probira (screening) u iznosu od 1.617.080,00 kn (od čega dospjela iznose 1.233.205,00 kn). Od ukupno iskazanih dospjelih potraživanja od zdravstvenih ustanova u iznosu od 6.873.727,00 kn, poduzete su mjere naplate za dio potraživanja u iznosu od 2.622.675,00 kn, zaključivanjem sporazuma s dužnicima o obročnoj otplati duga u iznosu od 2.145.039,00 kn i pokretanjem mjera prisilne naplate u iznosu od 477.636,00 kn. Za dospjela potraživanja od zdravstvenih ustanova u iznosu od 4.251.052,00 kn nisu zaključeni sporazumi o obročnoj otplati duga. Zdravstvenim ustanovama nisu slane opomene niti su poduzimane druge raspoložive mjere naplate. Kako bi se rizik nastupa zastare prava na naplatu potraživanja sveo na najmanju mjeru, potrebno je poduzimati mjere naplate.

Nadalje, za potraživanja od stranih registara dobrovoljnih darivatelja krvotvornih matičnih stanica koja su u cijelosti dospjela u iznosu od 1.412.589,00 kn (od čega računi s dospelom preko 730 dana iznose 923.706,00 kn) te za dospjela potraživanja od naručitelja kliničkih ispitivanja u iznosu od 791.383,00 kn, Klinički bolnički centar nije poduzimao mjere za naplatu. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 51., stavka 1. Zakona o proračunu kojim je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Klinički bolnički centar za zakašnjela plaćanja ne obračunava zakonske zatezne kamate. Odredbom članka 29., stavka 1. Zakona o obveznim odnosima propisano je da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice i zatezne kamate.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati potpunu i pravodobnu naplatu svih potraživanja, u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, nalaže obračunavati zatezne kamate na zakašnjela plaćanja u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Koncem prosinca 2018. Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra donijelo je Procedure naplate prihoda u Kliničkom bolničkom centru, kojima su utvrđeni događaji, nadležnosti, aktivnosti i rokovi u kojima se provode potrebne radnje radi naplate prihoda. Navedenim Procedurama, između ostalog, utvrđeno je ako nakon pružene zdravstvene usluge nisu podmireni nastali troškovi, računi se šalju na evidentiranu adresu korisnika u roku od 60 dana od dana pružene usluge. Opomena se sastavlja u roku od 90 dana od dana slanja računa i šalje ovjerena s potpisom i pečatom na adresu korisnika u roku od pet dana od dana sastavljanja. Pokretanje postupka ovrhe utvrđeno je zakonima i drugim propisima, a najduže do isteka roka zastare. Donesene procedure nisu sveobuhvatne jer ne sadrže vrste prihoda koje se naplaćuju i mjere naplate koje će se poduzimati za pojedinu vrstu prihoda, slučajeve u kojima nije opravdano poduzimati prisilne mjere naplate (trošak pokretanja postupka ovrhe i sudski troškovi veći od iznosa potraživanja), praćenje naplate po poduzetim mjerama, postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća te druge podatke koji su od značaja za naplatu prihoda.

Državni ured za reviziju preporučuje sastaviti sveobuhvatne procedure naplate prihoda po vrsti prihoda kojim bi se, između ostalog, utvrdile nadležnosti i aktivnosti koje prethode naplati potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati, razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate (opominjanje dužnika usmeno putem telefona ili e-poštom, slanjem opomena, ovrha i tužbi, obračun i evidentiranje kamata) te praćenje naplate po poduzetim mjerama za ukupna potraživanja i postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća.

- 5.2. U vezi s preporukom da se potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih evidentiraju na posebnom analitičkom računu u okviru računa potraživanja kako bi u poslovnim knjigama potraživanja bila realno iskazana, Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da su navedena potraživanja u 2024. evidentirana na posebnom računu, razvrstana prema aktivnostima i stanju po godinama.

U vezi s nalogom da se usklade potraživanja s HZZO-om koja se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja i ostala potraživanja koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka navodi da stručne službe Kliničkog bolničkog centra kontinuirano usklađuju otvorena potraživanja sa stručnim službama HZZO-a te da će se u narednom razdoblju uložiti dodatni naponi kako bi se uskladila navedena potraživanja. Napominje da će ponovno predložiti HZZO-u prijeboj predujma iz prethodnih godina koji je evidentiran na računu 23951 s računima ispostavljenim u prošlim godinama u iznosima većim ili iznad maksimalno ugovorenog godišnjeg iznosa.

U vezi s nalogom da se obračunavaju zatezne kamate na zakašnjela plaćanja u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima u Očitovanju navodi da se zatezne kamate obračunavaju na zakašnjela plaćanja za participacije i od fizičkih osoba koje nisu osiguranici obveznog zdravstvenog osiguranja HZZO-a i u potpunosti snose trošak zdravstvene zaštite, u ovršnim postupcima. Nadalje, navodi da obračun zateznih kamata za dospjela potraživanja od suradnih zdravstvenih ustanova nije obavljan jer se dio ustanova nalazi na području od posebne državne skrbi, a dio ustanova pruža zdravstvenu uslugu prvenstveno posebno osjetljivim skupinama pacijenata (branitelji, djeca, invalidi).

U vezi s preporukom da se sastave sveobuhvatne procedure naplate prihoda po vrsti prihoda kojim bi se, između ostalog, utvrdile nadležnosti i aktivnosti koje prethode naplati potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati, razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate te praćenje naplate po poduzetim mjerama za ukupna potraživanja i postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća, Klinički bolnički centar obrazlaže da stručne službe Kliničkog bolničkog centra kontinuirano provode mjere naplate prihoda prema Procedurama naplate prihoda u Kliničkom bolničkom centru iz prosinca 2018. te provode dodatne aktivnosti koje nisu obuhvaćene navedenom Procedurom, a odnose se na provjeru statusa osiguranja, slanje SMS obavijesti o stanju duga te zaključenje sporazuma o obročnoj otplati duga kako bi se postigla što učinkovitija naplata. Također, navodi da će se na temelju dane preporuke postojeća Procedura naplate prihoda ažurirati po vrstama prihoda, mjerama naplate, razdoblju nakon kojeg se pokreće pojedina mjera te praćenju naplate po poduzetim mjerama.

6. Prihodi

- 6.1. Prihodi su ostvareni u iznosu od 3.772.202.396,00 kn, a odnose se na prihode poslovanja u iznosu od 3.772.138.135,00 kn i prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 64.261,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi poslovanja odnose se na prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 3.437.081.770,00 kn, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihode od donacija u iznosu od 160.545.539,00 kn te prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 126.471.180,00 kn.

– Klinička ispitivanja

U okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija u iznosu od 160.545.539,00 kn evidentirani su prihodi od kliničkih ispitivanja i drugih projekata u iznosu od 20.989.557,00 kn, od čega se na prihode od kliničkih ispitivanja odnosi 20.206.466,00 kn.

Klinička ispitivanja obavljaju se na temelju ugovora zaključenih između naručitelja kliničkog ispitivanja, Kliničkog bolničkog centra i glavnog ispitivača. Ugovori se zaključuju uz prethodno pribavljeno mišljenje Središnjeg etičkog povjerenstva o prihvatljivosti ispitivanja i suglasnosti Ministarstva zdravstva. Uvjeti za obavljanje ispitivanja, postupak provođenja ispitivanja te način korištenja sredstava propisani su Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi te Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima Kliničkog bolničkog centra Zagreb iz prosinca 2015. i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o kliničkim ispitivanjima u Kliničkom bolničkom centru Zagreb iz svibnja 2016.

Odredbom članka 11. Pravilnika o kliničkim ispitivanjima u Kliničkom bolničkom centru propisano je, između ostalog, da ugovor mora sadržavati odredbe o nazivu i oznaci lijeka koji se ispituje, usporednog lijeka, imenu ispitivača, roku izvršenja ispitivanja, popisu dijagnostičkih pretraga/medicinskih usluga koje će se obavljati u Kliničkom bolničkom centru, cijeni medicinskih usluga, planiranom broju ispitanika, ukupnim troškovima provedbe ispitivanja, troškovima koje snosi naručitelj/podnositelj zahtjeva, uključujući troškove Kliničkog bolničkog centra, visinu naknade Kliničkom bolničkom centru, ispitivaču, ispitivačkom timu i ispitanicima, obvezu naručitelja/podnositelja zahtjeva da snosi troškove svih dijagnostičkih postupaka i pretraga predviđenih planom ispitivanja i drugo. Nadalje, člankom 22. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o kliničkim ispitivanjima u Kliničkom bolničkom centru Zagreb propisano je da se na ukupni iznos zaključen ugovorom o kliničkom ispitivanju, nakon odbitka poreza na dodanu vrijednost, sredstva raspoređuju u omjeru 20,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 80,0 % ispitivaču i ispitivačkom timu. Iz sredstava uplaćenih od strane naručitelja/podnositelja zahtjeva, nakon odbitka sredstava za porez na dodanu vrijednost i iznosa koji pripada Kliničkom bolničkom centru, internim računom se, na temelju specifikacije izvršenih usluga, dio ukupnih prihoda koji odgovara ugovorenoj cijeni izvršenih usluga, a koja uključuje i cijenu rada, raspoređuje u korist ustrojstvene jedinice Kliničkog bolničkog centra gdje je usluga izvršena. Od preostalih sredstava isplaćuju se naknade ispitivaču, ispitivačkom timu i drugim izvršiteljima usluga zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra koji nisu članovi tima.

U 2022. Kliničkom bolničkom centru je doznačeno 22.842.385,00 kn za provedbu 122 klinička ispitivanja. Nakon odbitka poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 2.635.919,00 kn ostvaren je prihod u iznosu od 20.206.466,00 kn. Prihod u iznosu od 20.206.466,00 kn raspoređen je na način da Klinički bolnički centar ostvaruje 3.436.677,00 kn, a prihod koji ostaje na raspolaganju glavnom ispitivaču i ispitivačkom timu iznosi 16.769.789,00 kn. Rashodi za klinička ispitivanja u 2022. ostvareni su u iznosu od 13.606.817,00 kn, od čega se na isplate naknada ispitivačima i članovima ispitivačkih timova putem ugovora o djelu odnosi 13.056.276,00 kn.

Ugovorima o kliničkim ispitivanjima zaključenim između podnositelja zahtjeva i Kliničkog bolničkog centra nisu utvrđeni ukupni troškovi provedbe ispitivanja, već su utvrđene jedinične cijene za pojedinu dijagnostičku pretragu, putne troškove te posjete ispitanika. Prihodi se ostvaruju po računu ispostavljenom naručitelju istraživanja. Na prihod ostvaren od posjeta ispitanika, a nakon odbitka poreza na dodanu vrijednost, Kliničkom bolničkom centru se raspoređuje 20,0 % sredstava. Na prihode ostvarene za izvršene dijagnostičke pretrage i putne troškove ispitanika Kliničkom bolničkom centru se ne raspoređuje 20,0 % sredstava. Cijena dijagnostičkih pretraga koje se obavljaju u okviru kliničkih ispitivanja utvrđene su Odlukom o utvrđivanju i isplati drugog dohotka zdravstvenim djelatnicima koji obavljaju ili sudjeluju u obavljanju radioloških postupaka za potrebe kliničkih ispitivanja iz listopada 2020., a uvećane su za 20,0 % u odnosu na cjenike pretraga propisane Cjenikom Kliničkog bolničkog centra.

Odredbom članka 96. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da Povjerenstvo za lijekove zdravstvene ustanove, između ostalog, prati ispitivanje lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi te dostavlja upravnom vijeću i ravnatelju zdravstvene ustanove godišnje financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih proizvoda koja se provode u zdravstvenoj ustanovi.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2023.) financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih proizvoda za 2022. nije sastavljeno.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnje financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih proizvoda te dostaviti Upravnom vijeću i ravnatelju u skladu s odredbom Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

6.2. *U vezi s nalogom da se sastavi godišnje financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskih proizvoda te dostavi Upravnom vijeću i ravnatelju u skladu s odredbom Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da je u tijeku priprema godišnjih financijskih izvješća o kliničkim ispitivanjima lijekova i medicinskim proizvodima za 2022. i 2023., od strane Povjerenstva za lijekove Kliničkog bolničkog centra.*

7. Rashodi

7.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 3.777.924.205,00 kn. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu od 3.654.329.219,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 106.659.754,00 kn te izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 16.935.232,00 kn. Vrijednosno značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 2.479.803.918,00 kn, koji čine 67,9 % ukupnih rashoda poslovanja te rashodi za zaposlene u iznosu od 1.170.977.900,00 kn, koji čine 32,0 % ukupnih rashoda poslovanja. Preostali rashodi iznose 3.547.401,00 kn i čine 0,1 % rashoda poslovanja.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.170.977.900,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 1.005.986.088,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 134.420.119,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 30.571.693,00 kn. Udjel rashoda za zaposlene u ukupnim rashodima i izdacima je 31,0 %.

Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra ne sadrži potrebni broj izvršitelja za pojedina radna mjesta, nego je određeno da se broj izvršitelja utvrđuje u skladu s Pravilnikom o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Koncem 2022. bilo je 6 035 zaposlenika, od kojih su 4 944 zaposlenika zdravstveno osoblje, a 1 091 zaposlenik nezdravstveno osoblje. U kumulativnom radnom odnosu zaposlena su 273 zaposlenika koja su obavljala poslove za Klinički bolnički centar i visokoškolsku ustanovu. U pojedinim slučajevima pri obračunu plaća kod nezdravstvenog osoblja primijenjeni su veći koeficijenti složenosti poslova od koeficijenta propisanih Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Poslovnim tajnicima ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnika ravnatelja obračunavana je i isplaćivana plaća po koeficijentu 1,571, što nije u skladu s odredbom članka 1., stavka 1. d) radna mjesta I. vrste navedene Uredbe koji propisuje da tajnik ustanove ima pravo na koeficijent složenosti poslova od 1,212.

Voditeljima nezdravstvenih odjela u Kliničkom bolničkom centru obračunavana je i isplaćivana plaća po nepripadajućim koeficijentima u visini 1,94 (što je propisano za rukovoditelja, odnosno načelnika odjela u središnjem uredu ili službi, što nije u skladu s odredbom članka 1., stavka 1.a) Položaju I. vrste navedene Uredbe koji propisuje da voditelj odjeljka, referade i ostalih ustrojstvenih jedinica imaju pravo na koeficijent složenosti poslova 1,406. Nadalje, voditeljima odsjeka je obračunavana i isplaćivana plaća po koeficijentima 1,697 (što je propisano za rukovoditelja odnosno šefa odsjeka u središnjoj službi, što nije u skladu s odredbom članka 1., stavka 1.a) Položaju I. vrste navedene Uredbe koji propisuje da voditelj odjeljka, referade i ostalih ustrojstvenih jedinica imaju pravo na koeficijent složenosti poslova 1,406.

Nadalje, glavnim referentima u službi računovodstva i financija obračunavana je i isplaćivana plaća prema koeficijentu u rasponu od 0,921 do 1,086 (što je propisano za voditelja računovodstva III. vrste i voditelja računovodstva II. vrste), što nije u skladu s odredbom članka 1., stavka 1.e radna mjesta II. vrste i 1. f) radna mjesta III. vrste navedene Uredbe koji propisuje stručnim, upravnim, informatičkim i računovodstvenim referentima da imaju pravo na koeficijent 0,970 ili 0,854 (ovisno o stručnoj spremi zaposlenika). Skreće se pozornost da je 1. ožujka 2024. stupila na snagu Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama.

Državni ured za reviziju nalaže, kod obračuna plaća za pojedina radna mjesta, primjenjivati koeficijente propisane Uredbom o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama.

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremeni rad za 2022. u iznosu od 56.697.424,00 kn. Prekovremeni rad za 1 231 zaposlenika trajao je više od zakonom propisanog ograničenja godišnjeg broja sati, i to za 1 149 zaposlenika (zdravstveno osoblje) do 977 više sati godišnje, a za 82 zaposlenika koja obavljaju administrativno-tehničke poslove do 484 više sati godišnje.

Zakonom o radu propisano je moguće trajanje prekovremenog rada. Prema odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje.

Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje.

Odredbom članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremeni rad za 50,0 %. Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna.

Mjesečni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s osam sati rada. Poslodavac je obavezan svakom radniku platiti prekovremeni rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Zaposlenici u kumulativnom radnom odnosu obavljaju poslove za Klinički bolnički centar i za visokoškolske ustanove s kojima su zaključeni ugovori o međusobnim odnosima, odnosno sporazumi o suradnji. Sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu su zaključeni ugovori o radu te donesena rješenja o plaći, prema kojima im pripada od 80,0 % do 100,0 % plaće (voditelji odjela, liječnici specijalisti, pročelnici zavoda, zamjenik ravnatelja i ravnatelj), bez obzira na broj sati koji je zaposlenik obavezan odraditi u Kliničkom bolničkom centru, odnosno visokoškolskoj ustanovi. Za zaposlenike u kumulativnom radnom odnosu unosi se evidencija radnog vremena u punom radnom vremenu, jednako kao i za druge zaposlenike te se obračunava puna plaća. Od pune plaće oduzmu se obračunski elementi koji se ne umanjuju te se od razlike izračuna postotak ugovorenog kumulativnog radnog odnosa (10,0 % ili 20,0 %) za koji se plaća umanjuje. Za 246 zaposlenika koji su u kumulativnom radnom odnosu na Medicinskom fakultetu i Stomatološkom fakultetu Klinički bolnički centar obračunava i isplaćuje 80,0 % plaće, za 25 zaposlenika koji su u kumulativnom radnom odnosu na Medicinskom fakultetu, Stomatološkom fakultetu i Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Klinički bolnički centar obračunava i isplaćuje 90,0 % plaće, a za dva zaposlenika koja su u kumulativnom radnom odnosu na Medicinskom fakultetu plaća se obračunava i isplaćuje u 100-postotnom iznosu.

Ugovorima o međusobnim odnosima, odnosno sporazumima zaključenim s fakultetima, kao ni u ugovorima o radu zaključenim sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu nije navedeno koliko sati zaposlenik u kumulativnom radnom odnosu radi u Kliničkom bolničkom centru, a koliko na visokoškolskoj ustanovi. Odredbama članka 126. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, propisano je da nastavnici i osobe u suradničkim zvanjima – zdravstveni radnici koji izvode nastavu u zdravstvenim ustanovama za potrebe visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja mogu zasnovati istodobno radni odnos s jednom zdravstvenom ustanovom i s jednim, samo iznimno s dva visoka učilišta zdravstvenog usmjerenja tako da u zdravstvenoj ustanovi odnosno visokom učilištu obavljaju poslove s nepunim radnim vremenom, tako da njihovo puno radno vrijeme iznosi najviše 48 sati tjedno. Zdravstvena ustanova i visoko učilište zdravstvenog usmjerenja ugovorom uređuju pitanja iz radnog odnosa u izvođenju nastave.

Državni ured za reviziju preporučuje da se sa zaposlenicima koji su u kumulativnom radnom odnosu zaključe ugovori o radu koji će sadržavati podatke o dijelu punog radnog vremena koji zaposlenik treba obavljati u Kliničkom bolničkom centru kako bi se evidencija prisutnosti na radnom mjestu vodila prema stvarno odrađenim satima i plaće se obračunavale i isplaćivale u skladu s ugovorenim dijelom punog radnog vremena.

– Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 1.088.923,00 kn, a vrijednosno značajnije odnose se na rashode za školarine u iznosu od 933.625,00 kn i troškove specijalističkog ispita u iznosu od 104.000,00 kn.

Rashodi za školarine ostvareni u iznosu od 933.625,00 kn odnose se na školarine za stručni i specijalistički poslijediplomski studij, školarine za poslijediplomski doktorski studij na državnim fakultetima te školarine za specijalistički diplomski stručni studij na privatnom fakultetu. Pojednim zaposlenicima su plaćeni troškovi školovanja iz vlastitih prihoda ostvarenih od organiziranja tečajeva i edukacija u Kliničkom bolničkom centru. Između Kliničkog bolničkog centra i zaposlenika kojima je financirano stručno usavršavanje iz vlastitih prihoda nisu zaključeni ugovori kojima bi bila regulirana međusobna prava i obveze zaposlenika prema Kliničkom bolničkom centru.

Državni ured za reviziju preporučuje sa zaposlenicima kojima je odobreno financiranje troškova usavršavanja iz vlastitih prihoda Kliničkog bolničkog centra zaključiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama, kojim bi se, između ostalog, ugovorilo vrijeme koje zaposlenik obvezno treba provesti na radu u Kliničkom bolničkom centru nakon završenog usavršavanja, te obvezu povrata naknade u slučaju nepridržavanja ugovora, odnosno nezavršenog školovanja ili prestanka radnog odnosa prije ugovorenog vremena.

- 7.2. *Klinički bolnički centar u Očitovanju u vezi s obračunom plaća za pojedina radna mjesta i primjenom koeficijenata propisanih Uredbom navodi da se Zakonom o plaćama u javnim službama uređuju načela za određivanje plaća službenika i namještenika u javnim službama. Člankom 4. navedenog Zakona određeno je da plaću službenika i namještenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik i namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Temeljem navedenog Zakona te Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama prilikom primjene Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra Zagreb, 1. srpnja 2015. djelatnicima raspoređenim na radno mjesto tajnica utvrđen je koeficijent složenosti poslova radnog mjesta tajnica 1,212. U odnosu na utvrđene koeficijente složenosti poslova radnog mjesta većina djelatnika raspoređenih na radno mjesto tajnice predstojnika klinike/kliničkog zavoda podnijela je temeljem Zakona o radu i Zakona o zdravstvenoj zaštiti zahtjeve za zaštitu prava Upravnom vijeću i Sanacijskom vijeću Kliničkog bolničkog centra Zagreb, koje je na svojoj 61. sjednici održanoj 3. prosinca 2015. donijelo Odluku kojom se prihvaćaju kao osnovani zahtjevi za zaštitu prava i zadužuju stručne službe da izvrše ispravak sukladno Odluci, na način da se za radno mjesto tajnice predstojnika klinike/kliničkog zavoda utvrđuje pripadajući koeficijent složenosti poslova 1,571.*

Nadalje, navodi da Zakon o radu propisuje da je poslodavac dužan isplatiti jednaku plaću radnici i radniku za jednak rad ili rad jednake vrijednosti te je temeljem Odluke Upravnog vijeća Kliničkog bolničkog centra Zagreb uz primjenu odredbe Zakona o radu svim djelatnicima raspoređenim na radno mjesto tajnice, pri tome uvažavajući složenost poslova predmetnog radnog mjesta utvrđen koeficijent 1,571.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra Zagreb u medicinskim i nemedicinskim ustrojstvenim jedinicama kao samostalne jedinice ustrojene su službe, unutar kojih su ustrojeni odjeli i/ili odsjeci sa sistematiziranim radnim mjestima koja podrazumijevaju skup unaprijed određenih poslova odnosno zadataka kao stalni sadržaj rada jednog ili više izvršitelja i koja su utvrđena u Prilogu I. Pravilnika i čine njegov sastavni dio. Nazivi radnih mjesta tih ustrojstvenih jedinica propisani su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra Zagreb kao Voditelji Odjela odnosno Voditelji Odsjeka te je na iste ispravno primijenjen članak 1.a) Položaji I. vrste točka 2. odnosno članak 1.a) Položaji I. vrste točka 4. U odnosu na gore citirani dio nacrtu nejasno je na koji način je izveden zaključak da utvrđeni pripadajući koeficijenti složenosti poslova za predmetna radna mjesta nisu ispravno utvrđeni, pogotovo uzimajući u obzir da ustrojstvene jedinice na koje se upućuje u nacrtu nalaza (odjeljci, referade i ostale ustrojstvene jedinice) u Kliničkom bolničkom centru Zagreb ne postoje niti postoje voditelji tih ustrojstvenih jedinica. Klinički bolnički centar je mišljenja da je bitno napomenuti da su i druge zdravstvene ustanove potvrdile da na identičan način utvrđuju koeficijent složenosti poslova voditeljima Odjela i voditeljima Odsjeka unutar Službi. Koeficijent složenosti poslova radnih mjesta glavnih referenata u Službi računovodstva i financija utvrđen je na temelju složenosti poslova i odgovornosti radnih mjesta glavnih referenata u Službi računovodstva i financija, i to u skladu s odredbom članka 1.e) radna mjesta II. vrste i 1.f) radna mjesta III. vrste Uredbe (ovisno o stupnju stručne sprema, a u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra Zagreb.

U vezi s nalogom da se poduzmu aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s Odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da su ograničenja tjednog i godišnjeg broja sati prekovremenog rada utvrđena Zakonom o radu. Nadalje, navodi da je u članku 65. Zakona o radu prekovremeni rad opisan kao potreba u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega posla i sličnim slučajevima prijekne potrebe. U djelatnosti zdravstva, a posebno u kliničkoj ustanovi nulte kategorije prekovremeni je rad redovna pojava, bez povećanja opsega posla i više sile. Trajnim zalaganjem za bolju organizaciju, Klinički bolnički centar u zadnjim godinama bilježi smanjenje prekovremenog rada čak i uz istovremeno smanjenje ukupnog broja zaposlenih. Tako je u 2021. ostvareno 680 577 sati prekovremenog rada, a u 2023. je ostvareno 662 747 sati prekovremenog rada.

U vezi s preporukom da se za zaposlenicima, koji su u kumulativnom radnom odnosu, zakluče ugovori o radu koji će sadržavati podatke u dijelu punog radnog vremena koji zaposlenik treba obavljati u Kliničkom bolničkom centru kako bi se evidencija prisutnosti na radnom mjestu vodila prema stvarno odrađenim satima i plaće se obračunavale i isplaćivale u skladu s ugovorenim dijelom punog radnog vremena Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da će preporuku riješiti u suradnji s fakultetima kojima je nastavna baza.

Klinički bolnički centar prihvaća preporuku da se sa zaposlenicima kojima je odobreno financiranje troškova usavršavanja iz vlastitih prihoda zakluče ugovori o međusobnim pravima i obvezama te u Očitovanju navodi da će poduzeti potrebne radnje radi ispunjenja dane preporuke.

7.3. U vezi s donošenjem Odluke Sanacijskog vijeća prema kojoj su za radno mjesto tajnice predstojnika klinike i kliničkog zavoda dodijeljeni veći koeficijenti složenosti poslova od koeficijenta propisanog Uredbom, Državni ured za reviziju skreće pozornost na to da iz odredaba Zakona o sanaciji javnih ustanova ne proizlazi da je Sanacijsko vijeće imalo ovlasti za povećanje koeficijenata za pojedina radna mjesta u odnosu na koeficijente propisane Uredbom. Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga da se kod obračuna plaće primjenjuju koeficijenti iz Uredbe.

8. Obveze i manjak prihoda

8.1. Koncem 2022. ukupne obveze (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja) iznosile su 2.022.907.037,00 kn, što je 19.646.269,00 kn ili 1,0 % više u odnosu na početak godine. Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.723.366.645,00 kn čine 85,2 % ukupnih obveza. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu od 684.323.394,00 kn, primljene predujmove od HZZO-a u iznosu od 638.788.484,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 194.926.660,00 kn.

Prema podacima HZZO-a, Kliničkom bolničkom centru su u 2020. i 2021. posredno putem HZZO-a doznačena dodatna sredstva državnog proračuna za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 642.914.793,00 kn. Dodatna sredstva Klinički bolnički centar obvezan je, kao i primljene predujmove za manje izvršeni rad, pravdati ispostavljanjem računa za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu. Zbog navedenog smanjene su obveze prema dobavljačima, a povećane obveze prema HZZO-u. Dodatna sredstva opravdana su izvršenim radom odnosno ispostavljenim računima za provedenu bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 4.126.309,00 kn te su koncem 2022. obveze za dodatna sredstva državnog proračuna doznačena posredno putem HZZO-a iskazane u iznosu od 638.788.484,00 kn.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 2.872.172.096,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na prihode ostvarene u okviru maksimalnog godišnjeg iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) u iznosu od 1.549.447.387,00 kn i prihode za aktivnosti i programe izvan limita u iznosu od 1.112.087.791,00 kn. U 2022. je u odnosu na 2021. povećan broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici, broj slučajeva i broj usluga u polikliničko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti. Klinički bolnički centar je poslovao sa smanjenim brojem kreveta u odnosu na ugovorene s HZZO-om zbog posebne organizacije tijekom pandemije te reorganizacije zbog započetih građevinskih radova. Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza čine 74,6 % ukupnih prihoda i primitaka, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 379.926.793,00 kn ili 15,2 %. Na navedeno povećanje najvećim dijelom utjecalo je povećanje prihoda za posebno skupe lijekove (za koje se utvrđuje maksimalni mjesečni iznos sredstava) u iznosu od 242.570.959,00 kn i povećanje maksimalnog ugovorenog iznosa sredstava za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (limit) u iznosu od 114.249.690,00 kn.

Nadalje, u 2022. putem Ministarstva zdravstva na temelju Odluka Vlade Republike Hrvatske doznačena su sredstva u iznosu od 483.214.856,00 kn, kojima su podmirene dospjele obveze prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala. Nakon što je navedenim dodatnim sredstvima podmiren dio dospjelih obveza prema dobavljačima, dospjele obveze su i nadalje značajne.

Koncem 2022. dospjele su obveze u iznosu od 571.214.882,00 kn, od čega se na obveze s rokom dospjeća do 60 dana odnosi 315.753.066,00 kn, s rokom dospjeća od 61 do 180 dana 220.356.044,00 kn, a na obveze s rokom dospjeća dužim od 181 dan 35.105.772,00 kn.

Analizom kretanja obveza u razdoblju od konca 2018. do konca 2022. utvrđeno je da su ukupne obveze povećane za 654.309.221,00 kn ili 47,8 %, a dospjele obveze su manje za 149.234.026,00 kn ili 20,7 %.

U 2022. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 72.653.213,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu od 1.678.973.531,00 kn (manjak prihoda za 2021. u iznosu od 114.207.447,00 kn i manjak prihoda iz prethodnih godina do 2021. u iznosu od 1.564.766.084,00 kn), tijekom godine izvršena je korekcija u iznosu od 822.545,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.605.497.773,00 kn. U prosincu 2021. Upravno vijeće donijelo je Analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka negativnog poslovanja i stabilno održivo poslovanje. Prema navedenoj Analizi utvrđeno je 12 mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja te za postizanje stabilnog i održivog poslovanja. Planirano je kontinuirano kontrolirati potrošnju lijekova, medicinskog potrošnog materijala, smanjenje rashoda održavanja skupe medicinske opreme; objedinjenje terapije na razini Republike Hrvatske; razvijanje centara izvrsnosti – koncentracija struke i sredstava; uspostavljanje adekvatnih uvjeta rada te povećanje sigurnosti na radu u cilju smanjenja stope bolovanja do 42 dana na teret poslodavca i troška zamjenskih zdravstvenih radnika; organiziranje racionalnog i funkcionalnog mjesečnog rasporeda rada u cilju smanjenja broja prekovremenih sati; unapređenje sustava obračuna i ispostavljanja računa; unapređenje sustava naplate obveznog sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite (participacija) te procesa obračuna i naplate zdravstvenih usluga pacijentima koji sami plaćaju; racionaliziranje potrošnje u uslužnim dijagnostičkim postupcima u cilju postizanja financijskih ušteda uz racionalnije i stručno-medicinski opravdanije zahtjeve liječnika za dijagnostičkim postupcima, a da se istovremeno ne smanji kvaliteta zdravstvene usluge; kontinuirano osiguranje financijskih sredstava za stručnu edukaciju zdravstvenih djelatnika u cilju ostvarivanja kvalitetne usluge uz smanjenje neželjenih ishoda; ostvarivanje bespovratnih sredstava iz fondova EU; i nadalje razvijati klinička ispitivanja u cilju osnaživanja međunarodne suradnje, organiziranja i jačanja mladih istraživača te implementacije kvalitetnih programa istraživanja te unapređenje informatizacije. Osim popisa navedenih mjera, Klinički bolnički centar nije donio akcijski plan provedbe navedenih mjera koji sadrži opis pojedine mjere, način i rok provedbe, osobe odgovorne za provedbu te očekivani financijski i ekonomski učinak

Poduzete mjere i aktivnosti nisu bile dovoljne za smanjenje obveza i manjka prihoda u 2022. odnosno nisu doprinijele ostvarenju pozitivnih poslovnih rezultata te je potrebno u dogovoru s HZZO-om i Ministarstvom zdravstva napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke nepodmirivanja dospjelih obveza, uzroke povećanja obveza i manjka prihoda iz godine u godinu te je potrebno predvidjeti mjere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje predviđenih mjera koje će doprinijeti ostvarenju pozitivnog financijskog rezultata.

Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s HZZO-om i Ministarstvom zdravstva napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke nepodmirivanja dospjelih obveza, uzroke povećanja obveza i manjka prihoda iz godine u godinu te donijeti mjere koje će doprinijeti ostvarenju pozitivnih poslovnih rezultata, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje predviđenih mjera.

- 8.2. *Klinički bolnički centar u Očitovanju navodi da su poduzete mjere, na temelju dokumenta Analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka negativnog poslovanja i stabilno održivo poslovanje, kao rezultat imale ostvarenje viška prihoda nad rashodima u iznosu od 72,596 milijuna kuna u razdoblju siječanj – prosinac 2022. te smanjenje stanja dospjelih obveza na koncu 2022. u odnosu na stanje obveza iskazano koncem prethodne godine. Obrazlaže da je glavni razlog za nepodmirenje dospjelih obveza nedovoljan ugovoreni maksimalni mjesečni iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja te nedovoljan ugovoreni mjesečni iznos za ugovorene aktivnosti koje se ne uračunavaju u maksimalni mjesečni iznos sredstava bolničkih zdravstvenih ustanova, o čemu redovito izvještava Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra, Ministarstvo zdravstva i HZZO. Nadalje, obrazlaže da se najveći dio povećanja obveza odnosi na obveze za lijekove, odnosno posebno skupe lijekove izvan limita čija se terapija provodi prema smjernicama HZZO-a te posebno skupe lijekove namijenjene za liječenje spinalne atrofije mišića i cistične fibroze, a Klinički bolnički centar je jedini centar za liječenje cistične fibroze djece i odraslih u Republici Hrvatskoj. Kao vanjski čimbenik koji negativno utječe na financijski rezultat navodi potrošnju lijekova koji nisu uvršteni na važeće liste HZZO-a na teret limita Kliničkog bolničkog centra. Također, navodi činjenicu da nema ograničenja liječenja pacijenata prema teritorijalnom ustroju zbog čega druge bolnice prebacuju trošak skupe dijagnostike i liječenja na Klinički bolnički centar bez obzira na to što raspoložu odgovarajućim stručnjacima i visoko sofisticiranom medicinskom opremom te imaju status referentnih centara Ministarstva zdravstva. Stoga ističe da Klinički bolnički centar nije mogao utjecati na kretanje prihoda i rashoda koji su uvjetovani vanjskim čimbenicima te da će i nadalje provoditi odgovarajuće mjere u cilju ostvarenja pozitivnih poslovnih rezultata. Također, ističe da je Klinički bolnički centar središnja nacionalna bolnica u Republici Hrvatskoj sa 6 035 zaposlenika koncem 2022. te je sjedište za 88 referentnih centara Ministarstva zdravstva. Prema nacionalnoj mreži javne zdravstvene službe, Klinički bolnički centar s HZZO-om ima ugovoreno 1 795 kreveta za ležeće pacijente i 435 kreveta za dnevnu bolnicu. Zbog potresom oštećene bolničke infrastrukture, koncem prosinca 2022. imao je 1 629 kreveta za ležeće pacijente, od čega je 166 kreveta izvan funkcije, odnosno 382 kreveta za dnevnu bolnicu, od čega su 53 kreveta izvan funkcije. Zaključno navodi da su uzroci ostvarenog rezultata poslovanja objektivne, a ne subjektivne okolnosti u poslovanju jer Klinički bolnički centar nije mogao utjecati na kretanje najvećeg dijela prihoda i rashoda koji su uvjetovani vanjskim čimbenicima te da odgovorne osobe ustrojstvenih jedinica Kliničkog bolničkog centra, u skladu s internim aktima, kontinuirano nastavljaju provoditi mjere koje će doprinijeti ostvarenju pozitivnih poslovnih rezultata.*

9. Javna nabava

- 9.1. Planom nabave koji je donesen u siječnju 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.320.745.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2022. doneseno je 12 izmjena i dopuna Plana nabave. Prema zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.466.618.196,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., ukupna nabava iznosila je 1.656.423.031,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na javnu nabavu odnosi 1.629.744.707,00 kn. Ugovorena vrijednost nabave značajno odstupa od Plana nabave, odnosno manja je za 2.810.195.165,00 kn ili 62,9 % od procijenjene vrijednosti planirane Planom nabave. Iako je tijekom 2022. Klinički bolnički centar donio 12 izmjena i dopuna plana nabave, za postupke nabave za koje je bilo izvjesno da se neće provesti u 2022. Klinički bolnički centar nije ažurirao Plan nabave. Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi te članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi naručitelji su obvezni donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati po potrebi na način da se sve izmjene i dopune moraju biti vidljivo naznačene. Prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra na navedeno odstupanje najvećim dijelom utjecale su izvanredne okolnosti uzrokovane bolesti COVID-19, čija je posljedica poremećaj u opskrbnim lancima na globalnoj razini uz povećanje cijena, uključujući i cijene energenata zbog čega je bilo otežano provođenje analize tržišta i pokretanje nabave za pojedine predmete nabave. Vrijednosno značajniji postupci koji nisu provedeni su nabava roba, radova i usluga u okviru projekta izgradnje sustava gospodarenja zaraznim medicinskim otpadom procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 27.666.000,00 kn, a do konca 2022. nisu bile pribavljene potrebne suglasnosti nadležnih tijela za navedenu nabavu. Nadalje, za nabavu roba, radova i usluga na izgradnji sustava sterilnih jedinica za potrebe Zavoda za pedijatrijsku hematologiju, onkologiju i transplantaciju krvotvornih matičnih stanica Klinike za pedijatriju za koju je procijenjena vrijednost nabave 22.000.000,00 kn, nisu bila osigurana sredstva za nabavu te je odlučeno da se navedena nabava u narednom razdoblju financira iz zajma Svjetske banke. Nabava CT uređaja za potrebe snimanja bolničkih pacijenata Odjela za abdominalnu radiologiju procijenjene vrijednosti od 16.200.000,00 kn odgođena je zbog preseljenja Kliničkog zavoda za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju u novu zgradu koja je planirana za izgradnju u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, 3. faza razvoja Kliničkog bolničkog centra. Klinički bolnički centar nije ažurirao Plan nabave za predmete nabave za koje je bilo izvjesno da se neće realizirati u 2022. Odredbom članka 28., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati po potrebi.

Državni ured za reviziju nalaže ažurirati plan nabave kako ne bi sadržavao postupke nabave roba, radova i usluga za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Tijekom 2022. Klinički bolnički centar donio je 290 odluka o poništenju postupka nabave, a u 88 predmeta nabave poništene su pojedine grupe nabave (od čega 65 otvorenih postupaka velike vrijednosti, dok su 23 postupka male vrijednosti). Od 88 poništenih predmeta nabave, 81 postupak odnosi se na nabavu roba, pet postupaka na nabavu usluga, a preostala dva postupka odnose se na nabavu radova. Odluke o poništenju najvećim dijelom donesene su jer je cijena najpovoljnije ponude bile veća od osiguranih sredstava za cjelokupni predmet nabave, odnosno za pojedinu grupu predmeta nabave. DKOM je poništio pet odluka o odabiru ponuditelja.

S obzirom na to da je tijekom 2022. veći broj postupaka javne nabave poništen zato što je procijenjena vrijednost nabave bila manja od cijene najpovoljnije ponude, Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti istraživanju i analizi tržišta u cilju realnijeg određivanja procijenjene vrijednosti nabave.

Prema zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave za 2022. ukupna procijenjena vrijednost nabave za 498 postupaka jednostavne nabave iznosila je 66.540.110,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega je u 2022. provedeno 312 postupaka jednostavne nabave ukupne vrijednosti od 31.605.431,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Klinički bolnički centar je u siječnju 2017. donio Postupnik jednostavne nabave. U prosincu 2017. donesen je Postupnik o izmjenama i dopunama Postupnika jednostavne nabave. Odredbom članka 7. navedenog Postupnika propisano je da nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn i manje od 200.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn Klinički bolnički centar provodi pozivom na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, poziv na dostavu ponuda može se uputiti samo jednom gospodarskom subjektu. Nadalje, poziv na dostavu ponuda upućuje se na način da ga je zaprimio gospodarski subjekt (dostavnica, povratnica, izvješće o uspješnom slanju telefaksom, potvrda e-mail). Klinički bolnički centar može poziv na dostavu ponuda objaviti na svojim mrežnim stranicama, ako za to postoje tehničke mogućnosti. Novim Postupnikom jednostavne nabave u Kliničkom bolničkom centru iz travnja 2023. odredbom članka 7. propisano je isto.

Klinički bolnički centar nije u 2022. objavljivao pozive na dostavu ponuda na svojim mrežnim stranicama ni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Odredbom članka 4. spomenutog Zakona propisano je da je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastanka i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi slučajeve kada pri provedbi postupaka jednostavne nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka jednostavne nabave.

– Zajednička nabava

U studenome 2021. Ministarstvo zdravstva je donijelo Odluku o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave kojom je utvrđena obveza za javne i zdravstvene ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska na zajedničku provedbu određenih postupaka javne nabave u skladu s odredbom članaka 189. i 190. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22). Navedenom Odlukom, utvrđeno je 25 nabavnih kategorija za jedanaest zdravstvenih ustanova (obveznica) za koje se provodi zajednička nabava, između kojih je i Klinički bolnički centar. U lipnju 2022. Ministarstvo zdravstva je zaključilo okvirne sporazume za nabavu lijekova (generičke paralele) i posebno skupih lijekova za jednogodišnje razdoblje. Po uvjetima određenim okvirnim sporazumima, zdravstvene ustanove bile su dužne zaključiti pojedinačne ugovore o javnoj nabavi. Početkom srpnja 2022. Klinički bolnički centar zaključio je 65 jednogodišnjih ugovora o nabavi u ukupnom iznosu od 1.319.380.009,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega deset ugovora za nabavu posebno skupih lijekova u iznosu od 1.261.986.810,00 kn i 55 ugovora za lijekove (generičke paralele) u iznosu od 57.393.199,00 kn. Prema izvješću o izvršenju ugovora za 2022. na temelju okvirnih sporazuma i pojedinačnih ugovora nabavljeno je lijekova ukupno u iznosu od 501.990.171,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a odnose se na posebno skupe lijekove u iznosu od 474.127.588,00 kn i lijekove (generičke paralele) u iznosu od 27.862.583,00 kn.

U ožujku i listopadu 2022. Ministarstvo zdravstva donijelo je Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave kojima je izmijenjen popis nabavnih kategorija za javne zdravstvene ustanove. Prema posljednjoj Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave iz listopada 2022., Klinički bolnički centar je središnje tijelo za osam nabavnih kategorija (za lijekove na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele, ugradbeni i potrošni materijal za kardijalnu kirurgiju, potrošni materijal za kardiologiju i izvantjelesni krvotok, ugradbeni i potrošni materijal za elektrofiziologiju, ugradbeni i potrošni materijal za oftalmologiju, ugradbeni i potrošni materijal za intervencijsku radiologiju, ugradbeni materijal za vaskularnu kirurgiju, usluge zbrinjavanja medicinskog/infektivnog otpada i lijekova). Do konca 2022. Klinički bolnički centar nije proveo niti jedan postupak zajedničke javne nabave kao nositelj. Za nabavnu kategoriju lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele tijekom 2023. provodi se 12 postupaka javne nabave, a za nabavnu kategoriju ostali lijekovi provodi se 17 postupaka javne nabave. Nabavna kategorija usluge preuzimanja i daljnje obrade medicinskog/infektivnog otpada poslano je na prethodno savjetovanje sredinom travnja 2023. Savjetovanje je završilo 27. travnja 2023. Za preostalih pet nabavnih kategorija postupci su objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, a otvaranje ponuda zakazano je sredinom svibnja 2023.

– Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Planom nabave za 2022. planirana je nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 2.581.629.000,00 kn, od čega je za nabavu lijekova planirano 1.772.000.000,00 kn, a za nabavu medicinskog potrošnog materijala 809.629.000,00 kn. Tijekom 2022. nabavljeni su lijekovi u iznosu od 1.663.598.873,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 455.760.692,00 kn, ukupno u iznosu od 2.119.359.565,00 kn, što je 462.269.435,00 kn ili 17,9 % manje od planirane nabave.

Lijekovi su nabavljeni putem zajedničke nabave koju je provelo Ministarstvo zdravstva, postupaka nabave koje je proveo Klinički bolnički centar te putem donacija. Putem zajedničke nabave, odnosno na temelju okvirnih sporazuma, koje je zaključilo s odabranim isporučiteljima lijekova Ministarstvo zdravstva u lipnju 2022. na razdoblje od godinu dana, nabavljene su posebne skupine lijekova te lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele za zdravstvene ustanove u Republici Hrvatskoj. Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala u ukupnoj vrijednosti od 410.964.745,00 kn s porezom na dodanu vrijednost obavljena je bez provođenja propisanih postupaka nabave, na temelju narudžbenica i prema uvjetima iz ugovora kojima je istekao rok na koji su bili zaključeni u prijašnjim godinama s odabranim gospodarskim subjektima, ovisno o predmetu nabave. Bez provedenih propisanih postupaka nabave nabavljeni su lijekovi u iznosu od 385.649.092,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu od 25.315.653,00 kn, što čini 19,8 % ostvarenih rashoda za lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 2.079.999.858,00 kn. Zakonom o javnoj nabavi utvrđena su pravila o postupku javne nabave koji provodi javni ili sektorski naručitelj radi zaključivanja ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga, okvirnog sporazuma te provedbe projektnog natječaja. Klinički bolnički centar kao javni naručitelj obavezan je primjenjivati odredbe navedenog Zakona. Prema obrazloženju Kliničkog bolničkog centra nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala bez provedenih postupaka javne nabave odnosi se najvećim dijelom na nabavu koja je obavljena u slučajevima kad je istekao rok važenja ranije zaključenog ugovora, a u međuvremenu nije zaključen novi ugovor zbog dugotrajne procedure pri provođenju postupaka javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke javne nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 9.2. *U vezi s nalogom da se ažurira plan nabave kako ne bi sadržavao postupke nabave roba, radova i usluga za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini, Klinički bolnički centar u Očitovanju obrazlaže da je u Planu nabave za 2022. obrisao 18 predmeta nabave, od kojih je jedanaest planirano provesti putem otvorenih postupaka javne nabave i sedam putem postupaka jednostavne nabave. Navodi da se šest obrisanih predmeta nabave odnosi na ugovorene projekte obnove, od kojih su četiri postupka planirana u IV. kvartalu 2022. Također, navodi da će se posebno skrbiti o ažurnosti plana nabave, uključujući brisanje predmeta nabave za koje je izvjesno kako neće biti provedeni u tekućim proračunskim godinama. U vezi s preporukom da je potrebno više pozornosti posvetiti istraživanju i analizi tržišta u cilju realnijeg određivanja procijenjene vrijednosti nabave, a s obzirom na to da je tijekom 2022. veći broj postupaka javne nabave poništen zato što je procijenjena vrijednost nabave bila manja od cijene najpovoljnije ponude, Klinički bolnički centar navodi da je procijenjene vrijednosti nabave utvrđivao u skladu s odredbama članaka 24. i 198. Zakona o javnoj nabavi. Obrazlaže da se kod ugovora o javnoj nabavi roba ili usluga koji su uobičajene naravi ili koje se planiraju obnoviti u određenom razdoblju, izračunavanje procijenjene vrijednosti temeljilo na ukupnoj procijenjenoj vrijednosti uzastopnih ugovora zaključenih tijekom 12 mjeseci nakon prve isporuke ili tijekom financijske godine ako je to duže od 12 mjeseci. U slučajevima nabave roba ili usluga koji nisu uobičajene naravi i koje se nisu naručivale prije pokretanja postupka, provodila se analiza tržišta radi pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o planovima i zahtjevima u vezi s nabavom.*

Nadalje, navodi da su prije pokretanja otvorenih postupaka javne nabave za nabavu radova, roba ili usluga, opis predmeta nabave, tehničke specifikacije, kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, kriteriji za odabir ponude i posebni uvjeti za izvršenje ugovora, uvršteni na prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima u trajanju od najmanje pet dana. Nakon provedenog savjetovanja razmotreni su svi prijedlozi i primjedbe zainteresiranih gospodarskih subjekata te je izrađeno izvješće o prihvaćenim i neprihvaćenim primjedbama i prijedlozima koje je javno objavljeno u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Nadalje, navodi da Hrvatska narodna banka ističe kako je invazija Rusije na Ukrajinu i rat koji je još uvijek prisutan na teritoriju Ukrajine imao velik utjecaj na inflaciju potrošačkih cijena diljem Europe pa tako i u Republici Hrvatskoj. Sukladno javno dostupnim informacijama Hrvatske narodne banke, Klinički bolnički centar ističe kako su zbog ograničenja za proizvodnju i trgovinu koja su ratna zbivanja uzrokovala u opskrbi svjetskog tržišta pojedinim sirovinama, progresivno sve oštrijih sankcija nametnutih Rusiji kao i velike neizvjesnosti u smislu tijeka i trajanja ratnih zbivanja, snažno porasle cijene energenata i drugih sirovina. Nadalje, navodi da su cijene plina na europskom tržištu porasle nekoliko mjeseci prije samog početka rata kao odraz slabije opskrbe plinom, osobito iz Rusije, i niže razine zaliha. Izbijanje sukoba ojačalo je i pritiske na rast cijena nafte, a poskupjele su i određene prehrambene sirovine i pojedini metali kojima Rusija i Ukrajina opskrbljuju svjetsko tržište. Tržišna reakcija na ratna zbivanja povećala je ocjenu prosječne inflacije potrošačkih cijena, a poremećaji koji pridonose visokim i rastućim cijenama energenata i sirovina povećavaju se sa sve dužim trajanjem rata i tržišnih poremećaja koje rat uzrokuje, kao i novim krugovima sankcija nametnutih Rusiji. Klinički bolnički centar navodi da je, s obzirom na navedenu situaciju povezanu s porastom inflacije, prilikom pripreme novih postupaka nabave provodio analizu tržišta prema odredbi članka 198. Zakona o javnoj nabavi kako bi točnije odredio procijenjenu vrijednost nabave te time smanjio broj mogućih poništenih grupa predmeta nabave, odnosno postupaka nabave.

U vezi s preporukom da se unutarnjim aktom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrde slučajevi kada pri provedbi postupaka jednostavne nabave postoji obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Kliničkog bolničkog centra i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, čime bi se pridonijelo postizanju veće transparentnosti provođenja postupaka jednostavne nabave, Klinički bolnički centar obrazlaže da postupke jednostavne nabave provodi u skladu s odredbama Postupnika jednostavne nabave u Kliničkom bolničkom centru Zagreb. Člankom 7., stavkom 2. Postupnika propisano je da se poziv na dostavu ponuda upućuje na način koji omogućuje dokazivanje da ga je zaprimio gospodarski subjekt (dostavnica, povratnica, izvješće o uspješnom slanju telefaksom, potvrda e-mailom i slično), a poziv na dostavu ponuda može objaviti na svojim mrežnim stranicama, ako za to postoje tehničke mogućnosti. Klinički bolnički centar obrazlaže da provodi postupke jednostavne nabave koristeći program e-aukcija putem kojeg se šalju pozivi na dostavu ponuda te u skladu s odredbom članka 7. navedenog Postupnika, nabavu radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 2.650,00 eura, provodi pozivom na dostavu ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta. Poziv na dostavu ponuda upućuje na način koji omogućuje dokazivanje da ga je zaprimio gospodarski subjekt (dostavnica, povratnica, potvrda e-maila i slično). Također, ističe da je u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2024. u upotrebi novi Elektronički oglasnik javne nabave u kojem će od 1. travnja 2024. biti omogućeno objavljivanje postupaka jednostavne nabave, što će doprinijeti uređenijim procedurama provedbe jednostavne nabave te da je u postupku pripreme novi Postupnik jednostavne nabave.

U vezi sa zajedničkom nabavom, Klinički bolnički centar obrazlaže da je u vezi s ostvarenjem ciljeva postavljenih u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., podkomponente C5.1. R4 – Osiguranje financijske održivosti zdravstvenog sustava, ministar zdravstva u studenome 2021. donio Odluku o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave koja je zadnje izmijenjena IV. Odlukom o izmjenama i dopunama od 27. prosinca 2023. U okviru ciljeva spomenute podkomponente, navedeno je da se očekuje do kraja četvrtog kvartala 2023. provesti postupke za 85,0 % nabavnih kategorija iz navedene Odluke koji čine najmanje 80,0 % ukupne potrošnje. Na temelju točke III. navedene Odluke ministra zdravstva, Klinički bolnički centar je središnje tijelo za zajedničku nabavu koje u ime i za račun javnih zdravstvenih ustanova provodi postupak zajedničke nabave za nabavne kategorije: lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele, ostali lijekovi (koji nisu uključeni u kategorije pod rednim brojem 1. i 17.), ugradbeni i potrošni materijal za zdravstvene ustanove u Republici Hrvatskoj (za intervencijsku radiologiju, kardijalnu kirurgiju i izvantjelesni krvotok, vaskularnu kirurgiju, oftalmologiju i elektrofiziologiju) te za usluge preuzimanja i daljnje obrade medicinskog / infektivnog otpada. Klinički bolnički centar navodi da je na temelju Okružnice Ministarstva zdravstva o provedbi Odluke o zajedničkoj provedbi određenih postupaka od 25. svibnja 2023. i postavljene rokove za realizaciju ciljeva Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (31. prosinca 2023.), Služba nabave i opskrbe bila zadužena za provedbu zajedničke nabave za zdravstvene ustanove u Republici Hrvatskoj za osam nabavnih kategorija, što predstavlja najveći broj dodijeljenih nabavnih kategorija od svih određenih središnjih tijela za provođenje postupka zajedničke nabave, povodom čega je tijekom 2023. provedeno 35 postupaka nabave (42,0 % je udio Kliničkog bolničkog centra u provedenim postupcima zajedničke nabave za zdravstvene ustanove u Republici Hrvatskoj u odnosu na sva druga središnja tijela) te su svi postupci nabave okončani i zaključeni Okvirni sporazumi za sve dodijeljene nabavne kategorije do 29. prosinca 2023. Nadalje, navodi da je dodatno za nabavnu kategoriju lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele provedeno 12 postupaka javne nabave za koje su pribavljene suglasnosti Ministarstva zdravstva te zaključeni Okvirni sporazumi s više gospodarskih subjekata, u razdoblju od 18. prosinca do 29. prosinca 2023. Isto tako su provedeni postupci mini nadmetanja na temelju zaključenih Okvirnih sporazuma s više gospodarskih subjekata za sve grupe predmeta nabave. Također, navodi da je nakon provedenih postupaka mini nadmetanja 29. prosinca 2023. objavio Odluke o odabiru za sve postupke za nabavu navedenih lijekova. Ista nabavna kategorija (lijekovi na listama HZZO-a koji imaju generičke paralele) je sadržavala 600 grupa predmeta nabave za koje je pristiglo 1 969 ponuda koje su pregledane i ocijenjene u postupku nabave, ne računajući naknadne postupke mini nadmetanja, dok je nabavna kategorija ostali lijekovi (koji nisu uključeni u kategorije pod rednim brojem 1. i 17.) sadržavala 897 grupa predmeta nabave za koje je pristiglo 3 507 ponuda koje su također pregledane i ocijenjene tijekom 2023. Obje navedene nabavne kategorije su zajedno sadržavale više od 11 000 pregledanih dokumenata. Ističe da su prema IV. Izmjeni i dopuni Odluke o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave Ministarstva zdravstva, od 8. siječnja 2024. Kliničkom bolničkom centru, uz postojeće nabavne kategorije, dodane još dvije nabavne kategorije: elektrostimulatori srca s pripadajućim elektrodama i dodatni pribor za ugradnju i testiranje elektrostimulatora srca te potrošni materijal za dentalnu medicinu. U vezi s nalogom da se provode postupci javne nabave lijekova i medicinskog potrošnog materijala u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, Klinički bolnički centar navodi da je obvezan provoditi postupke nabave robe, radova i usluga u skladu s odredbama navedenog Zakona, što uredno i radi uz istovremeno uvažavanje objektivnih razloga, zbog kojih nije mogao provoditi postupke javne nabave lijekova i potrošnog materijala.

Stoga ističe da ne snosi nikakvu odgovornost niti ima krivnju za navedeno postupanje jer je isto uzrokovano različitim razlozima. Klinički bolnički centar obrazlaže da Smjernice Europske komisije za primjenu okvira za javnu nabavu navode u svom Izvješću da su u Službenom listu EU objavljene Smjernice Europske komisije za primjenu okvira za javnu nabavu uzrokovanoj bolešću COVID-19 2020/C 1081/01 (dalje u tekstu: Smjernice Europske komisije). U navedenim Smjernicama izričito se navodi da u tim okolnostima naručitelji mogu iskoristiti mogućnost znatnog skraćivanja rokova kako bi se ubrzali otvoreni ili ograničeni postupci, predvidjeti pregovarački postupak bez objave, mogu dopustiti i izravno dodjeljivanje ugovora prethodno odabranom gospodarskom subjektu ako je on jedini koji može isporučiti traženu robu u tehničkim i vremenskim okvirima zadanim iznimnom žurnošću, trebaju razmotriti i alternativna rješenja te preuzimanje aktivne uloge na tržištu. Također, navodi da je izdavanje narudžbenica izvršavano u skladu sa Smjernicama Europske komisije, i to prethodno odabranom i provjerenom gospodarskom subjektu jer su, prema zadanim i hitnim vremenskim okvirima potrebnim za liječenje pacijenata, bili jedini koji su mogli isporučiti traženu robu u tehničkim i vremenskim okvirima zadanim iznimnom žurnošću. U vezi s nabavom posebno skupih lijekova obrazlaže da su nabavljani prema Odluci o obveznoj zajedničkoj provedbi određenog postupka nabave za javnu nabavu/javnih ustanova/zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska radi zaključenja ugovora i okvirnih sporazuma za određene predmete nabave od 21. travnja 2017. Navedeni postupak nabave provodilo je Središnje tijelo za provođenje postupaka zajedničke nabave te su ugovori za navedeni postupak zaključeni 26. ožujka 2021. i bili su važeći do 26. ožujka 2022. te je novi postupak javne nabave objavljen 21. ožujka 2022., a otvaranje ponuda je bilo 25. travnja 2022. Ističe da su u razdoblju koji nije bio pokriven ugovorom zaključeni dodatci ugovora koji su vrijedili do zaključenja novih ugovora u financijskom iznosu do 30,0 %. Narudžbenice su izdavane onim dobavljačima s kojima je prethodno proveden postupak javne nabave, i to po cijenama ugovorenim putem postupka ranije javne nabave radi pravovremenog liječenja i dostupnosti lijekova pacijentima jer nije bilo vremena za provođenje novog postupka javne nabave zbog razloga izvan odgovornosti Kliničkog bolničkog centra. Obrazlaže da su lijekovi, zbog hitnosti liječenja i zaštite života i zdravlja ljudi – pacijenata, morali biti pravovremeno nabavljeni. Također, vezano za lijekove koji imaju generičke paralele, Klinički bolnički centar navodi da je prema istoj gore navedenoj Odluci, predmetni postupak provodilo Središnje tijelo za provođenje postupaka zajedničke, ugovori za navedeni postupak su zaključeni u svibnju 2021., a novi postupak objavljen je u prosincu 2021. te je otvaranje ponuda bilo u veljači 2022. U razdobljima koji nisu pokrivena ugovorom potpisuje dodatke koji vrijede do zaključenja novih ugovora u financijskom iznosu do 30,0 %.

Klinički bolnički centar ističe da je u cilju osiguranja kontinuirane opskrbe lijekova, zbog toga što nije mogao čekati Središnje tijelo za nabavu da pravovremeno osigura lijekove generičkih paralela, u listopadu 2021. objavilo u Elektroničkom oglasniku javne nabave predmet nabave: Jednogodišnja nabava lijekova generičkih paralela. Ističe da je Rješenjem DKOM-a, Klasa: UP/II-034-02/21-01/984; URBROJ: 354-01/21-12 od 21. studenoga 2021. poništena dokumentacija o nabavi u dijelu gdje je zahvaćena nezakonitošću, što je opet uzrokovalo obvezu paralelne nabave zbog kontinuirane opskrbe lijekova. Isti lijekovi bili su predmet zajedničke nabave od strane Ministarstva zdravstva. Navodi da prema mišljenju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja iz prosinca 2020., Zakon o javnoj nabavi ne dozvoljava istodobno provođenje dva postupka nabave za isti predmet nabave.

U siječnju 2022. Ministarstvo zdravstva je navelo da će za lijekove koji imaju generičke paralele zaključiti dodatke okvirnim sporazumima, a u veljači 2022. navelo je da je obavljen postupak prethodnog savjetovanja te da se ne pokreću samostalno postupci nabave upozoravajući na Rješenje DKOM-a od 11. veljače 2022. gdje je poništen dio dokumentacije o nabavi Kliničkog bolničkog centra Split. Nadalje, navodi da je navedenim postupkom Klinički bolnički centar želio osigurati kontinuitet opskrbe predmetnim lijekovima, uz poštivanje Zakona o javnoj nabavi, do provođenja postupka zajedničke nabave od strane Ministarstva zdravstva, a koji nije okončan. Bez obzira na izvršavanje ugovora i dodatka ugovora, a s obzirom na status Kliničkog bolničkog centra kao središnje nacionalne bolnice, naručivanje lijekova za potrebe pacijenata je nužno kako bi osigurala odgovarajuća zdravstvena zaštita. Također, kao razloge koji su utjecali na nabavu lijekova bez provođenja postupka javne nabave navodi otežano opskrbljivanje (defektуре) lijekovima domaćih i stranih proizvođača zbog problema u proizvodnji, nelikvidnosti hrvatskih veletrgovlja, naknadnih reklamacija i povlačenja određenih količina lijekova s tržišta, neprofitabilnosti hrvatskog tržišta kod konjunkturalnih lijekova – male cijene i količine u svjetskim razmjerima zbog čega je Klinički bolnički centar imao obvezu pravovremene nabave lijekova. Napominje da su nabave lijekova putem narudžbenica česte kod izmjene osnovne i dopunske liste lijekova HZZO-a nakon koje je potrebno provoditi postupke javne nabave koji traju minimalno 120 dana od objave do zaključenja ugovora. Navodi da je zbog činjenica za koje nije odgovoran Klinički bolnički centar tijekom 2022. poništeno je postupaka javne nabave u vrijednosti od 48.623.422,00 kn, a razlozi za poništenje utvrđeni su odredbom članka 298., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi (cijene najpovoljnijih ponuda veće od procijenjene vrijednosti nabave, odustajanje ponuditelja, nemogućnosti izvršavanja ugovora i nepostojanje valjanih ponuda traženih karakteristika), a sve prema Tabličnom izvještaju poništenih postupaka nabave Kliničkog bolničkog centra za 2022. Ističe da je broj neugovorenih nabavnih kategorija za medicinski potrošni materijal odnosno ugovaranje putem narudžbenica posljedica poništenja postupaka nabave zbog izvanrednih okolnosti uzrokovanih bolesti COVID-19, što je uzrokovalo značajne poremećaje u opskrbnim lancima na svjetskoj razini te je rezultiralo porastom cijena. Uz epidemiju bolesti COVID-19, dodatni porast cijena, uključujući i cijenu energenata, u 2022. uzrokovao je nepredvidive društvene i ekonomske promjene potaknute geopolitičkim stanjem u Ukrajini. Navodi da razlozi koji omogućuju, opravdavaju i zbog kojih su provedeni prethodno opisani postupci nabave posebno skupih lijekova, generičkih lijekova i potrošnog materijala putem narudžbenica spadaju u razloge nabave zbog iznimne žurnosti zaštite života i zdravlja pacijenata, a ista obveza hitne nabave lijekova i potrošnog materijala nije mogla čekati niti provođenje pregovaračkog postupka javne nabave zbog iznimne žurnosti iz članka 131., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi. Klinički bolnički centar obrazlaže da je mišljenja da se, iz svih prethodno iznesenih pravnih razloga, sve provedene nabave putem narudžbenica smatraju konzumiranim, izvršenim i konvalidiranim ugovorima (izdanim narudžbenicama) uzrokovanim iznimnom žurnosti i hitnom nabavkom lijekova i potrošnog materijala zbog zaštite života i zdravlja pacijenata, a sve iz razloga iznimne žurnosti i izbjegavanja štete. Klinički bolnički centar obrazlaže da je prema Ustavu Republike Hrvatske, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o zaštiti prava pacijenta, Kaznenom zakonu Republike Hrvatske, Zakonu o obveznim odnosima dužan osigurati pravodobnu i kontinuiranu opskrbu lijekovima kako se ne bi ugrozili životi i zdravlje pacijenata. Ustav Republike Hrvatske propisuje u članku 21. pravo na život, u članku 23. zabranu zlostavljanja, a u članku 59. jamči svakoj osobi pravo na zdravstvenu zaštitu. Nadalje, prema članku 20. Ustava, tko se ogriješi o odredbe Ustava o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, osobno je odgovoran i ne može se opravdati višim nalogom.

Nadalje, odredbom članka 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da svaka osoba ima pravo na zdravstvenu zaštitu. Člankom 13. navedenog Zakona utvrđena su načela zdravstvene zaštite (sveobuhvatnosti, kontinuiranosti i dostupnosti), a člankom 21. mjere zdravstvene zaštite (opskrba lijekovima i medicinskim proizvodima za zdravstvenu zaštitu). Nadalje, člankom 30., stavkom 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena zaštita na primarnoj razini obuhvaća opskrbu lijekovima, medicinskim proizvodima i magistralnim/galenskim pripravcima, a odredbom članka 117., stavaka 1. i 2. propisano je da opća bolnica i specijalna bolnica moraju, između ostalog, imati osiguranu opskrbu lijekovima i medicinskim proizvodima, što stvara ustavnu i zakonsku obvezu Kliničkog bolničkog centra da ima pravovremeno nabavljene i ugovorene lijekove te potrošni materijal potrebni za liječenje. Nadalje, navodi da postoji opasnost da se nepribavljanje lijekova na vrijeme ocjenjuje i kao kazneno djelo protiv zdravlja ljudi, osobito nesavjesnog liječenja iz članka 181. Kaznenog zakona Republike Hrvatske koji propisuje odgovornost zdravstvenog radnika koji ne postupi po pravilima zdravstvene struke ili očito nesavjesno postupa pa time prouzroči pogoršanje bolesti, narušenje zdravlja ili smrt druge osobe zbog čega postoji nužnost pribavljanja lijekova na vrijeme odnosno trajne dostupnosti lijekova i medicinskog materijala. Kaznena djela se osim činjenjem mogu činiti i nečinjenjem na temelju odredba članka 20., stavka 1., a odredbom članka 20., stavka 2. propisano je tko propusti spriječiti nastupanje zakonom opisane posljedice kaznenog djela, odgovarat će i za nečinjenje ako je pravno obavezan spriječiti nastupanje takve posljedice i ako je propuštanje po djelovanju i značenju jednako počinjenju tog djela činjenjem. Prema članku 22., stavku 2. Kaznenog zakona koji propisuje krajnju nuždu, isključena je protupravnost djela počinjenog radi toga da se od sebe ili drugoga otkloni istodobna opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti ako je učinjeno zlo manje od zla koje je prijetilo. Također, nije kriv onaj tko počini protupravnu radnju da bi od sebe ili od drugoga otklonio istodobnu neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti ako zlo koje je počinjeno nije bilo nerazmjerno teže od zla koje je prijetilo i ako nije bio dužan izložiti se opasnosti. Nadalje, navodi da je odredbom članka 19., stavaka 1. i 2. Prekršajnog zakona propisano da nema prekršaja kad je počinitelj ostvario njegova propisana obilježja radi toga da od sebe ili drugoga otkloni istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, a pri tom je učinjeno zlo manje od zla koje je prijetilo. Počinitelj će se osloboditi od kazne za počinjeni prekršaj kad je postupao radi toga da od sebe ili drugoga otkloni istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, a pri tom je učinjeno zlo jednako onom koje je prijetilo. Klinički bolnički centar navodi da je odredbom članka 8. Zakona o obveznim odnosima propisana zabrana prouzročenja štete na način da je svatko dužan uzdržati od postupka kojim se može drugome prouzročiti šteta. Klinički bolnički centar ističe da se primjenom Zakona o obveznim odnosima u slučaju nepribavljanja lijekova i potrošnog materijala na vrijeme te zbog toga uzrokovanja štete pacijentu bilo kroz pogoršanje zdravlja bilo kroz smrtnu posljedicu otvara opasnost odgovornosti i pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi na naknadu svih oblika tako nastale štete. To uključuje i opasnost naknade neimovinske štete pacijentima, povredu prava osobnosti za duševno i tjelesno zdravlje, naknade imovinske štete – osobito putem izgubljene zarade koju pacijent više ne može ostvarivati zbog prouzročene štete, kao i opasnost naknade štete članovima obitelji zbog izgubljenog uzdržavanja, naknade štete članovima obitelji odnosno zajedničkog domaćinstva pacijenata kako u vidu neimovinske štete zbog smrti pacijenta – bliskog srodnika odnosno osobito teškog invaliditeta bliskog srodnika.

Obrazlaže da je za naknadu neimovinske štete (samo jedan vid štete za koju postoji mogućnost odgovornosti uz sve druge) prema sadašnjim Orijentacijskim kriterijima Vrhovnog suda (2020.) po osnovi jednog slučaja naknade neimovinske štete zbog smrti bliskog srodnika jednom takvom članu pripada iznos od 220.000,00 kn s povećanjem od 50,0 %, što bi iznosilo 330.000,00 kn ako bi bilo dokazano da je do smrti došlo nepribavom lijekova na vrijeme. U svakom takvom slučaju postoji i rizik tužbi za izgubljenu zaradu odnosno sve ono što bi oštećena osoba ostvarivala, ako bi se utvrdilo da je nepribava lijeka na vrijeme uzrok štete ili smrti. Nadalje, navodi da iz Odluke Ministarstva zdravstva o zajedničkoj provedbi određenih postupaka nabave iz studenoga 2021. i Okružnice Ministarstva zdravstva iz prosinca 2021. proizlazi da je točkom V. Odluke Ministarstva zdravstva traženo da su sve zdravstvene ustanove koje su pristupile određenom postupku zajedničke nabave obvezne za bilo koju nabavu artikala iz nabavne kategorije za koje sudjeluju u zajedničkom postupku mimo postupka zajedničke nabave tražiti odobrenje Ministarstva zdravstva uz obveznu dostavu dokaza o opravdanosti takve nabave. Ističu da iz sadržaja takve odluke proizlazi da se ne mogu provoditi samostalni postupci nabave bez odobrenja Ministarstva zdravstva, pri čemu je razumno zaključiti da se traži prethodno odobrenje prije započinjanja takvog postupka nabave. Napominje da je u Okružnici Ministarstva zdravstva navedeno da će u svjetlu nove pravne prakse DKOM-a iz Rješenja Klasa: UP/II-034-02/21-01/984, URBROJ: 354-01/21-12 iz studenoga 2011. u suradnji s nadležnim tijelima pronaći pravne mogućnosti za sprječavanje izostanka kontinuiteta u opskrbi zdravstvenih ustanova artiklima iz nabavnih kategorija obuhvaćenih Odlukom o zajedničkoj nabavi. Nova pravna praksa DKOM-a poništila je kao nezakonite odredbe dokumentacije za nadmetanje Kliničkog bolničkog centra koje su u istu ugrađene temeljem odredbe članka IV Odluke Ministarstva zdravstva iz travnja 2017. koja glasi: „Po dovršetku svakog zajedničkog postupka nabave javne ustanova/zdravstvene ustanove iz točke I. Ove Odluke obvezne su nabavljati sve artikule/predmete nabave temeljem sklopljenog Ugovora i sklopljenih ugovora na temelju Okvirnih sporazuma ukoliko su ugovorene niže cijene u odnosu na postojeće ugovore. Odredbe kojima će se omogućiti provedba navedenog, a koju je odredbu potrebno navesti u dokumentacijama o nabavi isto je potrebno ugraditi u sve ugovore i sve okvirne sporazume, koji pokrivaju nabave za koje su postupci u tijeku, na način da se isti mogu otkazati u roku 30 dana...” Klinički bolnički centar ističe da se Odlukom Ministarstva zdravstva iz studenoga 2021. u točki VII navodi da stupanjem na snagu te Odluke prestaje važiti Odluka iz 2017. i njezine izmjene i dopune, a da će postupci zajedničke nabave pokrenuti do stupanja na snagu ove Odluke, dovršiti prema odredbama Odluke koja je bila na snazi u vrijeme započinjanja postupka nabave. Obrazlaže da je pravnu mogućnost Ministarstvo zdravstva ponudilo u odgovoru od 28. veljače 2022. gdje je u bitnom navedeno da se započeti postupci javne nabave koje su ustanove pokrenule ne mogu poništiti u slučaju pristupanja postupku zajedničke nabave. Također je navedeno da će u odredbe zajedničke nabave uvrstiti odredbu gdje ustanova koja već ima zaključen ugovor za određenu grupu predmeta nabave može iznimno pristupiti zaključenju po isteku postojećeg ugovora za predmetnu/e grupu/e, ali u svakom slučaju mora pristupiti zaključenju ugovora prije isteka roka na koji je sklopljen Okvirni sporazum.

Klinički bolnički centar navodi da su odredbama članka 17., stavka 1., točke 1. i članka 18., stavka 1., točke 4. te odredbom članka 21., stavaka 1. i 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju utvrđena prava iz zdravstvenog osiguranja, uključujući i pravo na slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti koje obuhvaća i pravo na zdravstvenu zaštitu.

Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaća pravo na lijekove iz osnovne i dopunske liste, a osigurana osoba u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ima pravo na teret sredstava Zavoda ostvariti lijekove koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova Zavoda, pod uvjetima i na način utvrđen općim aktima Zavoda. Nadalje, osigurana osoba kod koje liječenje nije moguće provoditi lijekovima iz osnovne i dopunske liste lijekova može ostvariti pravo na lijek koji nije utvrđen na tim listama lijekova, pod uvjetom da je potrebu korištenja lijeka odobrilo povjerenstvo za lijekove bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba liječi i to na teret sredstava bolničke zdravstvene ustanove koja je obvezna osigurati nabavu lijeka. Dodatno, novi izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi iz rujna 2022., unesena je izmjena članka 317. kojim je uvedena mogućnost izmjene ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka, uz ispunjavanje ostalih uvjeta, odnosno povećanje cijena od 50,0 % vrijednosti prvotnog ugovora.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Kliničkog bolničkog centra za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Klinički bolnički centar postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalog i preporuka koji su djelomično provedeni.

Tablica broj 5

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje i izvršenje plana	2016.	Izraditi financijski plan prema proračunskim klasifikacijama u skladu sa Zakonom o proračunu.	-	provedeno
2.		2016.	Donijeti program rada i razvoja kako je propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.	30. lipnja 2019.	nije provedeno
3.	Sustav unutarnjih kontrola	2016.	U skladu s profesionalnim standardima i zahtjevima Kliničkog bolničkog centra, izraditi potrebne interne akte, upute i procedure te uspostaviti podjelu ključnih zadaća i definirati nadležnosti i odgovornosti.	-	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Poslovne događaje evidentirati na računima propisanim Računskim planom.	-	nije provedeno
5.		2016.	Prihode i rashode evidentirati u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	nije provedeno
6.		2016.	Nefinancijsku imovinu pravodobno evidentirati na računima imovine u uporabi, odnosno nakon stavljanja u uporabu te obavljati ispravak vrijednosti kako je propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2016.	Utvrđiti vrijednost ulaganja u elektroenergetski sustav te obveze prema društvu HEP Toplinarstvo d.o.o. u vezi s navedenim ulaganjima te provesti odgovarajuće evidencije u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. S obzirom na to da zapisnički nije utvrđen datum okončanja projekta izgradnje i proširenja elektroenergetskog sustava i datum početka opskrbe toplinskom i električnom energijom, odnosno datum od kada počinje otplata ulaganja i plaćanje dobiti kako je ugovoreno, da zapisnički nije utvrđen iznos ulaganja, odnosno ukupne obveze Kliničkog bolničkog centra, da se otplata s osnove ulaganja i dobiti ne obavlja na ugovoreni način i ugovorenom dinamikom, predloženo je poduzeti mjere u cilju zaključenja dodatka ugovoru kojim bi se trebao utvrditi iznos ulaganja te način financiranja po tržišnim uvjetima.	31. prosinca 2019.	djelomično provedeno
8.		2016.	Evidentirati poslovne događaje na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planom.	-	nije provedeno
9.		2016.	Utvrđiti ukupna potraživanja za specijalizacije liječnika prema ugovorima o specijalizaciji te ih evidentirati u poslovnim knjigama.	31. prosinca 2018.	provedeno
10.		2016.	S Ministarstvom financija dogovoriti način evidentiranja kreditnih obveza, s obzirom na to da se kreditne obveze, koje je sporazumom preuzelo Ministarstvo financija, evidentiraju u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i glavnoj knjizi državnog proračuna te se u konsolidiranim financijskim izvještajima iskazuju dvostruko.	30. lipnja 2019.	nije provedeno
11.		2016.	Ustrojiti evidenciju zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na klinikama i zavodima te ih evidentirati na rashodima u trenutku stvarnog utroška.	31. prosinca 2019.	nije provedeno
12.		2016.	Objaviti financijske izvještaje na mrežnim stranicama kako je propisano odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	-	provedeno
13.		2016.	Evidentirati potencijalne obveze po sudskim sporovima u izvanbilančnim zapisima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	provedeno
14.		2016.	Potencijalne obveze po sudskim sporovima obrazložiti u Bilješkama uz financijske izvještaje, kako je propisano Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
15.		2016.	Donijeti procedure kojima je potrebno jasno definirati aktivnosti, metode, postupke i rokove popisa te ovlasti članova povjerenstva i ostalih zaposlenika koji sudjeluju u popisu, kako bi se obavio cjeloviti popis imovine i obveza te uskladilo stanje iskazano u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom, s obzirom na veliku vrijednost i broj opreme koja je smještena na više lokacija te revizijom utvrđene nepravilnosti kod popisa imovine i obveza.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
16.		2016.	Na temelju odluke o rashodu, donijeti odluku o namjeni rashodovane imovine (prodaja, donacija, uništenje).	31. prosinca 2018.	nije provedeno
17.		2016.	Obaviti cjeloviti popis imovine i obveza te stanje iskazano u poslovnim knjigama uskladiti sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
18.	Rashodi i izdaci	2016.	Uskladiti unutarnje akte s Kolektivnim ugovorom u dijelu uređenja načina obračuna naknada za dežurstvo i pripravnost, uvećanja plaća za radna mjesta i poslove kod kojih postoje posebni uvjeti rada.	30. lipnja 2019.	provedeno
19.		2016.	Dodatak na plaću s osnove uvjeta rada obračunavati u skladu s Kolektivnim ugovorom.	30. lipnja 2019.	provedeno
20.		2016.	Kod obračuna plaća primjenjivati koeficijente propisane Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.	30. lipnja 2019.	nije provedeno
21.		2016.	Dostavljati HZZO-u obavijesti o pruženim uslugama zdravstvene zaštite koje su posljedica prometne nesreće i ozljeda nanesenih od druge osobe, kako je utvrđeno ugovorom o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite.	-	provedeno
22.	Potraživanja	2016.	Uskladiti s HZZO-om potraživanja koja se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja te ostala potraživanja koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
23.		2016.	Potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih evidentirati na posebnom analitičkim računima u okviru računa potraživanja.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
24.		2016.	Poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
25.		2016.	Obračunati zatezne kamate na zakašnjela plaćanja.	30. lipnja 2019.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
26.	Imovina	2016.	Utvrđiti i u poslovnim knjigama evidentirati iznos potraživanja od zaposlenice druge zdravstvene ustanove u vezi s plaćenom naknadom štete po sudskoj presudi donesenoj u listopadu 2015. u iznosu od 833.324,00 kn.	31. prosinca 2018.	provedeno
27.		2016.	Sastaviti sveobuhvatne procedure kojim bi se, između ostalog, utvrdile nadležnosti, postupanje koje prethodi naplati potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati, razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate (rokovi slanja opomena, ovrha i tužbi, obračun i evidentiranje kamata te praćenje naplate po poduzetim mjerama) za ukupna potraživanja, s obzirom na to da Klinički bolnički centar nije u prošlom razdoblju poduzimao pravodobno mjere naplate te je naplata većeg dijela potraživanja neizvjesna.	31. prosinca 2018.	nije provedeno
28.		2016.	Utvrđiti kriterije, odnosno iznose potraživanja do kojih nije opravdano pokretati postupak prisilne naplate te postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća budući da su u nekim slučajevima troškovi pokretanja postupka ovrhe i sudski troškovi nesrazmjerni visini potraživanja (trošak pokretanja postupka veći od iznosa potraživanja).	31. prosinca 2018.	nije provedeno
29.		2016.	S obzirom na različite površine prostora koji je izuzet iz ugovora o zakupu Hotela i prostora koji je dan na korištenje Gradu za potrebe dječjeg vrtića, predloženo je utvrditi stvarnu površinu hotela koja je dana u zakup, kao i površinu koja je dana na korištenje Gradu.	31. prosinca 2018.	provedeno
30.		2016.	Poduzeti mjere u cilju realizacije odluke Upravnog vijeća u vezi s osnivanjem vrtića za smještaj djece zaposlenika Kliničkog bolničkog centra.	31. prosinca 2018.	provedeno
31.		2016.	Poduzeti mjere u cilju utvrđivanja vlasništva Kliničkog bolničkog centra na zemljištima, stanovima i drugim nekretninama te upisati pravo vlasništva u zemljišne knjige i provesti odgovarajuća evidentiranja u poslovnim knjigama.	31. prosinca 2019.	nije provedeno
32.		2016.	Poduzeti aktivnosti za stavljanje u funkciju nekretnina koje se ne koriste prema utvrđenoj namjeni (zakup, prodaja i druge namjene).	31. prosinca 2019.	nije provedeno
33.	2016.	Ministarstvu državne imovine dostaviti podatke za potrebe vođenja Središnjeg registra državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.	31. prosinca 2019.	djelomično provedeno	

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
34.	Obveze	2016.	S obzirom na to da su obveze i nadalje značajne, predloženo je donošenje akcijskog plana o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda na temelju analize postojećeg financijskog stanja.	-	provedeno
35.		2016.	Donijeti prijedloge mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja.	-	provedeno
36.		2016.	Pratiti provođenje mjera iz akcijskog plana i obavještavati Upravni odbor.	-	nije provedeno
37.	Javna nabava	2016.	Pravodobno provoditi postupke javne nabave te više pozornosti posvetiti planiranju i pripremljenosti dokumentacije za nadmetanje kako bi se nabava obavljala prema propisima o javnoj nabavi.	-	nije provedeno

Obrazloženje naloga i preporuke koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Koncem 2022. vrijednost postrojenja i opreme u pripremi koja se odnosi na izgradnju i proširenje energetskog sustava na lokaciji Rebro iznosi 65.721.130,00 kn, a evidentirana je u razdoblju od lipnja 2007. do listopada 2021. na temelju ispostavljenih računa za toplinsku energiju u kojima je obračunan i povrat predujmljenih ulaganja. Klinički bolnički centar je koncem 2006. zaključio s društvima Hrvatska elektroprivreda d.d. i HEP Toplinarstvo d.o.o. okvirni ugovor čija je svrha bila ugovaranje opskrbe električnom i toplinskom energijom Kliničkog bolničkog centra pod najpovoljnijim uvjetima. Okvirni ugovor zaključen je za ulaganja u projekt izgradnja i proširenje elektroenergetskog sustava (dalje u tekstu: Projekt) zbog proširenja i dogradnje građevinskih objekata na lokaciji Rebro. Prema Okvirnom ugovoru društvo HEP Toplinarstvo d.o.o. se obvezalo izvršiti ulaganja u izgradnju i proširenje energetskog sustava u iznosu od 53.530.000,00 kn te obračunati povrat ulaganja kroz razdoblje od 15 godina. Nadalje, HEP Toplinarstvo d.o.o. i Klinički bolnički centar zaključili su Ugovor o opskrbi električnom i toplinskom energijom i transformaciji u potrebne oblike energije u lipnju 2007. Navedenim Ugovorom detaljnije su regulirana međusobna prava i obveze te uvjeti pod kojim će HEP Toplinarstvo d.o.o. opskrbljivati Klinički bolnički centar električnom i toplinskom energijom i pružati usluge transformacije energije na lokaciji Rebro. Ugovoreno je da društvo HEP Toplinarstvo d.o.o., u okviru cijene za prodanu električnu i toplinsku energiju, ostvaruje zaradu, odnosno dobit u ugovorenom razdoblju od 15 godina. Prethodno navedenim Okvirnim ugovorom nije utvrđena zarada odnosno dobit HEP Toplinarstva d.o.o. Realizacija Projekta, odnosno ulaganja društva HEP Toplinarstvo d.o.o. obavljana su u razdoblju od 2006. do 2011. Zapisnik o početku realizacije Projekta, zapisnik o okončanju Projekta, kao ni zapisnik o početku isporuke električne i toplinske energije nisu sastavljeni odnosno nije utvrđeno od kojeg dana je trebalo obračunavati povrat ulaganja i dobit. Zbog značajnog povećanja iznosa po računima i neobjašnjenog obračuna cijena te nevođenja troškovnog centra i odvojenog računovodstva od strane društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Klinički bolnički centar od siječnja 2016. do travnja 2018. nije pravodobno podmirivao dio računa, a od travnja 2018. je prestao plaćati dio računa.

U više navrata je pokušao od društva HEP Toplinarstvo d.o.o. ishoditi pojašnjenje povećanja cijene utrošene toplinske energije i ishoditi podatke o ukupnom iznosu ulaganja. U rujnu 2020. Klinički bolnički centar podigao je tužbu protiv društva HEP Toplinarstvo d.o.o., procijenjene vrijednosti spora u iznosu od 21.894.437,00 kn, a postupak pred Trgovačkim sudom u Zagrebu je u tijeku.

U prosincu 2020. društvo HEP Toplinarstvo d.o.o. podnijelo je prijedlog za ovrhu u iznosu od 25.453.287,00 kn na temelju vjerodostojne isprave (izvoda iz poslovnih knjiga) općenito na imovini Kliničkog bolničkog centra te je javni bilježnik donio Rješenje o ovrsi. Klinički bolnički centar pravodobno je podnio prigovor protiv Rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Trgovački sud u Zagrebu u ožujku 2021. stavio je izvan snage Rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i u tom dijelu ukidaju se provedene radnje te se postupak nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. Nakon što su podneske dostavili i društvo HEP Toplinarstvo d.o.o. i Klinički bolnički centar, u ožujku 2021. Trgovački sud u Zagrebu donio je Rješenje kojim se oglasio stvarno nenadležnim i predmet ustupio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Protiv navedenog Rješenja žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske podnijeli su društvo HEP Toplinarstvo d.o.o. i Klinički bolnički centar. Nakon što je u svibnju 2023. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske donio Rješenje kojim je ukinuta prvostupanjska presuda, postupak pred Trgovačkim sudom u Zagrebu je u tijeku.

- Zakonom o Središnjem registru državne imovine koji je stupio na snagu u prosincu 2018. vođenje Središnjeg registra državne imovine (dalje u tekstu: Središnji registar) povjereno je Središnjem državnom uredu za razvoj digitalnog društva. U Kliničkom bolničkom centru uspostavljena je organizacijska struktura, s formalnom raspodjelom zadaća, ovlasti i odgovornosti kojom se osigurava primjerena komunikacija sa Središnjim registrom. Imenovane su odgovorne osobe za elektronički unos i ažuriranje podataka u Središnji registar. Podaci o stanovima u Zagrebu za koje je upisano vlasništvo Kliničkog bolničkog centra u zemljišne knjige dostavljeni su i uneseni u Središnji registar u veljači 2023.

Klinički bolnički centar je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Klinički bolnički centar nije se očitovao na status naloga i preporuka iz prošle revizije.